Perkembangan Risiko dan Penilaian Kestabilan Kewangan pada Tahun 2016

13 Tinjauan Keseluruhan
14 Mengurus Risiko yang Berpunca daripada Keberhutangan Isi Rumah
18 Mengurus Risiko Kredit dalam Pasaran Harta Tanah Dalam Negeri
22 Mengurus Dedahan Risiko Kredit kepada Perniagaan
28 Mengurus Risiko daripada Ketidaktentuan Pasaran Kewangan
35 Mengurus Risiko Penularan daripada Dedahan Luaran dan Operasi Luar Negeri
40 Kesalinghubungan Institusi Kewangan Bukan Bank dengan Sistem Kewangan
43 Ujian Tekanan Kesolvenan Berbilang Tahun bagi Bank dan Penanggung Insurans
46 *Rencana: Penelitian Melangkaui Statistik Hutang Keseluruhan Isi Rumah*
52 *Rencana: Perubahan Dinamik Pengurusan Pendanaan dan Mudah Tunai Bank*

Perkembangan Risiko dan Penilaian Kestabilan Kewangan pada Tahun 2016

TINJAUAN KESELURUHAN

Kestabilan kewangan domestik kekal terpelihara dan disokong oleh keteguhan institusi kewangan dan keadaan pasaran kewangan yang teratur

Kestabilan kewangan domestik terus mampan sepanjang tahun 2016 dalam keadaan pasaran yang lebih tidak menentu. Kelembapan pemulihan ekonomi, keadaan geopolitik, jangkaan yang berubah terhadap kadar dan masa pelarasan semula kadar faedah ke paras yang wajar di Amerika Syarikat (AS), dan turun naik harga minyak mentah yang berterusan adalah antara faktor global utama yang mempengaruhi tingkah laku pelabur. Dalam pasaran kewangan domestik, aliran portfolio sebahagian besarnya mencerminkan aliran keluar dana yang lebih meluas dari ekonomi sedang pesat membangun berserta pelaburan luar negeri yang lebih tinggi oleh institusi domestik untuk meningkatkan pempelbagaian. Ketidaktentuan yang berlebihan sebahagian besarnya terus diimbangi oleh kedalaman pasaran kewangan dan keteguhan pelabur institusi domestik yang menyokong keadaan pasaran yang teratur. Penurunan Keperluan Rizab Berkanun (SRR) pada bulan Februari juga memelihara keadaan mudah tunai yang mencukupi dalam sistem perbankan. Pendanaan dalam negeri secara keseluruhan adalah stabil, dengan pengagihan mudah tunai yang bertambah baik dalam kalangan bank. Modal institusi kewangan terus kukuh dengan keberuntungan yang berterusan, seterusnya memberikan sokongan yang mantap untuk aktiviti pengantaraan dalam negeri.

Jawatankuasa Kestabilan Kewangan (Financial Stability Committee, FSC) Bank telah mengadakan mesyuarat sebanyak tiga kali pada tahun 2016. FSC berpandangan, sumber risiko utama terhadap kestabilan kewangan domestik berpunca daripada hutang dalam negeri yang tinggi, peningkatan harga dalam beberapa segmen harta kediaman, penawaran harta tanah komersial yang tidak terkawal, dan pasaran kewangan yang tidak menentu. FSC juga berpandangan risiko yang berkaitan dengan hutang sektor isi rumah dan sektor korporat sebahagian besarnya terkawal manakala langkah-langkah kehematan makro yang sedia ada adalah memadai. Walau bagaimanapun, kewaspadaan perlu dipertingkatkan terhadap perkembangan harta tanah komersial, prestasi pinjaman dalam beberapa segmen perniagaan dan aktiviti pemberian pinjaman oleh institusi kewangan bukan bank.

Sebilangan perniagaan dan isi rumah dijangka terus menghadapi keadaan yang mencabar pada tahun 2017. Prestasi pinjaman dijangka mengalami sedikit kemerosotan, walaupun keadaan ini dijangka tidak bersifat menyeluruh memandangkan kualiti aset bank yang pada amnya tinggi, keadaan pasaran pekerja yang stabil, dan pertumbuhan ekonomi yang berterusan. Dalam persekitaran sedemikian, institusi kewangan perlu mempertingkatkan pengurusan risiko, dan mengenal pasti dan menguruskan pinjaman bermasalah secara proaktif, disokong oleh amalan peruntukan yang mantap. Institusi kewangan juga dikehendaki mempamerkan piawaian amalan dan integriti pasaran yang tinggi. Risiko daripada ketidaktentuan yang meningkat dalam pasaran kewangan dan kesannya terhadap mudah tunai pasaran juga akan terus menjadi tumpuan utama FSC. Walaupun faktor-faktor penstabilan seperti kedalaman dan kepelbagaian pasaran kewangan domestik setakat ini berupaya membendung kesan limpahan yang lebih meluas, gangguan yang lebih ketara, jika dibiarkan, boleh menggugat kelancaran pasaran yang lebih berpanjangan. FSC juga akan terus memantau kemungkinan kesan limpahan dan akibat yang tidak diingini daripada pembaharuan pengawalseliaan global yang sedang dilaksanakan. Ini termasuk operasi peserta bitara (niche) seperti pemberi pinjam wang, pemajakan dan penyedia

perkhidmatan wang, dan peserta baharu dalam segmen teknologi kewangan (FinTech) yang semakin besar dan kompleks. Persekitaran kadar faedah semasa yang berterusan rendah juga akan meningkatkan cabaran kepada penanggung insurans hayat untuk mengimbangi kehendak pemegang polisi yang munasabah dan kemampanan jangka panjang dana insurans. FSC akan terus memantau pelaksanaan ujian tekanan yang mantap, termasuk ujian tekanan berbilang tahun (multi-year), bagi merangkumi dengan sebaiknya pelbagai bentuk faktor risiko dan interaksinya. Berdasarkan keputusan ujian tekanan terkini (dibentangkan dalam Bab ini), sistem kewangan Malaysia dijangka kekal berdaya tahan sekira berlakunya kejutan yang teruk ke atas pasaran, kredit dan mudah tunai.

MENGURUS RISIKO YANG BERPUNCA DARIPADA KEBERHUTANGAN ISI RUMAH

Hutang isi rumah terus mencatat momentum pertumbuhan yang sederhana sejak tahun 2010

Pada tahun 2016, jumlah hutang isi rumah terus mencatat pertumbuhan tahunan yang sederhana sebanyak 5.4% (2015: +7.3%; 2010: +14.2%), dengan kadar pertumbuhan yang lebih perlahan sejak tahun 2010 (Rajah 1.1). Hutang isi rumah terkumpul berjumlah RM1,086.2 bilion pada akhir tahun 2016. Sejumlah besar hutang isi rumah (62.6%) masih dalam bentuk pinjaman yang bercagarkan harta tanah dan pelaburan yang prinsipalnya dijamin. Permintaan terhadap pembiayaan untuk pembelian rumah kekal agak kukuh dengan pinjaman perumahan terkumpul terus berkembang 9.1% (2015: +11%). Selain pembelian rumah untuk diduduki sendiri, isi rumah secara amnya telah mengurangkan pinjaman lain selaras dengan kemampuan membayar balik pinjaman. Hal ini dapat diperhatikan berdasarkan perkembangan pembiayaan terkumpul bagi pembelian harta bukan kediaman (terutamanya kedai) (+3.5%; 2015: +8.1%) yang nyata lebih perlahan. Selain itu, pinjaman untuk pembelian kereta dan sekuriti masing-masing menurun 0.8% dan 1.5% (2015: +3.5% dan +1.7%) pada tahun 2016. Walau bagaimanapun, tekanan kos yang tinggi terus membebani isi rumah di pusat bandar, menyebabkan pertumbuhan lebih tinggi sedikit dalam pembiayaan peribadi dan baki kad kredit yang masing-masing meningkat 4.8% (2015: +4.6%) dan 3.4% (2015: +1.9%). Peratusan pinjaman ini kepada jumlah hutang isi rumah kekal stabil pada 18.4% (2015: 18.5%). Pada akhir tahun 2016, jumlah hutang isi rumah sebagai nisbah kepada keluaran dalam negeri kasar (KDNK) telah turun sedikit pada 88.4% (2015: 89.1%). Ini berikutan pertumbuhan hutang isi rumah yang buat kali pertamanya lebih perlahan berbanding dengan pertumbuhan KDNK nominal sejak tahun 2010. Ini berkemungkinan menandakan titik perubahan bagi pelarasan dalam leveraj isi rumah (Rajah 1.2).

Keupayaan isi rumah untuk membayar balik hutang pada amnya kekal kukuh. Pendapatan purata mencatat pertumbuhan yang sederhana sebanyak 5.5% (2015: +5.7%). Meskipun kadar pengangguran meningkat kepada 3.5% (2015: 3.1%), peningkatan ini disebabkan bilangan kemasukan pekerja baharu yang lebih tinggi dalam pasaran pekerja. Mereka ini berkemungkinan tidak mempunyai beban hutang yang besar. Lebihan tenaga kerja bertumpu pada industri tertentu sahaja dan tidak secara menyeluruh. Walau bagaimanapun, industri minyak dan gas (oil and gas, O&G) paling terjejas. Isi rumah juga mengekalkan penampan kewangan yang kukuh pada paras agregat. Aset kewangan dan aset kewangan mudah tunai isi rumah kedua-duanya kekal tinggi secara agregat, masing-masing mencakupi 2.1 dan 1.4 kali hutang. Yang jelas, hutang isi rumah meningkat selaras dengan pertumbuhan aset kewangan dengan kadar pertumbuhan yang seragam buat kali pertama sejak tahun 2012 (Rajah 1.3). Dari segi nilai, aset kewangan isi rumah meningkat sebanyak RM113.4 bilion, berbanding dengan peningkatan hutang sebanyak RM55.6 bilion. Pemegangan deposit dan instrumen mirip deposit yang tinggi (yang mewakili 43% daripada aset kewangan isi rumah) terus memberikan fleksibiliti kepada isi rumah untuk membuat penyesuaian terhadap perubahan pendapatan atau perbelanjaan di luar jangkaan. Keadaan ini adalah lebih jelas dalam kalangan isi rumah berpendapatan lebih tinggi yang juga mencakupi bahagian hutang isi rumah yang lebih besar (rujuk rencana bertajuk 'Penelitian Melangkaui Statistik Hutang Keseluruhan Isi Rumah'). Dengan mengambil kira kekayaan perumahan yang mencatat kadar pertumbuhan tahunan terkompaun kira-kira 10% bagi tempoh tujuh tahun yang lalu, nisbah jumlah aset kepada hutang isi rumah kekal tinggi dan stabil pada 3.5 kali (Rajah 1.4).

Pertumbuhan hutang isi rumah terus sederhana sejak 2010

Rajah 1.1

Sektor Isi Rumah: Sumbangan kepada Pertumbuhan Hutang

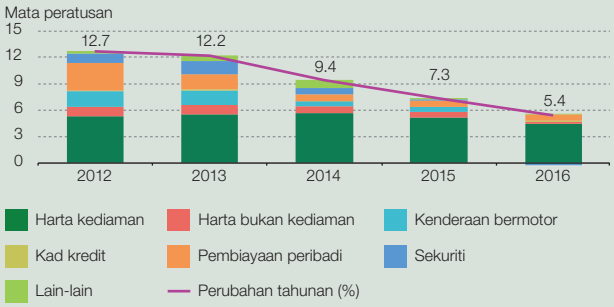

Isi rumah mengekalkan aset kewangan agregat pada dua kali hutang

Rajah 1.2

Sektor Isi Rumah: Nisbah Utama

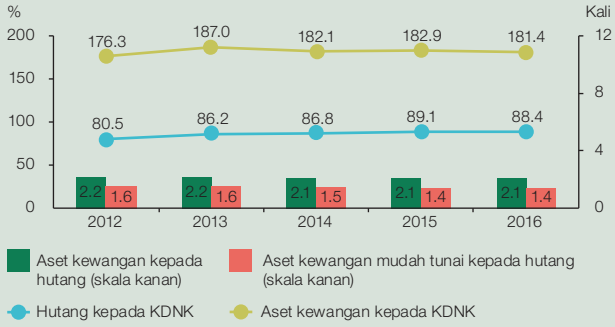

Pertumbuhan aset kewangan isi rumah adalah setara dengan hutang isi rumah

Rajah 1.3

Sektor Isi Rumah: Hutang dan Aset Kewangan

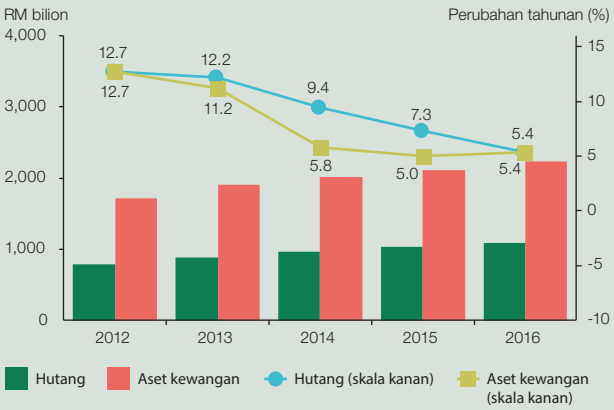

Termasuk kekayaan perumahan, aset isi rumah melebihi tiga kali hutang

Rajah 1.4

Sektor Isi Rumah: Komposisi Aset

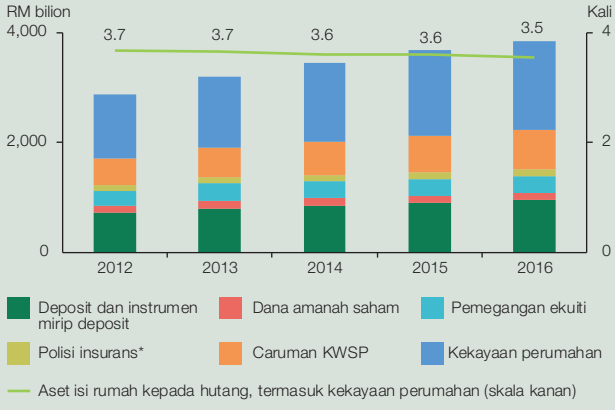

Bahagian peminjaman isi rumah yang mudah terjejas terus menurun

Rajah 1.5

Sektor Isi Rumah: Profil Peminjaman

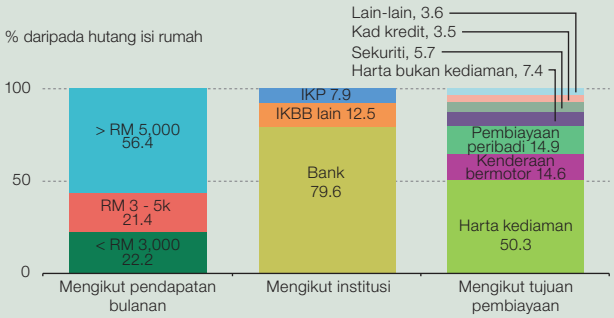

Isi rumah yang layak terus mendapat penawaran pembiayaan

Rajah 1.6

Sektor Isi Rumah: Kadar Kelulusan

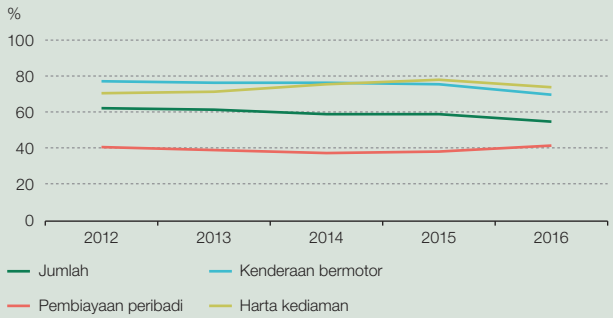

Sumber: Bank Negara Malaysia, Bloomberg, Jabatan Perangkaan Malaysia, Pusat Maklumat Harta Tanah Negara, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan pengiraan dalaman

* Nilai serahan

Seperti yang dilaporkan sebelum ini, isi rumah dengan pendapatan bulanan sehingga RM3,000 lebih mudah terjejas ekoran penampan kewangan yang rendah dan leveraj yang lebih tinggi. Bahagian peminjaman oleh kumpulan isi rumah ini terus menurun untuk mencakupi 22.2% (2015: 22.8%; 2014: 24.3%) daripada jumlah hutang isi rumah (Rajah 1.5). Dedahan bank kepada kumpulan ini pula lebih rendah pada 19.1% (2015: 19.6%; 2014: 20.9%) daripada jumlah pembiayaan bank kepada isi rumah. Daripada jumlah hutang ini, kira-kira separuh adalah dalam bentuk pembiayaan berkadar tetap, yang dapat mengimbangi kesan perubahan dalam kos peminjaman terhadap keupayaan membayar balik hutang. Pada tahun 2016, agregat leveraj (diukur sebagai nisbah hutang terkumpul kepada pendapatan tahunan) bagi kumpulan ini meningkat sedikit kepada 8.1 kali (2015: 7.7 kali). Peningkatan ini sebahagian besarnya didorong oleh peminjaman yang lebih tinggi untuk pembelian rumah, yang meningkat 4.2% (2015: +1.6%). Langkah-langkah yang diumumkan oleh Kerajaan untuk meningkatkan kelayakan golongan berpendapatan rendah mendapat pembiayaan rumah harus berpandukan penilaian kemampuan membayar balik hutang. Ini bertujuan memastikan sebarang peningkatan hutang akan terus kekal pada tahap yang berhemat.

Bahagian peminjaman oleh isi rumah yang mempunyai daya tahan kewangan yang rendah terus berkurang, justeru menambah baik kualiti keseluruhan portfolio pinjaman

Risiko terhadap kestabilan kewangan domestik yang berpunca daripada keberhutangan isi rumah yang tinggi terus berkurang disebabkan amalan pengunderaitan kredit dan pengurusan risiko institusi kewangan yang mantap. Bank-bank kekal sebagai penyedia pembiayaan terbesar kepada isi rumah, mencakupi kira-kira 80% daripada jumlah hutang isi rumah. Penambahbaikan proses penilaian kemampuan membayar pinjaman, seperti mengamalkan tahap nisbah khidmat hutang dan definisi obligasi hutang dan pendapatan berubah yang berhemat, kebanyakannya telah lengkap. Kadar kelulusan pinjaman telah menurun sedikit apabila beberapa institusi kewangan meninggikan nilai ambang minimum bagi pendapatan boleh guna bersih sebagai langkah berhemat untuk menambah baik penampan kewangan peminjam (Rajah 1.6). Bagi isi rumah dalam segmen yang lebih mudah terjejas, penambahbaikan ini adalah penting untuk mengurangkan risiko kemungkiran sekiranya beban membayar balik hutang meningkat atau terdapat kejutan terhadap pendapatan. Bank-bank secara amnya juga berhemat dalam mengambil kira risiko semasa menentukan harga walaupun terdapat persaingan yang sengit dalam segmen pembiayaan runcit. Secara keseluruhannya, kadar pinjaman purata wajaran bagi pembiayaan baharu isi rumah adalah lebih rendah pada 5.03% pada separuh kedua tahun 2016 (ST1 2016: 5.16%). Ini berikutan pengurangan Kadar Dasar Semalaman sebanyak 25 mata asas kepada 3.00% pada bulan Julai 2016. Sejajar dengan pengurangan ini, kadar asas purata wajaran juga menurun kepada 3.61% (Disember 2015: 3.77%).

Bank terus memberikan tumpuan pada amalan pemberian pinjaman dalam kalangan institusi kewangan bukan bank (IKBB) dan bekerjasama dengan pihak berkuasa lain yang bertanggungjawab ke atas institusi-institusi tersebut. Dua IKBB terbesar, yang mencakupi kira-kira 40% daripada jumlah pinjaman IKBB kepada isi rumah, merupakan institusi kewangan pembangunan (IKP) yang diselia oleh Bank. Bank juga bekerjasama rapat dengan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) untuk menggalakkan penambahbaikan dalam penilaian kemampuan membayar balik pinjaman, terutamanya dalam kalangan koperasi kredit bersaiz sederhana dan besar. Bagi tahun 2016, saiz purata pembiayaan peribadi (yang mewakili sebahagian besar pinjaman IKBB) yang diluluskan oleh IKBB adalah lebih rendah sekitar RM26,000. Ini berbanding dengan purata sebanyak RM68,000 yang diluluskan dalam tempoh sebelum pelaksanaan keperluan pembiayaan yang bertanggungjawab. Pembiayaan peribadi terkumpul yang diberikan oleh IKBB termasuk koperasi kredit utama, bagaimanapun, meningkat pada kadar yang lebih cepat sebanyak 4.8% (2015: +3.4%; 2012: +30.6%) pada tahun 2016. Masih terdapat kebimbangan bahawa ada IKBB yang mungkin melonggarkan piawaian pinjaman secara tidak wajar, justeru kewaspadaan dan pendidikan kewangan kepada peminjam perlu diteruskan.

Sejak langkah-langkah pembiayaan yang bertanggungjawab dilaksanakan pada tahun 2012, nisbah khidmat hutang (debt service ratio, DSR) yang lebih berhemat dapat diperhatikan bagi peminjaman isi rumah baharu yang diberikan oleh bank dan IKBB. Pada tahun 2016, kira-kira 41% daripada peminjam dengan pinjaman yang baharu diluluskan mempunyai DSR kurang daripada 40%. Berdasarkan analisis Bank yang lebih terperinci,

Jadual 1.1

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Pinjaman Terjejas Kasar dan Pinjaman Delinkuen Kasar

	Pinjaman Terjejas Kasar						Pinjaman Delinkuen Kasar					
	Nisbah (%)			Perubahan Tahunan (%)			Nisbah (%)			Perubahan Tahunan (%)		
	2014	**2015**	**2016**	**2014**	**2015**	**2016**	**2014**	**2015**	**2016**	**2014**	**2015**	**2016**
Keseluruhan	**1.2**	**1.1**	**1.1**	**-1.0**	**-1.6**	**6.3**	**1.8**	**1.5**	**1.4**	**-5.3**	**-10.5**	**1.8**
Pembelian harta kediaman	1.3	1.1	1.1	-3.9	-1.4	6.5	1.4	1.3	1.2	-2.6	1.7	4.6
Pembelian harta bukan kediaman	0.6	0.6	0.7	0.3	-0.1	18.4	0.7	0.7	0.9	6.9	-1.6	29.9
Sewa beli kenderaan bermotor	1.2	1.0	0.9	1.8	-19.8	-11.1	3.9	2.9	2.8	-11.4	-25.5	-5.0
Pembiayaan peribadi	1.7	1.9	2.1	3.4	16.1	19.9	1.1	1.1	1.1	-0.3	2.7	7.6
Kad kredit	1.2	1.3	1.4	-6.6	10.8	6.0	1.5	1.3	1.2	1.2	-13.3	-1.6

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.2

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Kemungkinan Kerugian Berdasarkan Andaian Teruk Terhadap Kebarangkalian Mungkir dan Kerugian Akibat Mungkir

		Harta kediaman	Sewa beli kenderaan bermotor	Pembiayaan peribadi	Kad kredit	Jumlah[1]
Kebarangkalian mungkir tertekan (%) (Kebarangkalian mungkir dasar, %)		11.4 (3.8)	13.9 (4.6)	13.0 (4.3)	14.7 (4.9)	
Kerugian akibat mungkir tertekan (%) (Kerugian akibat mungkir dasar, %)		40.0 (17.9)	75.0 (51.2)	95.0 (75.3)	95.0 (67.6)	
Kemungkinan kerugian (RM bilion)	Semua peminjam – Peminjam berpendapatan ≤ RM3,000 sebulan – Peminjam berpendapatan ≤ RM5,000 sebulan	20.5 2.5 6.1	15.1 4.7 8.8	8.2 2.3 4.0	5.1 0.8 2.1	57.6 11.5 23.2

[1] Termasuk pinjaman isi rumah lain seperti pembiayaan untuk pembelian harta bukan kediaman dan barangan pengguna tahan lama

Sumber: Bank Negara Malaysia

DSR median keseluruhan bagi hutang isi rumah terkumpul adalah kira-kira 33% pada akhir tahun 2015 (rujuk rencana bertajuk 'Penelitian Melangkaui Statistik Hutang Keseluruhan Isi Rumah'). Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) juga terus melebarkan jangkauannya dengan memberi khidmat kaunseling dan nasihat kewangan kepada kira-kira 121,000 peminjam bank dan IKBB pada tahun 2016. Ini termasuk program khidmat nasihat dan penyelesaian hutang yang melibatkan pekerja dalam industri O&G yang telah diberhentikan, untuk membantu mereka mengurus obligasi kewangan. Bagi tahun 2016, kadar kemasukan ke dalam program pengurusan hutang AKPK adalah stabil. Ini menunjukkan bahawa peminjam berupaya mendapatkan bantuan yang diperlukan untuk mengurus hutang secara proaktif. Sebahagian besar (45%) daripada peminjam ini berpendapatan kurang daripada RM3,000 sebulan.

Kualiti keseluruhan pinjaman kepada isi rumah adalah mampan. Nisbah pinjaman terjejas dan delinkuen (pinjaman tertunggak antara satu bulan hingga tiga bulan) dalam sistem perbankan kekal rendah (Jadual 1.1). Paras jumlah pinjaman terjejas bagaimanapun meningkat 6.3% berbanding dengan tahun sebelumnya, terutamanya daripada peminjaman pembelian harta tanah untuk pelaburan (termasuk harta

tanah bukan kediaman), dan pembiayaan peribadi. Berdasarkan perbincangan dan interaksi berterusan antara Bank dengan bank-bank dan IKBB pemberi pinjaman utama, delinkuensi adalah lebih ketara dalam kalangan peminjam yang lebih bergantung kepada sumber pendapatan yang tidak tetap. Kemungkiran juga turut diperhatikan berikutan kehilangan pekerjaan dalam sektor tertentu.

Institusi perbankan mempunyai modal lebihan yang mencukupi untuk menyerap potensi kerugian daripada portfolio isi rumah dalam simulasi kejadian tertekan

Potensi kerugian kepada bank sekira berlakunya insiden kemungkiran isi rumah yang serentak di bawah simulasi andaian yang teruk, walaupun berkemungkinan tidak berlaku, dianggarkan sebanyak RM57.6 bilion (Jadual 1.2). Daripada jumlah ini, potensi kerugian yang berpunca daripada kumpulan isi rumah yang mudah terjejas dianggarkan RM11.5 bilion. Anggaran ini adalah dalam lingkungan selesa penampan modal lebihan bank (mengatasi paras minimum pengawalseliaan) sebanyak RM124.5 bilion pada akhir tahun 2016. Kerugian yang dianggarkan ini belum mengambil kira simpanan dan penampan kewangan isi rumah individu yang sedia ada, atau tindakan balas awal oleh bank untuk mengurangkan kerugian. Oleh itu, kerugian sebenar mungkin jauh lebih rendah dalam senario tersebut. Bank-bank juga secara beransur-ansur telah meningkatkan paras peruntukan dan rizab pengawalseliaan. Ini merupakan sebahagian daripada langkah berterusan untuk mengukuhkan penampan terhadap kejadian kerugian yang mungkin dialami.

MENGURUS RISIKO KREDIT DALAM PASARAN HARTA TANAH DALAM NEGERI

Pada tahun 2016, jumlah dedahan institusi kewangan Malaysia kepada pasaran harta tanah dalam negeri berkembang 8% (purata 2012-2015: +10%) kepada RM793.9 bilion (Rajah 1.7). Ia merupakan 26.7% (2015: 25.5%) daripada jumlah aset sistem kewangan pada akhir tahun 2016. Bank-bank mencakupi sebahagian besar dedahan, iaitu kira-kira 90% dalam bentuk pembiayaan untuk pembelian harta kediaman dan bukan kediaman. Pertumbuhan dalam pembiayaan bank bagi pembelian harta kediaman menurun sedikit kepada 9.2% (purata 2010-2015: +12.9%) sejajar dengan pasaran perumahan yang lebih sederhana.

Rajah 1.7

Pasaran Harta Tanah: Dedahan Institusi Kewangan kepada Pasaran Harta Tanah

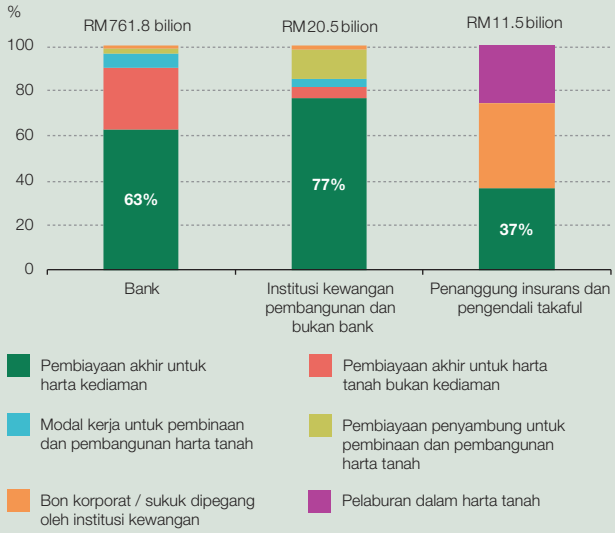

Sumber: Bank Negara Malaysia dan penyata kewangan institusi kewangan bukan bank

Pasaran harta kediaman

Dalam tempoh sembilan bulan pertama tahun 2016, pertumbuhan tahunan harga rumah purata – diukur oleh Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) – adalah lebih rendah pada 5.3%, berbanding dengan purata 9.5% dalam tempoh 2010-2015. Ini mencerminkan penyederhanaan yang menyeluruh dalam pertumbuhan agregat harga rumah kepada paras yang lebih hampir dengan pertumbuhan harga rumah purata jangka panjang sebanyak 5.5% bagi tempoh 1990-2009 (Rajah 1.8 dan Jadual 1.3). Permintaan terhadap perumahan mampu milik kekal kukuh disebabkan oleh

Rajah 1.8

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) dan Purata Jangka Panjang

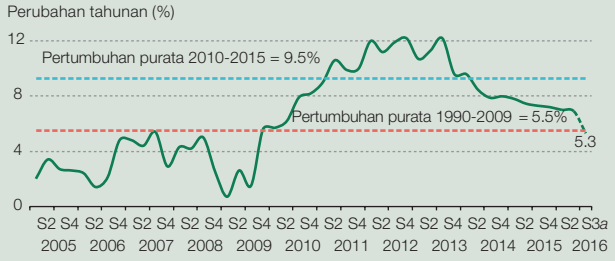

a Awalan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 1.3

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan IHRM mengikut Negeri Terpilih dan Jenis Rumah

	2014	2015	S1'16	S2'16	S3'16*a*
	Perubahan tahunan (%)				
Kuala Lumpur	10.4	7.4	7.3	8.8	5.1
Selangor	9.7	8.1	8.0	8.5	7.5
Johor	13.1	5.5	9.0	7.6	5.5
Pulau Pinang	13.3	7.6	6.2	5.8	3.4
Malaysia	9.4	7.4	7.0	6.9	5.3
Rumah teres	10.9	6.2	7.3	7.3	5.6
Rumah berkembar	7.5	7.8	5.4	4.1	5.0
Rumah sesebuah	7.5	8.8	6.5	7.2	3.7
Rumah bertingkat tinggi	10.7	2.2	8.3	8.2	6.6

a Awalan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

faktor demografi seperti tenaga kerja negara yang agak muda dan pembandaran yang berterusan. Oleh itu, pertumbuhan yang lebih perlahan dalam harga rumah telah dikaitkan dengan pengurangan pembelian untuk pelaburan, terutamanya dalam segmen berharga mahal. Pertumbuhan tahunan untuk tempoh sembilan bulan pertama tahun 2016 bagi keseluruhan transaksi perumahan dalam kedua-dua pasaran utama dan sekunder telah menguncup 14.3% dan 10.8% (2015: -4.2% dan +2%) masing-masing dari segi jumlah dan nilai. Penurunan nilai transaksi didorong oleh permintaan yang lembap dalam segmen berharga mahal. Unit perumahan yang tidak terjual meningkat kepada 14,193 unit (2015: 10,163 unit) pada akhir bulan September 2016, terutamanya dalam segmen yang lebih mahal dan bertingkat tinggi. Beberapa pemaju harta tanah yang tidak menurunkan harga telah memilih untuk menukarkan unit kediaman bertingkat tinggi kepada penginapan komersial (seperti bilik hotel) dalam usaha untuk menghabiskan stok perumahan yang tidak terjual.

Harga rumah terus meningkat tetapi pada kadar yang lebih sederhana

Meskipun harga rumah meningkat pada kadar yang lebih sederhana, kebanyakan isi rumah masih belum mampu memiliki rumah. Berdasarkan anggaran oleh Bank, isi rumah yang berpendapatan median sebanyak RM4,585 (tanpa sebarang obligasi hutang lain atau tabungan) hanya mampu membeli rumah yang berharga di bawah RM260,000, selepas mengambil kira belanja sara hidup. Sebagai bandingan, harga rumah purata kebangsaan ialah RM334,736 pada akhir bulan September 2016, dan harga transaksi rumah purata adalah antara RM435,000 hingga RM1.1 juta di pusat bandar. Pada tahun 2016, Kerajaan telah mewajibkan semua rumah baharu berharga sehingga RM300,000 dihadkan kepada pembeli rumah kali pertama. Meskipun paras harga ini merupakan titik rujukan bagi penetapan harga pelancaran bagi projek baharu oleh pemaju, yang sepatutnya memudahkan pengimbangan semula bekalan perumahan ke arah segmen yang lebih mampu milik, kadar pelarasan masih perlahan. Pada separuh pertama tahun 2016, hanya 28.6% (2015: 26.3%) daripada pelancaran baharu melibatkan unit perumahan berharga di bawah RM250,000, berbanding dengan 45.1% (2015: 32.8%) bagi unit berharga antara RM250,000 hingga RM500,000, serta 26.3% (2015: 40.9%) bagi unit berharga lebih RM500,000. Walaupun bekalan tambahan rumah mampu milik dijangka memasuki pasaran hasil inisiatif yang sedang dijalankan oleh pelbagai agensi kerajaan dan PR1MA, pelarasan harga selanjutnya oleh pemaju swasta diperlukan untuk memenuhi permintaan dan mengurangkan beban hutang bakal pembeli rumah.

Akses kepada kredit bagi pembiayaan pembelian rumah mampu milik adalah berterusan

Permintaan yang mampan terhadap perumahan mampu milik telah menyokong peningkatan pembiayaan akhir yang berterusan oleh bank bagi pembelian harta kediaman. Pada tahun 2016,

sejumlah 456,197 (2015: 474,225) permohonan pinjaman perumahan telah diterima oleh bank. Majoriti (61%) permohonan adalah bagi pembelian rumah berharga di bawah RM500,000, manakala separuh daripadanya adalah bagi rumah berharga di bawah RM250,000. Kadar penolakan permohonan pinjaman perumahan jatuh lagi kepada 23.6% (purata 2012-2015: 26.1%), mencerminkan penjajaran yang lebih baik antara amalan pemberian pinjaman bank dengan tingkah laku peminjaman.

Kualiti keseluruhan pinjaman perumahan bank kekal kukuh, disokong oleh amalan pemberian pinjaman dan penilaian yang berhemat. Pada akhir tahun 2016, kira-kira 65% pinjaman perumahan mempunyai nisbah pinjaman kepada nilai (loan-to-value, LTV) sebanyak 80% dan ke bawah. Ini memberi bank penampan yang selesa terhadap nilai ekuiti yang negatif. Profil pinjaman perumahan bank juga agak stabil sepanjang tahun. Pembiayaan untuk pembelian rumah berharga di bawah RM500,000, yang rendah risikonya terhadap pelarasan harga yang besar kerana permintaan yang terus kukuh, mencakupi 82% daripada pembiayaan perumahan terkumpul. Daripada jumlah ini, kira-kira 72% merupakan pembeli rumah kali pertama. Secara keseluruhan, kira-kira 84% peminjam bagi pinjaman perumahan mempunyai hanya satu pinjaman perumahan. Peminjam sedemikian mempunyai insentif yang kukuh untuk mengekalkan pembayaran balik pinjaman sekiranya berlaku tekanan kewangan atau nilai ekuiti negatif pada rumah mereka, berbanding dengan pembelian bagi tujuan pelaburan. Pertumbuhan tahunan bilangan peminjam dengan tiga atau lebih pinjaman perumahan terkumpul (proksi untuk pembeli spekulatif) menurun lagi kepada 1.4% (2015: +3.1%), berbanding dengan peningkatan yang jauh lebih tinggi sebanyak 15.8% kali terakhir diperhatikan pada tahun 2010. Peminjam sedemikian mencakupi hanya 2.8% (2015: 3%) daripada jumlah peminjam pinjaman perumahan. Bilangan pinjaman perumahan yang dijelaskan dalam tempoh tiga tahun (tempoh lazim yang diperlukan untuk menyiapkan pembinaan selepas harta tanah dimiliki) – satu lagi penunjuk pembelian spekulatif – juga menurun kepada 11.9% (2015: 13%) daripada jumlah pinjaman perumahan yang dijelaskan.

Kadar mungkir vintaj pinjaman perumahan yang diluluskan sejak tahun 2007 terus menurun (Rajah 1.9). Ini menggambarkan profil kredit pinjaman perumahan sistem perbankan yang stabil dan bertambah baik. Bahagian pinjaman perumahan yang terjejas dan delinkuen juga masih stabil dan rendah masing-masing

Rajah 1.9

Pasaran Harta Tanah, Sistem Perbankan: Analisis Vintaj bagi Pinjaman Perumahan

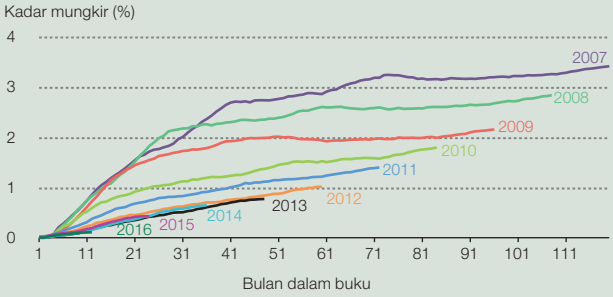

Nota: Data termasuk pinjaman terjejas yang dihapus kira oleh bank

Sumber: Bank Negara Malaysia

pada 1.1% dan 1.5%. Berdasarkan analisis kepekaan faktor tunggal yang dilakukan terhadap portfolio pinjaman perumahan bank, penampan modal lebihan sistem perbankan mencukupi untuk menampung kira-kira enam kali anggaran kerugian yang dijangka. Analisis kepekaan mengandaikan kebarangkalian kemungkiran (probability of default, PD) tertekan melebihi 11% (tiga kali PD dasar sebanyak 3.8%) dan kejatuhan harga rumah yang teruk sebanyak 40%.

Pasaran harta tanah bukan kediaman

Dedahan institusi kewangan kepada pasaran harta tanah bukan kediaman mencakupi kira-kira 27% daripada jumlah dedahan kepada keseluruhan pasaran harta tanah. Sebahagian besar dedahan tersebut terdiri daripada pembiayaan bank bagi pembelian kedai, yang mencakupi 5.3% daripada jumlah pinjaman terkumpul. Dedahan kepada segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah yang mengalami bekalan berlebihan yang tinggi hanya mencakupi 3.4% daripada jumlah pinjaman terkumpul bank. Pertumbuhan tahunan pembiayaan bank bagi pembelian harta tanah bukan kediaman menjadi perlahan kepada 6.1% (2015: +10.6%) (Rajah 1.10), sebahagiannya mencerminkan aktiviti perniagaan yang sederhana, terutamanya dalam sektor O&G. Pembinaan pembangunan harta tanah bercampur telah meningkatkan lagi hubung kait antara pasaran harta kediaman dengan bukan kediaman.

Transaksi harta komersial (kedai, ruang pejabat dan kompleks membeli-belah) mencatat penguncupan sebanyak 29.1% dan 15.5% (purata 2010-2015: -1.5% dan +12.3%) masing-masing dari segi jumlah dan nilai untuk tempoh sembilan bulan pertama tahun 2016. Trend ini diperhatikan di semua

Rajah 1.10

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Pertumbuhan Pinjaman dan Sumbangan kepada Pertumbuhan Mengikut Segmen

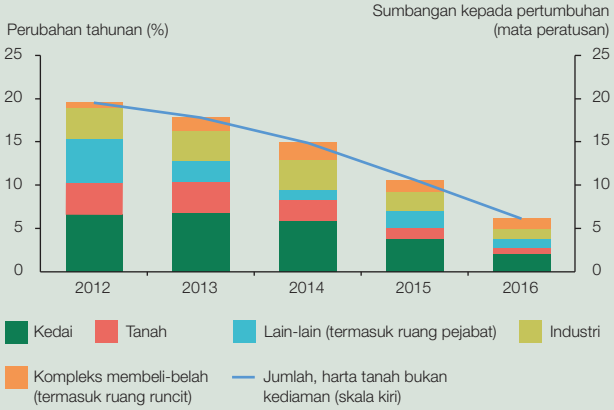

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.11

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman, Ruang Pejabat dan Kompleks Membeli-belah: Kadar Kekosongan dan Kadar Sewa

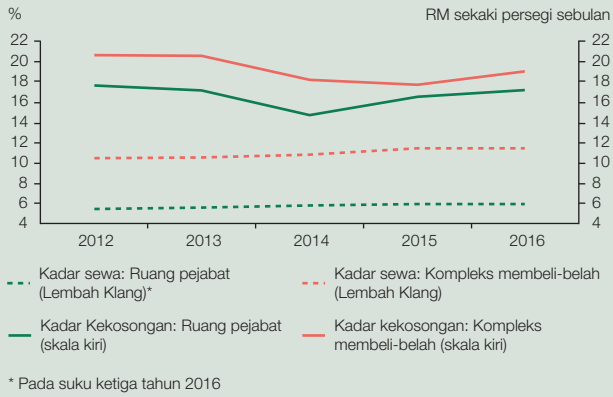

* Pada suku ketiga tahun 2016

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara, Knight Frank, Jones Lang Wootton dan pengiraan dalaman

bandar utama. Permintaan pelabur yang lebih sederhana terhadap harta tanah kedai diperhatikan, selaras dengan perkembangan dalam pasaran perumahan. Ini disebabkan harta tanah kedai dilihat sebagai aset pelaburan alternatif kepada rumah. Bilangan peminjam yang membeli berbilang unit kedai atau unit gabungan kedai dan kediaman meningkat pada kadar yang perlahan sebanyak 5.8% (2015: +9.4%). Transaksi keseluruhan bagi harta tanah kedai menguncup 28.9% kepada 9,687 unit dalam tempoh sembilan bulan pertama, berbanding 13,630 unit dalam tempoh yang sama pada tahun 2015, mencerminkan aktiviti perniagaan yang lebih perlahan. Dari segi nilai transaksi, ia juga menguncup 34.7% kepada RM7 bilion dalam tempoh tersebut. Pelarasan penawaran oleh pemaju bagaimanapun telah mengurangkan lebihan unit kedai yang tidak terjual lantaran membendung risiko bekalan berlebihan daripada terus naik. Dalam tempoh sembilan bulan pertama, bekalan yang dirancang dan unit dalam pembinaan masing-masing menguncup sebanyak 19.4% dan 14.7% (purata 2010-2015: +4.9% dan +12.1%). Pelarasan ini telah membantu menyokong kadar sewa, terutamanya di Lembah Klang, pada purata RM4.4 bagi setiap kaki persegi.

Bagi segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah, risiko masih tinggi dengan bekalan baharu mengatasi trend beberapa tahun kebelakangan ini. Trend ini dilihat berterusan walaupun terdapat tanda-tanda permintaan penyewa yang lebih lembap, terutamanya dalam sektor O&G dan perkhidmatan kewangan, berikutan pengumuman langkah penjimatan dan kawalan kos[1]. Dalam segmen ruang pejabat, jumlah stok meningkat lagi sebanyak 1.2% (purata 2010-2015: +4%) kepada 220.4 juta kaki persegi. Akibatnya, kadar kekosongan purata yang sememangnya tinggi menjadi semakin teruk kepada 17.1% (purata 2010-2015: 16.3%) (Rajah 1.11). Bekalan ruang pejabat baharu yang dirancang akan terus memberikan tekanan menurun terhadap kadar sewa. Kadar sewa purata ruang pejabat di Lembah Klang kekal tertekan pada RM5.90 (2015: RM5.94) sebulan bagi setiap kaki persegi, dengan pemilik beberapa bangunan lama menawarkan cuti sewa bagi menarik atau mengekalkan penyewa. Kira-kira 5.5 juta kaki persegi (2010-2015: +2.8 juta kaki persegi setahun) ruang pejabat baharu dijangka akan ditambah setiap tahun kepada pasaran pejabat Lembah Klang dalam tempoh tiga tahun akan datang. Dalam segmen kompleks membeli-belah, jumlah stok meningkat lagi sebanyak 7.2% (purata 2010-2015: +5.5%) kepada 155.9 juta kaki persegi. Kadar kekosongan purata meningkat lebih tinggi kepada 19% daripada 17.7% (purata 2010-2015: 19.5%) pada tahun 2015, sebahagiannya mencerminkan penggabungan antara beberapa peruncit. Walaupun kadar sewa purata kekal stabil, dianggarkan sebanyak 19.3 juta kaki persegi (2010-2015: +16.2 juta kaki persegi setahun) bekalan ruang runcit yang dijangka siap dalam tempoh dua tahun akan datang berkemungkinan menjejaskan penyewaan dan kadar sewa.

[1] Laporan Pasaran Harta Tanah Suku Tahunan oleh Jones Lang Wootton.

Rajah 1.12

Pasaran Harta Tanah, Sistem Perbankan: Analisis Vintaj bagi Pinjaman untuk Membeli Harta Bukan Kediaman

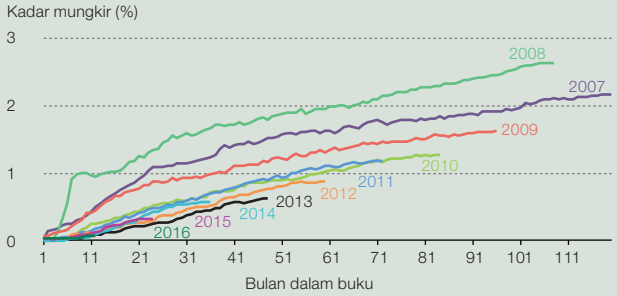

Nota: Data termasuk pinjaman terjejas yang dihapus kira oleh bank

Sumber: Bank Negara Malaysia

Risiko langsung kepada bank daripada dedahan kepada segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah kekal kecil, disokong oleh amalan peminjaman dan penilaian yang baik. Sebagaimana yang dilihat bagi pinjaman perumahan, kadar mungkir vintaj bagi pinjaman untuk pembelian harta bukan kediaman sejak tahun 2007 terus bertambah baik (Rajah 1.12). Nisbah delinkuensi dan jejas nilai keseluruhan bagi pembiayaan oleh bank untuk pembelian harta bukan kediaman juga kekal rendah masing-masing pada 0.7% dan 1% (2015: 0.4% dan 0.9%). Walau bagaimanapun, bekalan berlebihan harta tanah komersial jika tidak dikawal boleh membawa kepada ketidakseimbangan yang lebih runcing dalam pasaran harta tanah. Ini boleh menyebabkan kesan limpahan kepada segmen ekonomi yang lain. Dasar perancangan negara yang dirangka dengan teliti dan komprehensif, termasuk mengatur bekalan ruang pejabat yang besar dan kompleks membeli-belah, adalah amat penting untuk mengurus risiko ini. Langkah-langkah seperti yang diambil pada bulan April 2016 oleh Kementerian Wilayah Persekutuan untuk mengetatkan kelulusan pembinaan bangunan pejabat baharu dianggap berhemat.

MENGURUS DEDAHAN RISIKO KREDIT KEPADA PERNIAGAAN

Pada tahun 2016, jumlah hutang terkumpul sektor perniagaan meningkat dengan lebih sederhana sebanyak 8.6% (2015: +12.7%) kepada RM1,326.4 bilion atau 107.9% (2015: 105.5%; 1998: 131.7%) daripada KDNK. Pinjaman kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) kekal kukuh, meningkat 9% (2015: +14.6%). Terbitan baharu bon korporat dan sukuk meningkat 14.2% (2015: +18.8%) (Rajah 1.13), terutamanya dalam sektor infrastruktur, harta tanah dan telekomunikasi. Keadaan perniagaan terus mencabar bagi firma dalam beberapa sektor. Firma dalam industri berkaitan O&G (termasuk perkapalan) terus membuat penyesuaian terhadap perubahan struktur berikutan harga komoditi yang lebih rendah. Prestasi kewangan bagi firma dalam sektor harta tanah dan automotif terjejas akibat permintaan yang lebih perlahan, manakala perniagaan yang berorientasikan import dan firma yang mempunyai peminjaman mata wang asing yang besar akan lebih terjejas disebabkan nilai ringgit yang menurun.

Secara keseluruhan, firma Malaysia terus mengekalkan kedudukan kewangan yang agak kukuh walaupun dalam persekitaran ekonomi yang mencabar. Median nisbah hutang kepada ekuiti bagi korporat bukan kewangan Malaysia (berdasarkan 120 firma bukan kewangan yang tersenarai di Bursa Malaysia yang mencakupi 85% daripada permodalan pasaran) bertambah baik kepada 43.6% (bulan September 2015: 46.1%) pada akhir bulan September 2016. Agregat leveraj kekal di bawah paras yang dicatat oleh ekonomi sedang pesat membangun (emerging market economies, EME) (Rajah 1.14). Ia juga berada dalam lingkungan paras purata yang pernah dicatat sebelum dan selepas krisis kewangan global, dan di bawah paras sebelum bermulanya krisis kewangan Asia. Kira-kira 74% daripada jumlah hutang terkumpul merangkumi peminjaman dalam negeri, dengan hanya 6% daripadanya dalam denominasi mata wang asing. Pinjaman perniagaan dalam negeri berkembang pada kadar yang lebih perlahan sebanyak 4.8% (2015: +7.7%) selaras dengan perkembangan dalam ekonomi Malaysia (Rajah 1.15). Akses kepada pembiayaan bagi kebanyakan perniagaan secara amnya kekal memuaskan, dengan bukti terhad bahawa pemberian pembiayaan kredit secara keseluruhan semakin ketat. Kadar penolakan pinjaman keseluruhan kekal sekitar 16% (2015: 15%). Beberapa bank didapati lebih berhati-hati dalam memberikan pinjaman kepada sektor di mana prospek prestasi adalah lebih lemah, seperti sektor O&G, automotif dan harta tanah. Ini menyebabkan beberapa bank mengambil masa yang lebih panjang untuk meluluskan pinjaman, berikutan keperluan tambahan dokumentasi pinjaman untuk menyokong bank membuat penilaian aliran tunai dan penampan kewangan firma dalam sektor-sektor tersebut.

Selain itu, dedahan perniagaan kepada risiko pembiayaan semula telah berkurang sejak beberapa tahun yang lalu dengan pemanjangan tempoh

matang purata hutang sektor perniagaan. Tempoh matang purata terbitan baharu bon korporat dan sukuk meningkat daripada 7.8 tahun pada tahun 2013 kepada 11.9 tahun pada tahun 2016 (Rajah 1.16), manakala tempoh matang purata peminjaman bank yang diluluskan meningkat daripada tujuh tahun pada tahun 2013 kepada lapan tahun pada tahun 2016. Secara keseluruhan, kira-kira 73% hutang perniagaan merangkumi hutang jangka sederhana dan panjang, justeru mengurangkan keterdedahan firma terhadap perubahan ketara dalam kos peminjaman.

Risiko daripada hutang korporat luar negeri dan dalam mata wang asing tidak menjejaskan kestabilan kewangan

Sebahagian besar daripada risiko dedahan luar bagi korporat bukan kewangan terhadap kestabilan kewangan terus terkawal. Jumlah hutang luar negeri terkumpul perniagaan yang kebanyakannya merupakan peminjaman luar negeri telah meningkat pada kadar yang lebih perlahan sebanyak 17.9% (2015: +24.7%) pada tahun 2016. Jumlah hutang luar negeri mencakupi 25.8% (2015: 23.7%) daripada jumlah hutang perniagaan atau 27.8% (2015: 25.1%) daripada KDNK (Rajah 1.17). Hutang luar negeri yang lebih besar ini disebabkan oleh peminjaman baharu dan kesan penilaian kadar pertukaran. Peminjaman dalam denominasi mata wang asing daripada institusi kewangan tempatan mencakupi 4.6% daripada jumlah hutang korporat atau 4.9% daripada KDNK. Hampir setengah (49%) daripada hutang luar negeri perniagaan ialah obligasi antara syarikat (terutamanya syarikat multinasional yang beroperasi di dalam negeri) yang mempunyai risiko pendanaan dan risiko mudah tunai yang secara relatif rendah. Kredit perdagangan dan pemegangan bon korporat dan sukuk dalam denominasi ringgit oleh bukan pemastautin, yang mencakupi kira-kira 22% daripada jumlah hutang luar negeri perniagaan, turut mengehadkan dedahan perniagaan kepada risiko mata wang. Selain itu, bahagian peminjaman luar negeri jangka panjang dengan tempoh matang lebih daripada satu tahun kekal stabil pada kira-kira 70% daripada jumlah hutang luar negeri korporat. Keadaan ini seterusnya mengimbangi risiko pelanjutan jangka pendek.

Kebanyakan peminjaman luar negeri oleh perniagaan disokong oleh penerimaan dalam mata wang asing daripada operasi luar negeri atau menerusi perlindungan nilai dengan institusi kewangan tempatan. Di bawah rejim kelulusan untuk peminjaman dalam mata wang asing yang telah dilaksanakan di Malaysia sejak bertahun-tahun, korporat bukan kewangan dikehendaki mendapatkan kelulusan Bank untuk peminjaman dalam mata wang asing bernilai sekurang-kurangnya RM100 juta daripada institusi kewangan bukan pemastautin, syarikat tujuan khas, dan entiti lain yang tidak berkaitan. Firma yang ingin mendapatkan kelulusan untuk peminjaman luar negeri perlu menunjukkan keupayaan membayar balik hutang yang sewajarnya daripada aliran hasil dalam mata wang asing atau melalui penggunaan derivatif kewangan untuk melindung nilai terhadap risiko mata wang. Langkah ini bertujuan membendung leveraj mata wang asing yang berlebihan. Peminjaman juga hendaklah dibuat untuk tujuan yang produktif. Selain itu, institusi kewangan dan syarikat juga perlu mematuhi keperluan pelaporan yang membolehkan Bank memantau dedahan yang ketara dan mendapat pemahaman awal tentang kelemahan yang meningkat. Langkah yang diumumkan oleh Bank pada bulan Disember 2016 untuk meliberalkan pasaran lindung nilai ringgit tempatan telah meningkatkan fleksibiliti firma untuk mengurus risiko pertukaran asing. Secara khususnya, pemastautin kini boleh secara aktif melindung nilai dedahan dalam dolar AS dan renminbi China sehingga had bersamaan RM6 juta bagi setiap bank, setelah memberikan perakuan bahawa mereka tidak terlibat dalam aktiviti spekulatif.

Kedudukan kewangan kebanyakan perniagaan pada amnya adalah kukuh dan kedudukan ini terus menyokong keupayaan mereka untuk membayar balik hutang (Rajah 1.18). Median nisbah perlindungan faedah (interest coverage ratio, ICR) untuk korporat bukan kewangan Malaysia secara agregat kekal agak tinggi pada 9.4 kali (Januari-September 2015: 12 kali), jauh melebihi piawaian kehematan sebanyak dua kali. Keupayaan perniagaan untuk membayar balik hutang turut disokong oleh kedudukan mudah tunai yang mantap, dengan median nisbah tunai kepada hutang jangka pendek (cash-to-short-term debt, CASTD) pada 1.2 kali (Januari-September 2015: 1.4 kali). Untuk tempoh waktu 12 bulan yang berakhir September 2016, hutang korporat berisiko (diukur sebagai bahagian hutang yang ditanggung oleh firma dengan ICR yang kurang daripada dua kali), meningkat kepada 7.7% (2015: 6.2%) daripada jumlah hutang syarikat (Rajah 1.19). Peningkatan ini disebabkan oleh persekitaran yang mencabar terutamanya firma dalam sektor automotif, harta tanah dan O&G, seperti yang dijangka oleh Bank. Bahagian hutang

Peningkatan hutang korporat bukan kewangan didorong oleh terbitan bon baharu

Rajah 1.13

Sektor Perniagaan: Nisbah Hutang Korporat Bukan Kewangan kepada KDNK

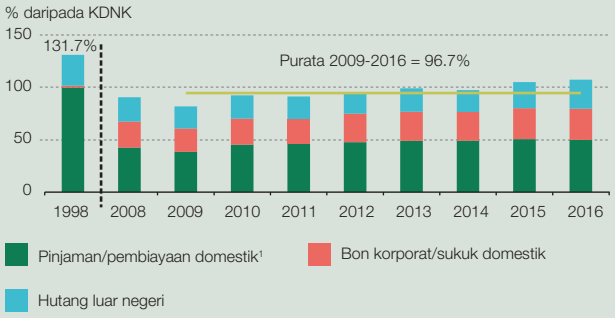

[1] Termasuk hutang kepada bank asing yang diperbadankan di Malaysia

Leveraj kekal lebih rendah berbanding dengan firma dalam EME dan negara serantau

Rajah 1.14

Sektor Perniagaan: Perbandingan Leveraj Korporat Merentas Rantau

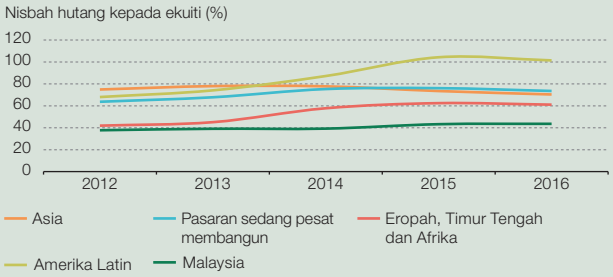

Nota: Data bagi semua rantau adalah berdasarkan *IMF Global Financial Stability Report October 2016*
Bagi Malaysia pada tahun 2016, data bagi sembilan bulan pertama

Aktiviti pembiayaan domestik pada amnya selaras dengan aktiviti ekonomi dalam negeri

Rajah 1.15

Sektor Perniagaan: Pembiayaan Domestik dan Keluaran Dalam Negara Kasar

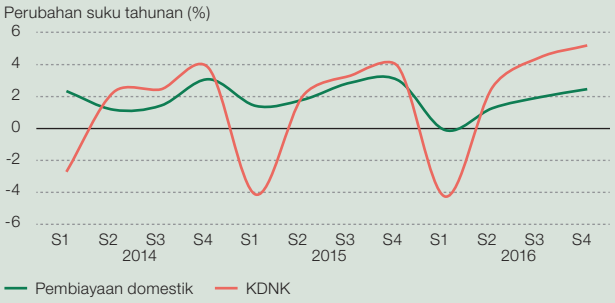

Terbitan bon baharu kebanyakannya mempunyai tempoh matang lebih panjang, lantas mengurangkan risiko pelanjutan

Rajah 1.16

Sektor Perniagaan: Kematangan Terbitan Bon Korporat

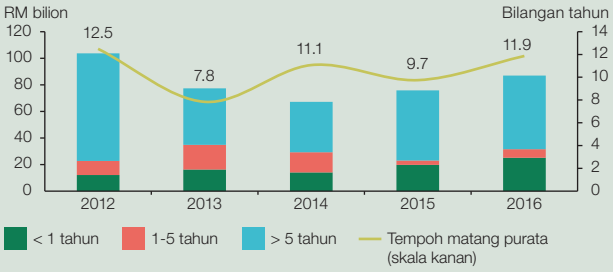

Nota: Tempoh matang purata diwajarkan mengikut jumlah terbitan

Hutang luar negeri korporat bukan kewangan mencakupi kira-kira suku daripada jumlah hutang dan separuh daripadanya ialah peminjaman antara syarikat

Rajah 1.17

Sektor Perniagaan: Profil Hutang Korporat Bukan Kewangan

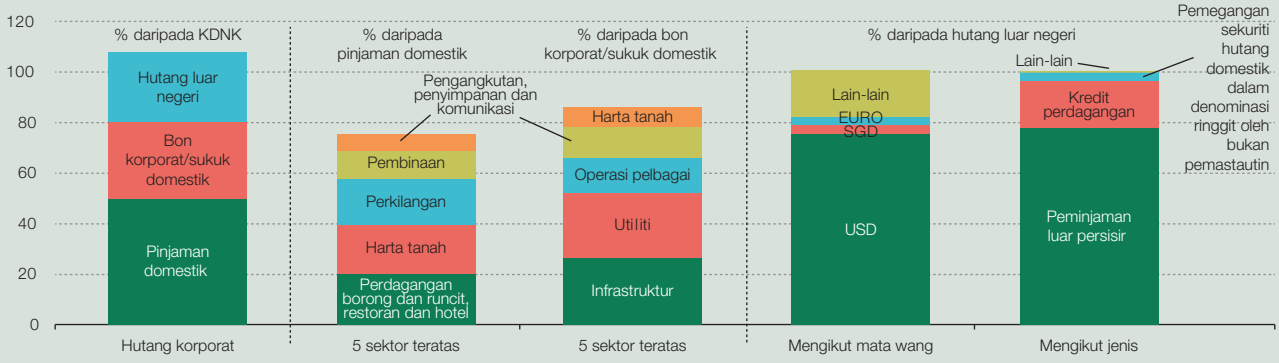

Sumber: Bank Negara Malaysia, Tabung Kewangan Antarabangsa, Bloomberg, Jabatan Perangkaan Malaysia dan pengiraan dalaman

Kedudukan kewangan yang pada amnya kukuh terus menyokong kupayaan membayar balik hutang

Rajah 1.18

Sektor Perniagaan: Penunjuk Leveraj, Keupayaan Membayar Balik Hutang dan Mudah Tunai

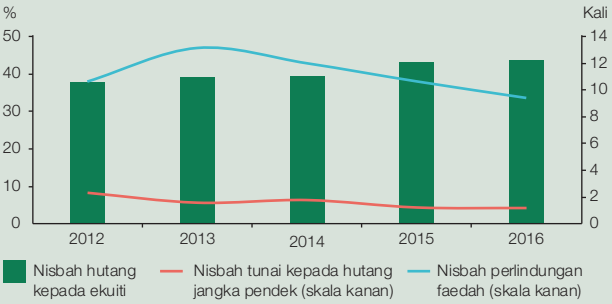

Nota: Bagi tahun 2016, data bagi sembilan bulan pertama

Hutang berisiko bagi korporat bukan kewangan Malaysia kekal lebih rendah berbanding dengan kebanyakan EME

Rajah 1.19

Sektor Perniagaan: Hutang Berisiko bagi Malaysia dan EME Serantau Terpilih

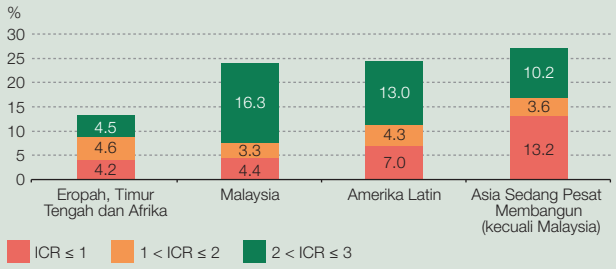

Nota: Data bagi semua rantau adalah berdasarkan *IMF Global Financial Stability Report October 2016*
Bagi Malaysia, data adalah bagi dua belas bulan berakhir September 2016

Keupayaan membayar balik hutang bagi sektor yang mempunyai prospek risiko kredit yang lebih lemah adalah memuaskan

Rajah 1.20

Sektor Perniagaan: Penunjuk Nisbah Mudah Tunai dan Keupayaan Membayar Balik Hutang bagi Sektor Terpilih

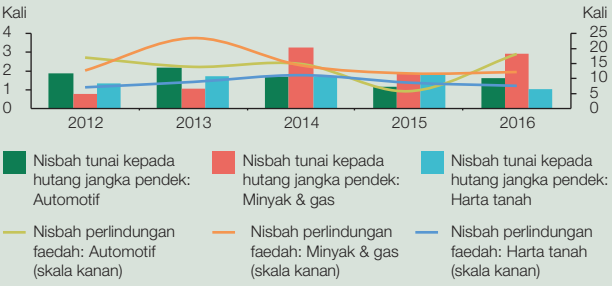

Nota: Bagi tahun 2016, data bagi sembilan bulan pertama

Kualiti keseluruhan pinjaman perniagaan sistem perbankan kekal kukuh

Rajah 1.21

Sektor Perniagaan: Pinjaman Terjejas Kasar dan Pinjaman Delinkuen Kasar

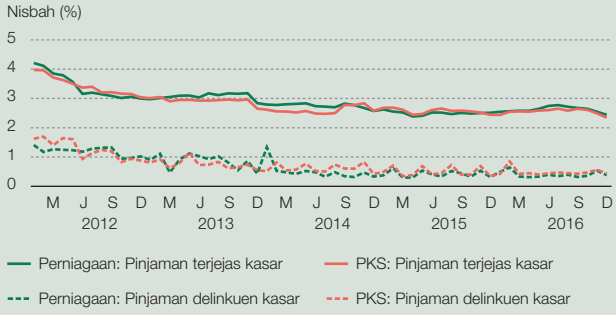

Lebihan modal bank mencukupi untuk menampung lebih dua kali kemungkinan kerugian kredit di bawah simulasi kejutan teruk

Rajah 1.22

Sektor Perniagaan: Kemungkinan Kerugian Kredit bagi Peminjam Besar di Bawah Ujian Tekanan

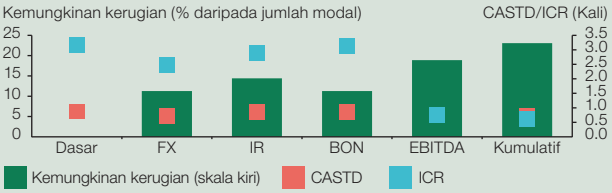

Nota: **FX** Kejutan mata wang asing
IR Kenaikan kos peminjaman bagi pinjaman dalam denominasi ringgit
BON Kenaikan kadar kupon bagi terbitan baharu bon koporat dan sukuk
EBITDA Kejutan perolehan

Keupayaan membayar balik hutang bagi korporat bukan kewangan secara keseluruhan dijangka kekal utuh, walaupun risiko kredit dijangka lebih tinggi dalam beberapa sektor

Rajah 1.23

Sektor Perniagaan: Prospek Risiko Kredit bagi Sektor Terpilih

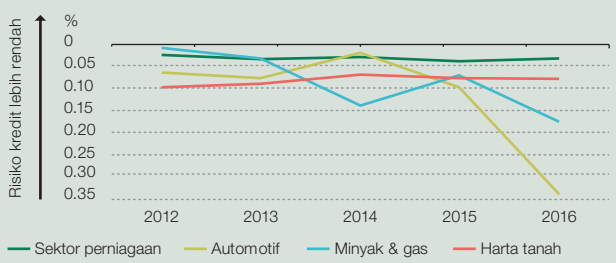

Sumber: Bank Negara Malaysia, Tabung Kewangan Antarabangsa, Bloomberg dan pengiraan dalaman

berisiko bagi syarikat bukan kewangan Malaysia, meskipun meningkat masih kekal di bawah paras yang dicatatkan oleh EME yang lain.

Firma-firma utama dalam sektor yang mempunyai prospek risiko kredit yang lebih lemah pada amnya mengekalkan keupayaan membayar balik hutang dan kedudukan mudah tunai yang memuaskan (Rajah 1.20). Permintaan yang berterusan untuk perumahan mampu milik sedikit sebanyak boleh membantu firma dalam sektor harta tanah. Ini disokong oleh pelarasan harga selanjutnya dan pengimbangan semula bekalan oleh pemaju untuk memenuhi permintaan tersebut. Sebaliknya, sektor automotif dijangka menghadapi rintangan yang berterusan dengan permintaan yang dijangka kekal lembap disebabkan oleh sikap isi rumah yang berbelanja dengan lebih berhati-hati. Persatuan industri automotif meramalkan pertumbuhan jualan yang kecil, hanya sebanyak 1.7% untuk tahun 2017, berbanding dengan pertumbuhan negatif sebanyak 13% pada tahun 2016. Pemulihan sektor ini dijangka terus perlahan bagi sektor berkaitan O&G. Firma dalam sektor ini akan terus membuat penyelarasan seiring dengan norma perniagaan dan operasi baharu. Meskipun pengurangan pengeluaran minyak mentah global yang dirancang dianggap mempunyai kesan positif kepada firma O&G, impaknya mungkin terhad berikutan ketidakpastian yang masih wujud dalam permintaan global, komitmen pengeluar untuk mengurangkan pengeluaran dalam jangka panjang, dan pemulihan keluaran minyak shale.

Secara agregat, dedahan institusi kewangan kepada sektor berkaitan O&G secara relatif adalah kecil. Oleh itu, impak langsung ke atas kestabilan kewangan dalam negeri adalah terhad, walaupun beberapa bank dijangka membuat peruntukan lebih tinggi yang mungkin memberikan kesan kepada keberuntungan. Dedahan bank dalam negeri (termasuk dedahan luar kunci kira-kira) kepada perniagaan dalam sektor berkaitan O&G mencakupi kira-kira 5% daripada dedahan dalam negeri kepada perniagaan atau 14% daripada jumlah modal sistem perbankan. Dengan mengambil kira dedahan menerusi operasi bank domestik di luar negeri dan Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan International Business and Financial Centre, LIBFC), dedahan kepada sektor ini mewakili kira-kira 6% daripada jumlah dedahan kepada perniagaan dan 20% daripada jumlah modal. Bank-bank secara beransur-ansur telah menambah jumlah peruntukan bagi menghadapi potensi kerugian kredit kepada 7.5% daripada jumlah dedahan kepada sektor berkaitan O&G, sekali gus memastikan keupayaan untuk menyerap kerugian tanpa menjejaskan kedudukan modal bank. Selain bank, dedahan penanggung insurans dan pengendali takaful serta IKBB kepada sektor berkaitan O&G juga kecil. Dedahan ekuiti IKBB kepada sektor ini kurang 3% daripada jumlah aset IKBB individu, manakala pemegangan bon dan ekuiti oleh penanggung insurans dan pengendali takaful mencakupi kurang 1% daripada jumlah aset atau 5% daripada jumlah modal yang tersedia. Penanggung insurans am dan pengendali takaful am berkemungkinan menghadapi premium yang lebih rendah dalam segmen marin, penerbangan dan transit berikutan penangguhan projek dan pengeluaran yang lebih rendah oleh syarikat O&G utama, namun kesannya dijangka tidak ketara (rujuk Bab 3 dalam Laporan ini). Sepanjang lima tahun yang lalu, sumbangan sektor ini hanya berpurata 4.9% daripada jumlah premium langsung kasar.

Kualiti keseluruhan peminjaman perniagaan adalah mampan, meskipun beberapa sektor lebih terjejas oleh perkembangan dalam negeri dan global

Kualiti keseluruhan pinjaman perniagaan dalam sistem perbankan kekal kukuh. Pinjaman terjejas dan delinkuen secara umumnya rendah dan stabil (Rajah 1.21 dan Jadual 1.4). Seperti yang dinyatakan sebelum ini, prestasi pinjaman dalam sektor O&G, automotif dan harta tanah merosot seperti yang dijangkakan. Bahagian pinjaman perniagaan yang dijadualkan semula dan distruktur semula kekal rendah pada hanya 0.1% daripada jumlah akaun perniagaan, dengan lebih banyak kemudahan distruktur semula dalam sektor berkaitan O&G. Nisbah pinjaman perniagaan terjejas keseluruhan, termasuk pinjaman distruktur semula, kekal rendah pada 2.4%. Bagi dana dalam pasaran modal domestik, enam bon korporat dan sukuk yang diberikan penarafan peringkat domestik telah diturunkan taraf pada tahun 2016, berbanding dengan tujuh pada tahun 2015. Penurunan taraf ini secara amnya mencerminkan kelemahan yang khusus dalam sektor tertentu sahaja dan mewakili hanya 1.3% (2015: 1.8%) daripada jumlah bon korporat dan sukuk terkumpul.

Jadual 1.4

Sektor Perniagaan, Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar dan Pinjaman Delinkuen Kasar

	% daripada Jumlah Dedahan Hutang Domestik[1]	% daripada Jumlah Pinjaman Perniagaan	Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar (%)			Nisbah Pinjaman Delinkuen Kasar (%)		
	2016		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Keseluruhan			**2.6**	**2.5**	**2.4**	**0.3**	**0.3**	**0.4**
***antaranya:* PKS**		**50.8**	**2.6**	**2.4**	**2.3**	**0.4**	**0.4**	**0.4**
Aktiviti harta tanah (termasuk REITs)[2]	18.1	19.5	0.7	1.5	1.5	0.1	0.1	0.1
Perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	17.2	20.0	1.8	1.8	1.8	0.3	0.3	0.3
Perkilangan	15.8	18.1	5.0	3.9	3.7	0.1	0.1	0.1
antaranya: Automotif	0.8	0.7	0.5	0.4	0.4	0.01	0.01	0.01
Pembinaan	10.6	11.5	3.0	2.8	2.4	0.2	0.3	0.2
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	7.7	6.4	6.1	6.5	6.3	0.8	0.7	1.2
Pertanian utama	5.5	6.3	0.7	1.0	0.8	0.1	0.03	0.04
antaranya: Minyak sawit	3.7	4.1	0.5	1.2	1.0	0.02	0.01	0.002
Perlombongan dan kuari	2.3	2.1	0.4	0.2	3.9	0.03	0.03	0.28
antaranya: Minyak dan gas[3]	2.1	1.9	0.3	0.1	4.1	0.006	0.004	0.3

[1] Termasuk pinjaman/pembiayaan perniagaan, bon korporat dan sukuk
[2] Amanah Pelaburan Harta Tanah
[3] Termasuk aktiviti huluan dan hiliran

Sumber: Bank Negara Malaysia

Secara agregat, keupayaan membayar balik hutang oleh kumpulan peminjam besar terus disokong oleh penampan tunai yang kukuh dan kedudukan kewangan yang memuaskan

Bank terus memantau keadaan kewangan kumpulan peminjam besar yang boleh memberi kesan yang ketara terhadap kestabilan institusi kewangan. Kumpulan peminjam besar ditakrifkan sebagai syarikat yang mempunyai dedahan kredit dengan institusi kewangan, termasuk pembiayaan langsung dan pemegangan bon korporat dan sukuk, yang melebihi RM2 bilion. Pada tahun 2016, dedahan institusi kewangan Malaysia kepada kumpulan peminjam besar mencakupi 27.9% (2015: 29.1%) daripada jumlah dedahan bank dan IKP kepada perniagaan. Bagi penanggung insurans, dedahan ini mencakupi 79% (2015: 82.1%) daripada jumlah dedahan penanggung insurans dan pengendali takaful kepada perniagaan, dan kebanyakannya mempunyai penarafan tinggi atau dedahan yang dijamin Kerajaan. Secara agregat, keupayaan membayar balik hutang oleh kumpulan peminjam besar terus disokong oleh penampan tunai yang agak kukuh, meskipun keadaan operasi lebih mencabar. Median ICR dan CASTD kumpulan peminjam besar kekal melebihi ambang kehematan, masing-masing sebanyak 5.9 kali dan 1.2 kali (Januari-September 2015: 6.8 kali dan 1.1 kali). Dedahan kredit kepada kumpulan peminjam besar dengan ICR di bawah median telah menurun kepada 12.8% (2015: 15%) daripada jumlah dedahan bank dan IKP kepada perniagaan, serta 18% (2015: 21.9%) daripada dedahan penanggung insurans dan pengendali takaful kepada perniagaan.

Agregat dedahan institusi kewangan Malaysia kepada kumpulan peminjam besar yang mempunyai tumpuan peminjaman dalam mata wang asing yang tinggi (>30%) mencakupi 9.8% daripada jumlah dedahan kredit kepada perniagaan. Kumpulan peminjam besar ini

beroperasi terutamanya dalam sektor intensif modal seperti sektor O&G, perladangan dan yang berkaitan pembinaan. Hanya beberapa kumpulan peminjam didapati mempunyai ICR dan CASTD yang lemah dan di bawah paras kehematan, dan kumpulan ini mencakupi 2% daripada jumlah dedahan kredit institusi kewangan kepada perniagaan. Majoriti kumpulan peminjam besar ini dijangka berupaya membayar balik hutang dalam keadaan kemerosotan ketara dalam keberuntungan, ringgit yang semakin lemah, dan kos peminjaman yang lebih tinggi. Di bawah senario simulasi kejutan teruk (ringgit menyusut nilai sehingga 50%, keuntungan operasi merosot 75%, dan kos peminjaman untuk pinjaman, bon korporat dan sukuk meningkat 100 mata asas), kemungkinan kerugian kredit daripada dedahan kepada peminjam besar secara kumulatif dianggarkan selesa dan dapat diserap oleh lebihan penampan modal bank. Pada masa ini, lebihan penampan modal bank mencukupi untuk menampung lebih daripada dua kali anggaran kemungkinan kerugian (Rajah 1.22). Tahap kemungkinan kerugian dikurangkan selanjutnya oleh piawaian pengunderaitan dan amalan pengurusan risiko bank (termasuk peruntukan kerugian pinjaman) yang lebih baik sejak beberapa tahun kebelakangan ini. Secara khususnya, penambahbaikan proses di bank bagi mengurus dedahan rakan niaga yang mempunyai hubungan menerusi kesalingbergantungan kewangan dan ekonomi telah mengurangkan tumpuan kredit pada peminjam besar. Pengaturan yang sedia ada dalam setiap bank dan pada peringkat sistem, dapat membantu peminjam berdaya maju yang menghadapi cabaran operasi berbentuk sementara dan turut mengimbangi kesan daripada kemungkinan kemerosotan dalam kualiti aset. Pada peringkat sistem, pengaturan sedemikian termasuk Jawatankuasa Penyusunan Semula Hutang Korporat untuk syarikat yang lebih besar dan Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil untuk PKS.

Syarikat Malaysia secara umumnya dijangka mengekalkan keupayaan membayar balik hutang yang utuh pada tahun 2017. Walau bagaimanapun, prospek kredit untuk sektor tertentu seperti sektor berkaitan O&G, harta tanah dan automotif akan terus mencabar, terutamanya pada separuh tahun pertama 2017. Risiko kemungkiran keseluruhan yang dijangka untuk syarikat Malaysia berdasarkan ukuran Risiko Kredit Bloomberg, adalah rendah dan stabil pada 0.034% (2015: 0.041%) (Rajah 1.23). Pada tahap ini, risiko mungkir yang dijangka adalah jauh lebih rendah berbanding dengan paras tertinggi 0.170% yang diperhatikan semasa tempoh krisis kewangan global. Kebanyakan industri yang mempunyai dedahan kredit terbesar kepada institusi kewangan juga terus mencatat tahap risiko kemungkiran yang dijangka rendah.

MENGURUS RISIKO DARIPADA KETIDAKTENTUAN PASARAN KEWANGAN

Pada tahun 2016, pasaran kewangan global mengalami beberapa episod peningkatan ketidaktentuan pasaran. Pertumbuhan dan inflasi global yang sederhana, jangkaan yang bertukar dari segi kecepatan dan pengaturan masa kadar faedah di AS untuk kembali semula ke paras yang wajar, dan harga komoditi global yang rendah terus menjejaskan dengan ketara sentimen dan tingkah laku pelabur. Ketidakpastian ini telah mengakibatkan berlaku ketidaktentuan dalam aliran portfolio global. Pada separuh tahun kedua, tindak balas pasaran global terhadap keputusan pilihan raya presiden AS, referendum di UK dan beberapa perkembangan politik global lain menambahkan kesan kepada ketidaktentuan pasaran. Di dalam negeri, ketidaktentuan pasaran turut dipengaruhi oleh kebimbangan yang berterusan mengenai kesan perubahan harga minyak terhadap prospek kedudukan fiskal negara, serta aktiviti spekulasi dalam pasaran kontrak hadapan tanpa serahan (non-deliverable forward, NDF) bagi ringgit.

Malaysia terus mengalami aliran portfolio dua hala yang secara amnya mencerminkan pergerakan keluar masuk dana global dari ekonomi pasaran pesat membangun dan ekonomi pengeluar komoditi. Pada separuh pertama tahun 2016, aliran masuk portfolio bersih oleh bukan pemastautin berjumlah RM23.8 bilion. Perkembangan ini didorong terutamanya oleh jangkaan penangguhan pelarasan kepada kadar faedah di AS dan pelanjutan pelonggaran monetari dalam ekonomi maju utama bagi tempoh empat bulan pertama tahun 2016. Minat yang meningkat terhadap aset kewangan Malaysia sebahagiannya mencerminkan pemulihan harga minyak mentah global, serta penilaian lebih positif oleh para pelabur global tentang kedudukan ekonomi dan fiskal dalam negeri. Bermula bulan Mei, jangkaan baharu tentang kadar faedah yang lebih tinggi di AS, ketidakpastian geopolitik yang meningkat, serta turun naik harga minyak mentah global telah mengurangkan minat pelabur terhadap aset di pasaran sedang pesat membangun, termasuk Malaysia. Perkara ini menyebabkan aliran keluar portfolio bersih sebanyak RM28.5 bilion oleh bukan pemastautin pada separuh

Rajah 1.24

Pasaran Kewangan: Aliran Portfolio Bersih dan Kasar dan Pergerakan Kadar Pertukaran Ringgit

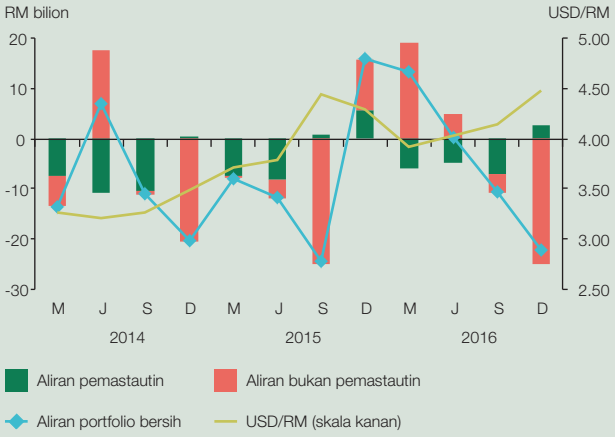

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

kedua tahun itu, dengan aliran keluar yang lebih tinggi dicatat pada bulan November dan awal Disember. Aktiviti pelaburan di luar negara oleh para pelabur institusi domestik pada tahun itu juga menyumbang kepada aliran keluar portfolio. Keseluruhan aliran keluar portfolio bersih untuk tahun itu berjumlah RM19.7 bilion (2015: aliran keluar bersih berjumlah RM28.2 bilion) (Rajah 1.24). Pegangan Sekuriti Kerajaan Malaysia (Malaysian Government Securities, MGS) oleh bukan pemastautin meningkat kepada 51.9% pada akhir bulan Oktober, sebelum menurun kepada 47.1% (2015: 47.7%) daripada jumlah MGS terkumpul pada akhir tahun 2016. Pegangan Terbitan Pelaburan Kerajaan (Government Investment Issues, GII) oleh bukan pemastautin pula meningkat kepada 9.2% (2015: 5.4%) daripada jumlah GII terkumpul (Rajah 1.25).

Rajah 1.25

Pasaran Kewangan: Pemegangan MGS, GII dan Ekuiti oleh Bukan Pemastautin

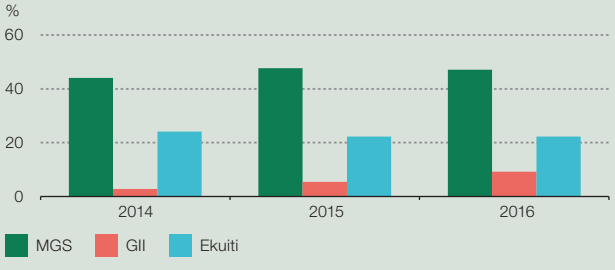

Pemegangan MGS dan GII disebut sebagai peratusan daripada jumlah terkumpul manakala pemegangan ekuiti disebut sebagai peratusan daripada jumlah permodalan pemasaran

Sumber: Bursa Malaysia, Bank Negara Malaysia dan pengiraan dalaman

Dalam pasaran ekuiti, pelabur bukan pemastautin mengekalkan pegangan sebanyak 22.3% (2015: 22.3%) daripada jumlah permodalan pasaran.

Pasaran kewangan dalam negeri adalah teratur dan menyokong pengantaraan kewangan domestik walaupun berlakunya ketidaktentuan pasaran

Tanpa mengambil kira lonjakan yang berlaku pada dua bulan terakhir tahun 2016, ketidaktentuan pasaran kewangan dalam negeri pada amnya lebih rendah bagi sepanjang tahun, disokong oleh institusi kewangan Malaysia dan pelabur institusi domestik (Rajah 1.26). Hasilnya, spread bida-tawar dan nisbah pusing ganti umumnya berada dalam julat yang kecil, kecuali pada suku terakhir tahun apabila spread melebar (Rajah 1.27 dan Rajah 1.28). Sehubungan dengan itu, kadar hasil MGS untuk tempoh matang satu tahun sehingga 20 tahun menunjukkan trend yang menurun untuk sebahagian besar tahun 2016, sebelum meningkat antara 67 mata asas hingga 108 mata asas dalam tempoh dua bulan terakhir (Rajah 1.29). Seperti episod ketidaktentuan yang pernah berlaku sebelum ini, pergerakan kadar hasil telah dibendung oleh pegangan sekuriti hutang awam yang lebih tinggi dalam kalangan institusi perbankan serta kumpulan wang simpanan dan kumpulan wang pencen, yang memegang hampir 60% daripada jumlah sekuriti hutang awam terkumpul.

Rajah 1.26

Pasaran Kewangan: Indeks Tekanan Pasaran Kewangan (FMSI)

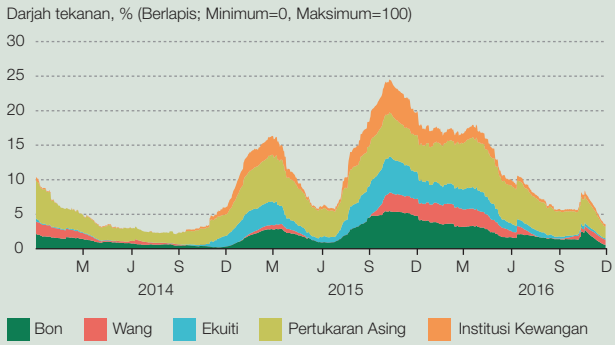

Nota: 1. FMSI ialah alat pemantauan risiko pasaran kewangan yang dibangunkan berdasarkan Penunjuk Komposit Indeks Tekanan European Central Bank (ECB). Indeks ini dibangunkan berdasarkan penunjuk turun naik dalam lima komponen pasaran kewangan domestik - pertukaran asing, ekuiti, bon, wang dan institusi kewangan.
2. Tahap tekanan pada tarikh tertentu dinyatakan sebagai satu nilai antara 0 hingga 100, yang menandakan tahap tekanan dari paling rendah ke paling tinggi.

Sumber: Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 1.27

Pasaran Kewangan: Spread Bida-Tawar Purata FBM KLCI dan MGS (% daripada Harga Penengah)

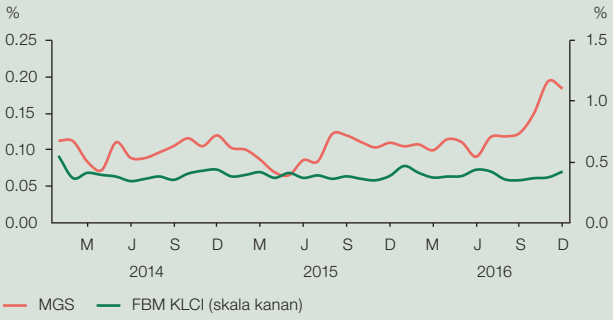

Sumber: Bloomberg, Reuters dan pengiraan dalaman

Kesan limpahan ke atas kadar hasil bon korporat pula adalah terhad memandangkan bahagian pegangan pelabur asing yang rendah dan stabil iaitu 2.8% (2015: 2.7%) (Rajah 1.30). Dalam pasaran ekuiti, FBM KLCI mengakhiri tahun 2016 pada paras 3% lebih rendah dengan nisbah harga kepada perolehan sebanyak 16.5 kali (2015: 18 kali), yang menghampiri purata jangka panjang sebanyak 16.7 kali bagi tempoh 2000-2016 (Rajah 1.31). Tanggapan pasaran tentang risiko kerajaan, seperti yang ditunjukkan oleh spread swap mungkir kredit bagi Malaysia, telah menurun pada tahun 2016, sejajar dengan ekonomi serantau yang lain (Rajah 1.32).

Pada akhir 2016, ringgit menyusut nilai sebanyak 4.3%, iaitu pada RM4.4860 berbanding dengan dolar AS. Walaupun ringgit terjejas akibat kejutan luaran yang menyebabkan aliran keluar portfolio dan turun naik kadar pertukaran serantau, perubahan pada nilai ringgit yang ketara juga disebabkan oleh aktiviti spekulasi dalam pasaran NDF luar pesisir

Rajah 1.28

Pasaran Kewangan: Nisbah Pusing Ganti Bulanan FBM KLCI dan MGS

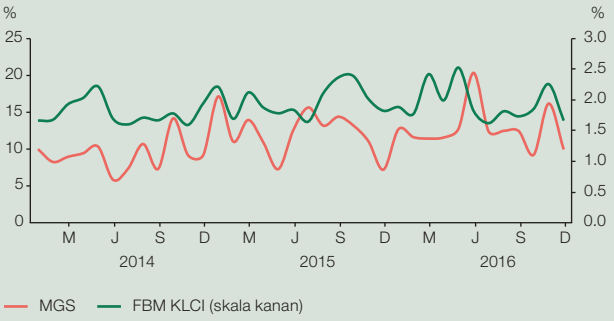

Sumber: Bloomberg

Rajah 1.29

Pasaran Kewangan: Kadar Hasil MGS dan Aliran Portfolio Bersih Suku Tahunan

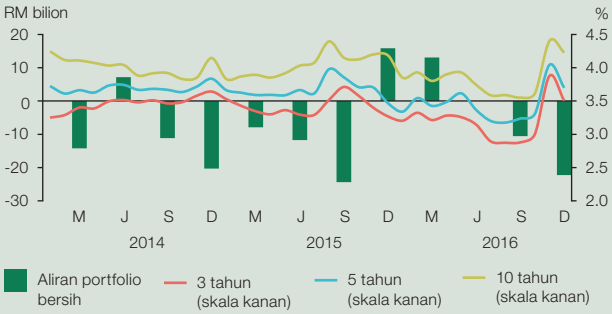

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

yang tidak telus. Susulan daripada keputusan pilihan raya presiden AS pada bulan November, sentimen pasaran NDF luar pesisir bagi ringgit bertukar menjadi lebih lembap. Saiz urus niaga yang ketara dan mekanisme penentuan harga yang tidak telus dalam pasaran NDF luar pesisir kemudiannya menjejaskan pula pasaran pertukaran asing tempatan dan mengganggu proses penemuan harga dalam negeri. Perkembangan ini menyebabkan ketidakjajaran antara kadar pertukaran dengan asas-asas ekonomi dalam negeri yang mendasarinya. Ketidakseimbangan penawaran dan permintaan dalam pasaran pertukaran asing domestik yang semakin meningkat sejak beberapa tahun turut menyumbang kepada turun naik ringgit. Perolehan hasil eksport yang tidak ditukar kepada ringgit dan permintaan yang semakin meningkat untuk mata wang asing oleh syarikat Malaysia yang melabur di luar negara telah melemahkan struktur permintaan ringgit. Oleh itu, Jawatankuasa Pasaran Kewangan yang dipengerusikan oleh Bank Negara Malaysia telah

Rajah 1.30

Pasaran Kewangan: Kadar Hasil Bon Korporat

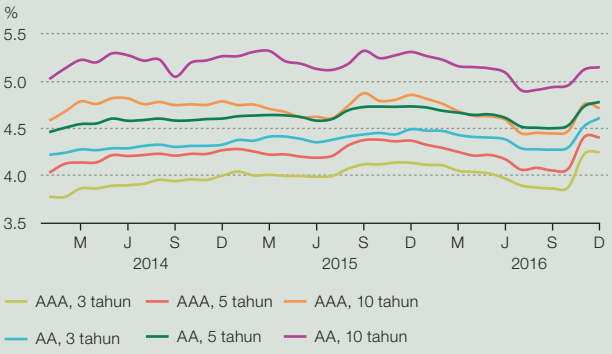

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.31

Pasaran Kewangan: Indeks Harga dan Nisbah Harga kepada Perolehan FBM KLCI

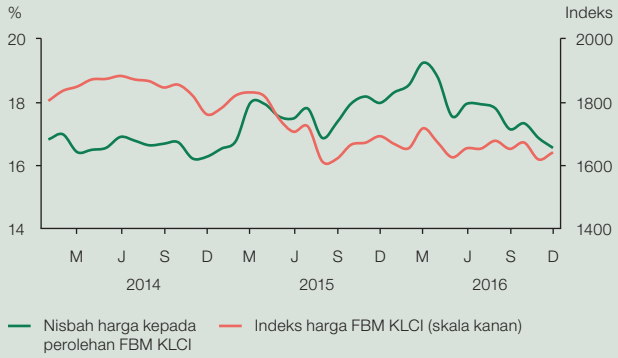

Sumber: Bloomberg

Rajah 1.33

Sistem Perbankan: Risiko Ekuiti, Pertukaran Asing dan Kadar Faedah (% daripada Jumlah Modal)

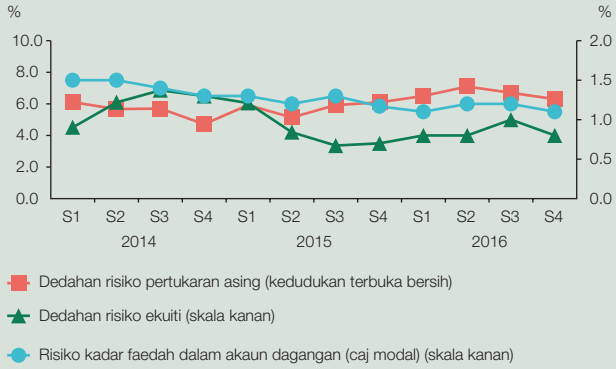

Sumber: Bank Negara Malaysia

mengumumkan beberapa langkah pada bulan Disember untuk memperdalam dan memperluas pasaran pertukaran asing dalam negeri, termasuk memberikan lebih fleksibiliti untuk melindung nilai pertukaran asing dalam pasaran tempatan. Satu lagi langkah ialah menghendaki perolehan hasil eksport dalam mata wang asing perlu ditukar kepada ringgit untuk meningkatkan mudah tunai mata wang asing dalam pasaran tempatan. Langkah-langkah ini merupakan sebahagian siri inisiatif pembangunan pasaran untuk membangunkan pasaran pertukaran asing yang aktif, mendalam, telus dan berfungsi dengan baik di Malaysia. Berikutan langkah ini, ketidaktentuan purata pasaran ringgit tempatan menurun kepada 5.4% pada bulan Januari 2017 (November 2016: 7.5%). Langkah ini akan memerlukan masa yang lebih lama untuk mencapai kesan yang diingini.

Rajah 1.32

Pasaran Kewangan: Spread Swap Mungkir Kredit 5 tahun

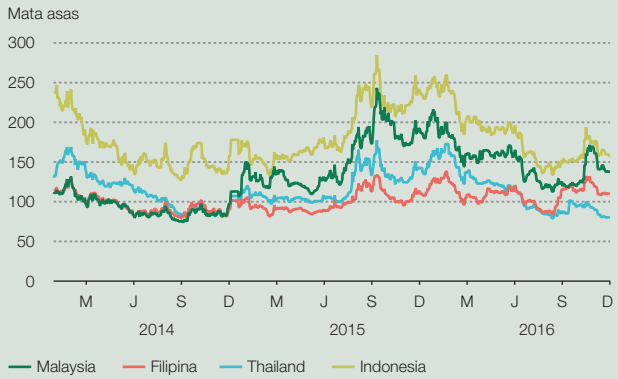

Sumber: Bloomberg

Pengambilan risiko oleh institusi kewangan Malaysia secara amnya tidak berubah. Aset perbendaharaan sistem perbankan berkembang sedikit iaitu sebanyak 2.9% kepada RM369.3 bilion atau 15.1% daripada jumlah aset. Sebahagian besar peningkatan itu mencerminkan pembelian MGS dan GII pada dua bulan terakhir. Namun begitu, saiz akaun dagangan kekal agak kecil pada 11.7% (2015: 12.1%) daripada portfolio perbendaharaan. Risiko tempoh dalam portfolio dagangan bank juga kekal rendah, dengan perubahan dalam nilai pasaran dianggarkan RM4.1 juta bagi perubahan setiap satu mata asas kadar faedah. Pengurusan risiko dan kegiatan melindung nilai yang aktif oleh bank juga membantu membendung dedahan risiko pasaran pada tahap yang terurus (Rajah 1.33). Peruntukan jumlah modal oleh bank terhadap risiko kadar faedah bagi portfolio dagangan adalah stabil pada 1.1% daripada jumlah modal bank, manakala dedahan terhadap risiko ekuiti kekal pada paras minimum sebanyak 0.8% daripada jumlah modal (2015: masing-masing 1.2% dan 0.7%). Secara keseluruhan, dedahan risiko pertukaran asing hampir tidak berubah pada 6.3% (2015: 6.1%) daripada jumlah modal, dan kekal pada paras yang selaras dengan had berhemat bagi nilai berisiko dan kerugian dalaman yang ditetapkan oleh setiap bank untuk setiap mata wang penting dan gabungan semua mata wang. Pada tahun 2016, bank mencatat perolehan bersih yang lebih tinggi berjumlah RM6.4 bilion (2015: RM5.1 bilion) daripada aktiviti perbendaharaan - terutamanya disebabkan perolehan bersih yang lebih tinggi daripada pelupusan dan penilaian semula sekuriti hutang, yang membentuk 20% (2015: 17.7%) daripada keuntungan sebelum cukai.

Rajah 1.34

Sektor Insurans Hayat dan Takaful Keluarga: Komposisi Aset

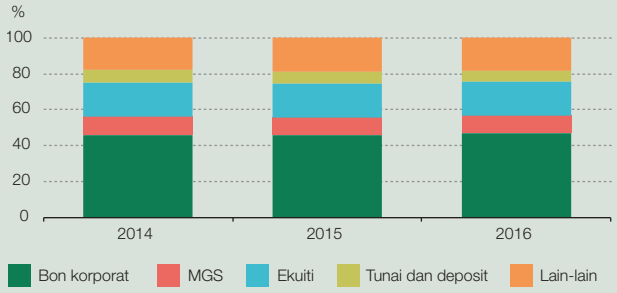

Sumber: Bank Negara Malaysia

Penanggung insurans dan pengendali takaful (Rajah 1.34 dan Rajah 1.35) juga mengekalkan tingkah laku pengambilan risiko secara berhemat. Penanggung insurans mempunyai portfolio perbendaharaan yang besar yang mencakupi kira-kira tiga suku daripada jumlah aset insurans, sebahagian besarnya dipegang untuk mengimbangi struktur liabiliti syarikat insurans. Sehubungan dengan itu, bon korporat jangka sederhana hingga jangka panjang mencakupi 93% daripada jumlah bon korporat yang dipegang oleh penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga, manakala pegangan ekuiti pula dipelbagaikan merentas seluruh sektor ekonomi, terutamanya dalam saham-saham mewah. Pada akhir tahun 2016, penanggung insurans dan pengendali takaful memperuntukkan lebih banyak modal untuk risiko pasaran, yang meningkat kepada 13.3% (2015: 12.9%) daripada jumlah modal tersedia (Rajah 1.36). Peningkatan ini disebabkan terutamanya oleh peningkatan peruntukan modal untuk pelaburan ekuiti yang lebih tinggi oleh beberapa penanggung insurans

Rajah 1.35

Sektor Insurans Am dan Takaful Am: Komposisi Aset

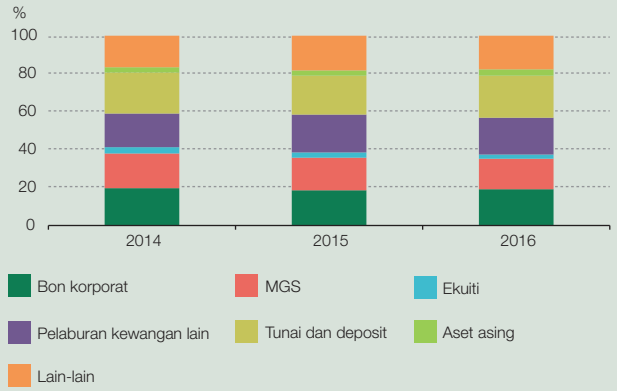

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.36

Sektor Insurans dan Takaful: Komposisi Risiko Pasaran

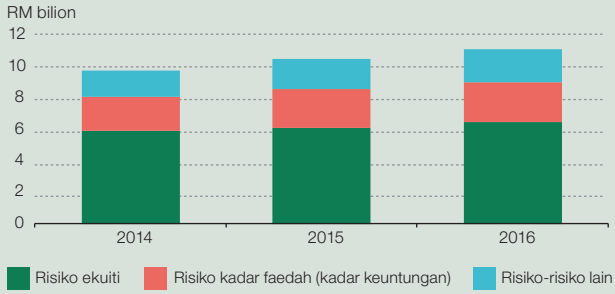

Sumber: Bank Negara Malaysia

hayat yang besar (2016: 7.7%; 2015: 7.5% daripada jumlah modal tersedia). Secara keseluruhan, portfolio dagangan mencatat prestasi yang lebih baik untuk industri insurans berbanding dengan tahun 2015 (Rajah 1.37 dan Rajah 1.38). Penanggung insurans dan pengendali takaful mencatat keuntungan bersih RM0.9 bilion (2015: RM0.3 bilion) daripada aktiviti dagangan, kebanyakannya didorong oleh peningkatan dalam nilai bon korporat jangka panjang yang dipegang oleh penanggung insurans hayat.

Agregat lebihan mudah tunai dalam sistem kewangan domestik, yang terus menyokong aktiviti pengantaraan,

Rajah 1.37

Sektor Insurans Hayat dan Takaful Keluarga: Keberuntungan dan Aktiviti Berkaitan Pelaburan

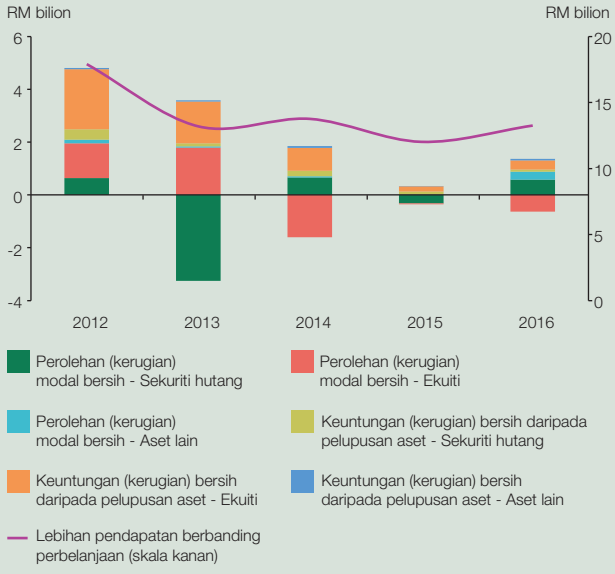

Nota: Lajur mewakili aktiviti berkaitan pelaburan bagi insurans hayat sahaja

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.38

Sektor Insurans Am dan Takaful Am: Keberuntungan dan Aktiviti Berkaitan Pelaburan

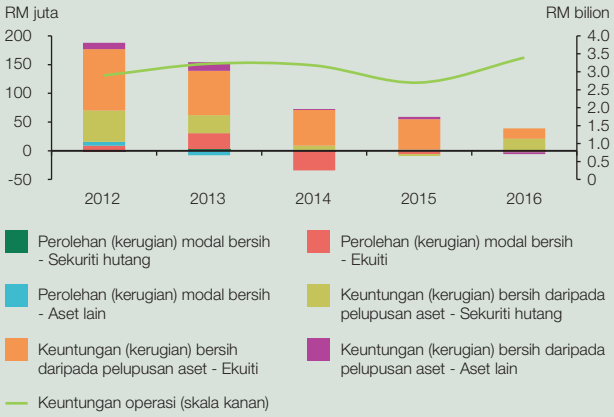

Nota: Lajur mewakili aktiviti berkaitan pelaburan bagi insurans am sahaja

Sumber: Bank Negara Malaysia

berkurang kepada RM185 bilion (2015: RM205 bilion) selaras dengan pergerakan portfolio keseluruhan pada tahun 2016. Daripada jumlah ini, mudah tunai sistem perbankan yang merangkumi penempatan deposit, repo berbalik dan rizab berkanun dengan Bank kekal lebih daripada mencukupi pada RM167.4 bilion (2015: RM170.9 bilion) dan boleh dikeluarkan untuk memenuhi keperluan mudah tunai. Sejumlah besar mudah tunai pendanaan masih berasaskan deposit, justeru mengehadkan dedahan institusi perbankan kepada pasaran pendanaan borong. Deposit mencakupi 69.4% (2015: 71%) daripada jumlah ekuiti dan semua liabiliti bank, dan kebanyakannya dalam ringgit. Profil pendeposit juga secara amnya tidak

Rajah 1.39

Sistem Perbankan: Komposisi Deposit Mengikut Penyimpan

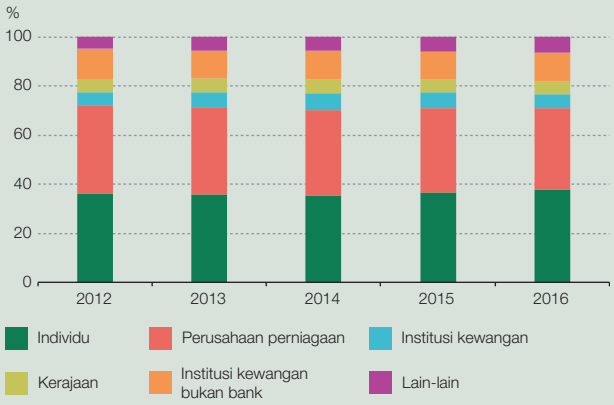

Sumber: Bank Negara Malaysia

berubah (Rajah 1.39) bagi tahun itu. Deposit oleh individu pemastautin meningkat pada kadar yang stabil sebanyak 5.1% (2015: +5.3%), manakala deposit oleh perniagaan pemastautin menguncup 2.3% (2015: +0.9%) dalam keadaan perolehan korporat yang lebih lemah. Deposit oleh bukan pemastautin hanya mencakupi 4.3% (2015: 4.1%) daripada jumlah deposit. Deposit dalam denominasi mata wang asing mencakupi bahagian lebih rendah sebanyak 7.8% (2015: 8.4%) daripada jumlah deposit. Pendanaan antara bank terus rendah dan kekal di bawah 6% daripada jumlah pendanaan bank.

Nisbah pinjaman kepada dana mencerminkan dengan lebih tepat struktur pendanaan yang lebih pelbagai dan asas pendanaan institusi perbankan yang lebih meluas

SRR yang dikurangkan pada bulan Februari telah membantu memperbaiki pengagihan mudah tunai dalam sistem perbankan. Sejak itu, persaingan untuk deposit, khususnya deposit institusi telah reda. Pada tahun itu, bank terus mengeluarkan instrumen jangka sederhana (dalam ringgit dan mata wang asing) yang lebih sepadan dengan profil kematangan aset. Langkah ini juga didorong sebahagiannya oleh jangkaan bagi keperluan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (Net Stable Funding Ratio, NSFR) di bawah rangka kerja mudah tunai Basel III (dibincangkan dengan lebih lanjut dalam Bab 2). Pada tahun 2016, instrumen ekuiti dan hutang bank berkembang 3.9%, hampir sejajar dengan kadar peningkatan aset bank. Instrumen tersebut mencakup 12.6% daripada jumlah pendanaan bank dan seterusnya mengurangkan lagi ketidakpadanan kematangan dan mata wang dalam struktur pendanaan bank. Nisbah pinjaman kepada dana (loan-to-fund, LTF)[2], yang mencerminkan asas pendanaan bank yang lebih baik dan meluas, ialah 84.3% (2015: 83%) pada akhir tahun 2016, atau 75.3% (2015: 74.6%) sekiranya turut mengambil kira ekuiti (rujuk rencana 'Perubahan Dinamik Pengurusan Pendanaan dan Mudah Tunai Bank'). Nisbah Perlindungan Mudah Tunai (Liquidity Coverage Ratio, LCR) sistem perbankan di bawah Basel III ialah 124.8% pada akhir tahun 2016, jauh melebihi keperluan pengawalseliaan minimum peralihan sebanyak 70%. Kira-kira 80% daripada bank telah mencatat tahap LCR yang melebihi 100% (Rajah 1.40).

[2] Dana terdiri daripada deposit dan semua instrumen hutang (termasuk hutang subordinat, sijil hutang/sukuk diterbitkan, kertas komersil dan nota berstruktur).

Rajah 1.40

Sistem Perbankan: Nisbah Perlindungan Mudah Tunai Basel III

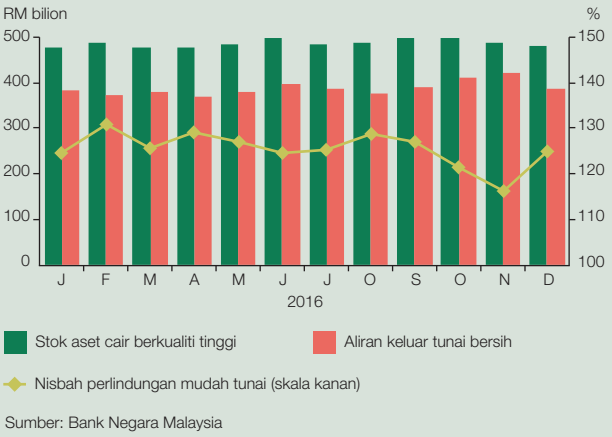

Sumber: Bank Negara Malaysia

Kos pendanaan keseluruhan menurun, berikutan pengurangan SRR, persaingan untuk deposit yang reda dan penurunan Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate, OPR) pada bulan Julai 2016. Kadar antara bank menjadi lebih rendah berikutan perkembangan ini (Rajah 1.41). Kadar deposit tetap jangka pendek yang disebut untuk pendeposit korporat besar terpilih juga susut antara 35 mata asas hingga 75 mata asas, iaitu ke tahap yang terakhir dilihat pada tahun 2014, ketika pertumbuhan jumlah deposit lebih kukuh pada paras kira-kira 8%.

Keadaan mudah tunai dolar AS tempatan adalah lebih ketat terutamanya selepas pilihan raya presiden AS. Aliran keluar portfolio yang ketara pada dua bulan terakhir 2016 memberikan tekanan terhadap mudah tunai pendanaan dolar AS berjangka pendek (Rajah 1.42). Spread mudah tunai dolar AS tempatan jangka pendek, seperti yang ditunjukkan oleh spread kadar hasil tersirat dolar AS yang melebihi Kadar Tawaran Antara Bank London

Rajah 1.41

Pasaran Kewangan: Kadar Antara Bank bagi Ringgit

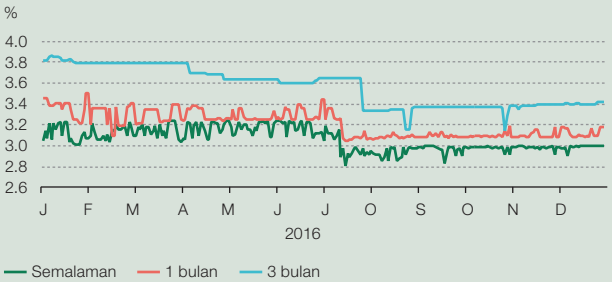

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.42

Pasaran Kewangan: Spread Kadar Hasil Tersirat Dolar AS Melebihi Libor dan Spread Swap Asas Mata Wang Bersilang (CCBS) USD/RM 5 tahun

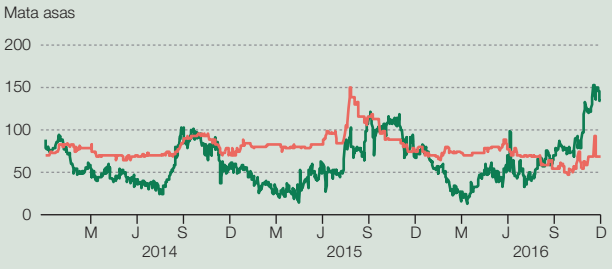

Sumber: Bank Negara Malaysia

(London Interbank Offered Rate, LIBOR), meningkat kepada 134 mata asas pada akhir tahun 2016 (2015: 68 mata asas). Spread mudah tunai dolar AS jangka panjang, seperti yang ditunjukkan oleh spread swap asas mata wang bersilang 5 tahun, meningkat sedikit kepada 93 mata asas pada pertengahan bulan Disember sebelum menurun kepada 68 mata asas (2015: 75 mata asas) pada akhir tahun. Keadaan mudah tunai dolar AS tempatan jangka pendek yang lebih ketat tidak menjejaskan bank dengan ketara. Sesetengah bank menggunakan strategi pengurusan tunai mata wang asing secara aktif untuk memanfaatkan perbezaan kadar jangka pendek, dalam keadaan ketidaktentuan pasaran yang meningkat pada suku terakhir tahun 2016. Sistem perbankan merupakan peminjam mata wang asing bersih dalam pasaran antara bank (RM9.2 bilion atau 2.6% daripada liabiliti mata wang asing). Keadaan ini sebahagian besarnya mencerminkan penempatan antara bank oleh entiti induk bank asing yang diperbadankan di Malaysia (locally incorporated foreign banks, LIFB) sebagai sebahagian daripada strategi pengurusan mudah tunai untuk seluruh kumpulan. Sebaliknya, kumpulan perbankan domestik (domestic banking groups, DBG) yang lebih besar secara amnya kekal sebagai pemberi pinjaman bersih dalam mata wang asing dalam pasaran antara bank. Sumber utama pendanaan mata wang asing adalah daripada deposit pelanggan dan pinjaman mata wang asing jangka panjang, yang mencakupi 49.8% daripada jumlah liabiliti mata wang asing. Pendanaan ini melebihi tahap untuk membiayai pinjaman dalam mata wang asing jangka panjang bank. Nisbah LTF mata wang asing, walaupun dalam trend menaik, masih rendah pada 52.5% (Rajah 1.43).

Rajah 1.43

Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman kepada Dana Mengikut Mata Wang

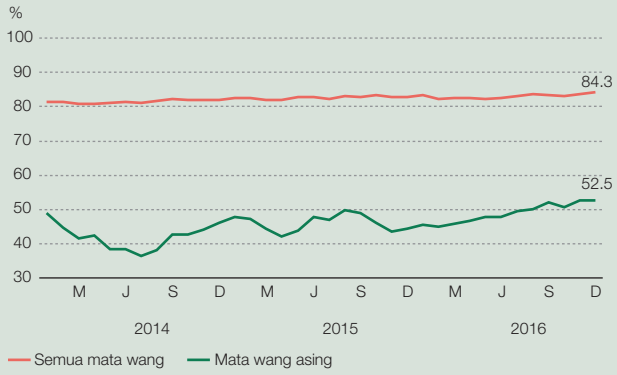

Sumber: Bank Negara Malaysia

MENGURUS RISIKO PENULARAN DARIPADA DEDAHAN LUARAN DAN OPERASI LUAR NEGERI

Risiko rakan niaga daripada dedahan luaran institusi kewangan

Perubahan kepada kedudukan kewangan luaran bank di Malaysia (termasuk entiti di LIBFC) adalah sejajar dengan perkembangan ekonomi serantau pada tahun 2016. Aset luaran menurun 3.4% kepada RM248.2 bilion manakala liabiliti luaran meningkat 7.1% kepada RM423.8 bilion (2015: masing-masing +11.3% dan +9.4%) (Rajah 1.44). Aset dan liabiliti luaran bank di Malaysia masing-masing mencakupi 10.2% dan 17.3% daripada kedudukan kewangan bank pada tahun 2016 (2015: masing-masing 10.9% dan 16.8% daripada jumlah aset dan pendanaan sistem perbankan). Penguncupan aset luaran mencerminkan terutamanya penurunan penempatan dalam kumpulan oleh bank. Penurunan ini sebahagiannya disebabkan oleh pelarasan yang berterusan terhadap had yang dikenakan ke atas dedahan kepada rakan niaga perbankan yang berkaitan. Di bawah piawaian domestik, dedahan tunggal kepada rakan niaga tertakluk pada had maksimum 50% daripada jumlah modal bank bermula 1 Januari 2017.

Liabiliti luaran bersih bank di Malaysia meningkat kepada RM175.6 bilion (2015: RM138.9 bilion). Sebahagian besar liabiliti luaran ini terdiri daripada dana modal LIFB di Malaysia dan sekuriti dipegang bagi pihak pelanggan yang menggambarkan risiko kredit dan mudah tunai yang terhad kepada LIFB (Rajah 1.45). Komponen lain termasuklah deposit oleh bukan pemastautin dan pendanaan antara bank. Sehingga kini, tiada bukti jelas yang menunjukkan pengeluaran dalam skala besar bagi dana sedemikian walaupun dalam tempoh aliran keluar portfolio yang besar. Sebaliknya, DBG mengekalkan kedudukan aset luaran bersih sebanyak RM4.1 bilion (2015: RM10.5 bilion) (Rajah 1.46). Seperti kedudukan LIFB, sebahagian besar dedahan luaran DBG, terdiri daripada dana modal dalam subsidiari dan cawangan di luar negeri, serta penempatan lebihan mudah tunai dalam kumpulan sebagai sebahagian daripada amalan pengurusan mudah tunai berpusat.

Liabiliti luaran jangka pendek bagi bank terus didorong oleh operasi pengurusan mudah tunai berpusat dan kehadiran LIFB yang kukuh

Struktur dan aktiviti utama berkaitan dengan dedahan luaran bank di Malaysia secara amnya tidak berubah. Mudah tunai terus diuruskan secara berpusat di ibu pejabat untuk mengoptimumkan kelebihan pendanaan secara relatif merentas operasi kumpulan. Pada tahap institusi, bank dikehendaki menguruskan kedudukan jurang mudah tunai menurut peraturan tempatan, termasuk mengambil langkah berhemat untuk mendapatkan sumber mudah tunai alternatif secukupnya untuk mengurangkan pergantungan yang berlebihan pada pendanaan dalam kumpulan.

Rajah 1.44

Sistem Perbankan: Aset dan Liabiliti Luaran

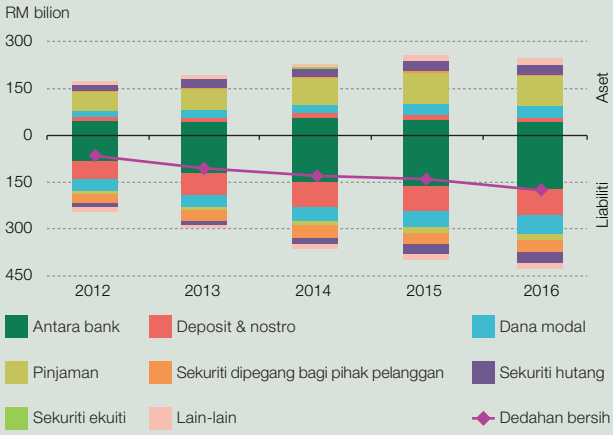

Nota: Sistem perbankan termasuk entiti yang beroperasi di LIBFC
Liabiliti luaran = Hutang luar negeri (antara bank + deposit & nostro + pinjaman + sekuriti hutang) + dana modal + sekuriti dipegang bagi pihak pelanggan + lain-lain

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.45

Sistem Perbankan: Aset dan Liabiliti Luaran LIFB

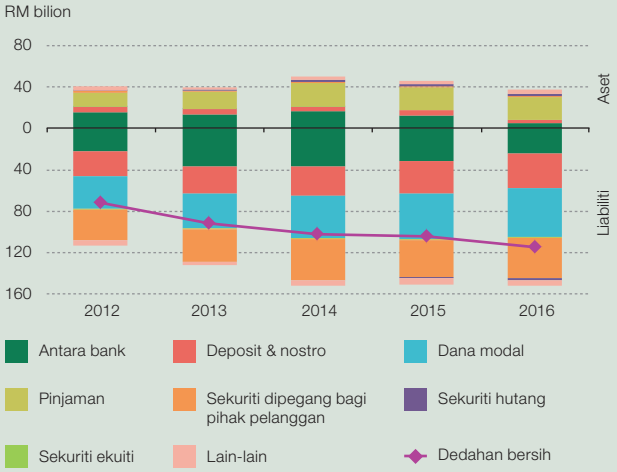

Nota: Sistem perbankan termasuk entiti yang beroperasi di LIBFC

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.46

Sistem Perbankan: Aset dan Liabiliti Luaran DBG

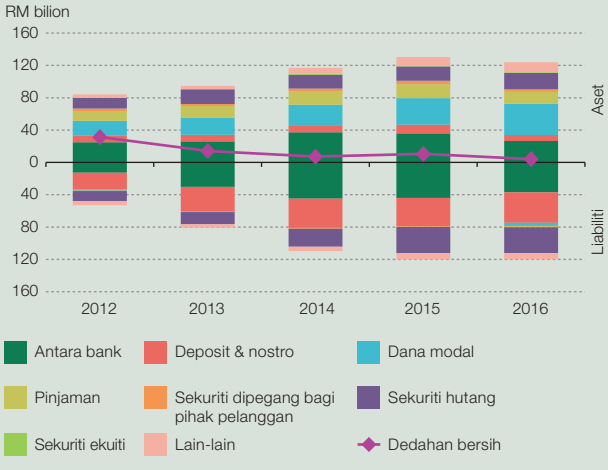

Nota: Sistem perbankan termasuk entiti yang beroperasi di LIBFC

Sumber: Bank Negara Malaysia

Secara geografi, sebahagian besar daripada dedahan luaran bank adalah dengan rakan niaga yang berpusat di Asia, terutamanya di Singapura dan Hong Kong SAR, dan kebanyakannya dalam denominasi dolar AS (Rajah 1.47 dan Rajah 1.48).

Meskipun bank domestik mempunyai kehadiran yang meluas di rantau ini, kemungkinan kesan limpahan daripada gabungan kejutan kredit dan pendanaan luaran terhadap sistem perbankan Malaysia masih rendah. Analisis penularan rangkaian yang dijalankan oleh Bank terhadap dedahan merentas sempadan bank di Malaysia kepada rakan niaga perbankan utama menunjukkan bahawa kesan penularan yang disimulasikan daripada andaian senario kesukaran di Singapura, yang merupakan dedahan terbesar bagi bank Malaysia, tidak akan mengakibatkan kesukaran seluruh sistem pada sektor perbankan dalam sampel

Rajah 1.47

Sistem Perbankan: Komposisi Liabiliti Luaran Mengikut Lokasi

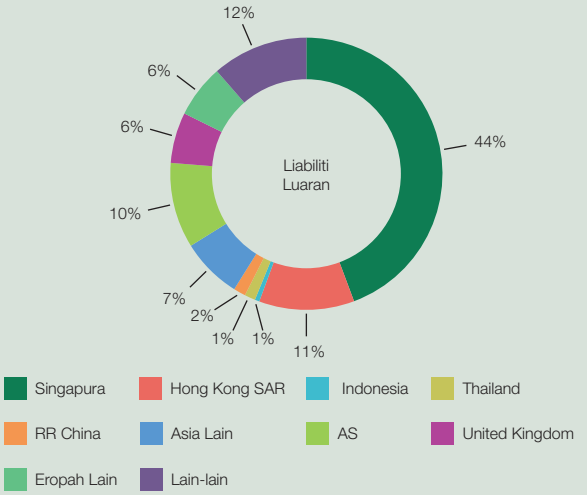

Nota: Sistem perbankan termasuk entiti yang beroperasi di LIBFC

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.48

Sistem Perbankan: Komposisi Aset Luaran Mengikut Lokasi

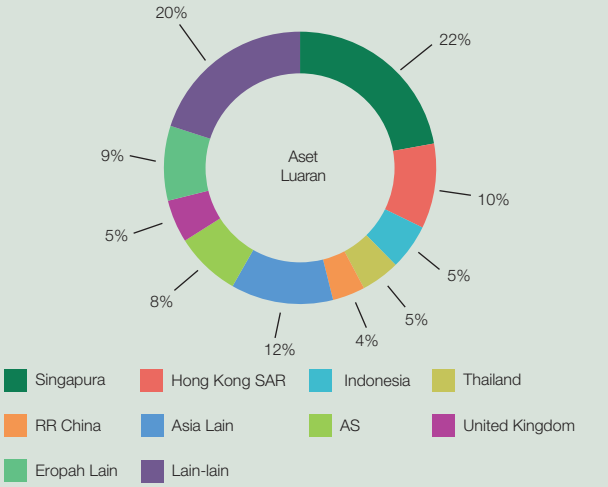

Nota: Sistem perbankan termasuk entiti yang beroperasi di LIBFC

Sumber: Bank Negara Malaysia

Gambar Rajah 1.1

Sistem Perbankan: Kesan Andaian Senario Kesukaran Secara Serentak yang Berpunca daripada Pusat Kewangan Antarabangsa

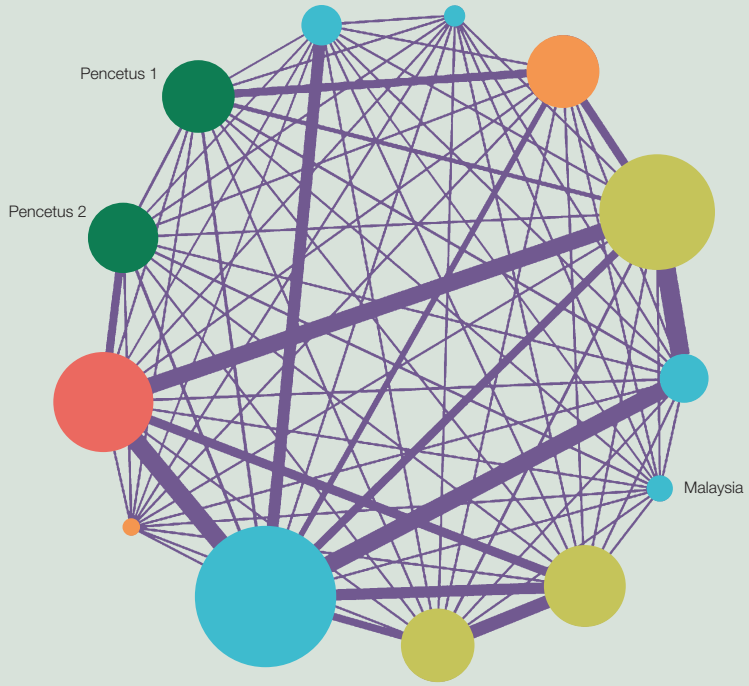

Nota: Setiap nod mewakili sistem perbankan sebuah negara dalam sampel analisis (13 secara keseluruhan, termasuk Malaysia). Saiz nod mewakili ukuran relatif bagi kerugian modal kumulatif yang berpunca daripada simulasi kejutan kredit dan pendanaan pada semua pusingan penularan. Lebar garisan mewakili tahap relatif kesalinghubungan antara dua sistem perbankan, diukur berasaskan dedahan bersih merentas sempadan. Untuk maklumat lanjut, rujuk rencana 'Kesalinghubungan Luaran dan Risiko Penularan kepada Sistem Perbankan Malaysia' dalam Laporan 2013.

Sumber: Bank Negara Malaysia

analisis. Walau bagaimanapun, senario andaian kesukaran secara serentak yang berpunca daripada dua pusat kewangan antarabangsa utama di rantau ini lebih berkemungkinan menyebabkan kesan limpahan yang lebih meluas, di samping mewujudkan laluan penularan yang baharu (Gambar Rajah 1.1). Secara tidak langsung, keadaan ini akan menjejaskan sistem perbankan Malaysia jika sistem perbankan utama yang lain terjejas dengan ketara. Simulasi ini menggunakan data pada peringkat agregat yang mengandaikan setiap sistem perbankan sebagai rakan niaga asing tunggal, dan dengan itu mengandaikan kemungkiran dedahan merentas sempadan yang menyeluruh oleh semua bank individu dalam sesebuah negara. Walaupun kemungkinan bagi peristiwa melampau sedemikian berlaku secara serentak dan seragam adalah rendah, andaian yang ketat ini digunakan untuk menganggarkan kemungkinan kesan penularan maksimum yang berpunca daripada berbilang kemungkiran kredit dan kejutan pendanaan yang berlaku secara serentak. Andaian ini turut mengabaikan kesan daripada pemindahan risiko kredit, langkah pengurangan kerugian oleh bank, atau campur tangan dasar oleh pihak berkuasa. Andaian ini juga membolehkan penilaian dibuat terhadap penularan luaran secara langsung dan kesan penularan yang berganda terhadap seluruh sistem perbankan, akibat limpahan tidak langsung yang disebabkan oleh eksternaliti rangkaian.

Dalam sektor insurans, tuntutan luaran kebanyakannya adalah dalam bentuk dedahan insurans semula am. Pada akhir tahun 2016, penanggung insurans am telah menginsurans semula 15.4% daripada jumlah perniagaan yang diunderait kepada penanggung insurans semula luar negeri (Rajah 1.49), kebanyakannya penanggung insurans semula di AS dan Eropah dengan ibu pejabat di Jerman, Switzerland

dan UK (Rajah 1.50). Ini mencakupi 22.6% daripada jumlah modal tersedia. Risiko rakan niaga insurans semula kekal stabil dan rendah, dengan penanggung insurans semula global utama mengekalkan penarafan yang tinggi dan kedudukan kewangan yang kukuh. Keupayaan penanggung insurans semula global untuk mengunderait risiko baharu juga secara amnya dijangka kekal utuh pada masa hadapan, dengan sokongan tambahan daripada penambahbaikan prestasi keseluruhan. Ini seterusnya meningkatkan jumlah modal penanggung insurans semula global, dianggarkan berjumlah USD595 bilion (2015: USD565 bilion) pada akhir bulan September 2016[3]. Selain dedahan insurans semula, aset luaran penanggung insurans dan pengendali takaful Malaysia masih kecil iaitu kurang 5% daripada jumlah aset industri atau 13.5% daripada jumlah modal industri. Penanggung insurans secara amnya kekal berhati-hati dalam mengembangkan pelaburan mereka di luar negeri. Mereka mengawal dedahan itu menerusi had pelaburan dalaman yang secara relatifnya rendah dan memberikan tumpuan pada pasaran ekuiti yang lebih aktif di Asia (Rajah 1.51).

Rajah 1.49

Sektor Insurans dan Takaful: Nisbah Insurans Semula Tersid

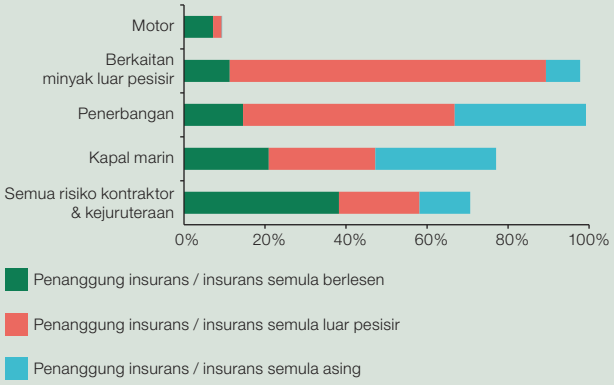

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.50

Sektor Insurans dan Takaful: Dedahan Insurans Semula Asing Mengikut Negara Utama

Sumber: Bank Negara Malaysia

[3] Seperti yang dianggarkan dalam laporan Reinsurance Market Outlook oleh Aon Benfield.

Rajah 1.51

Sektor Insurans dan Takaful: Dedahan Pelaburan Luar Negeri Mengikut Rantau

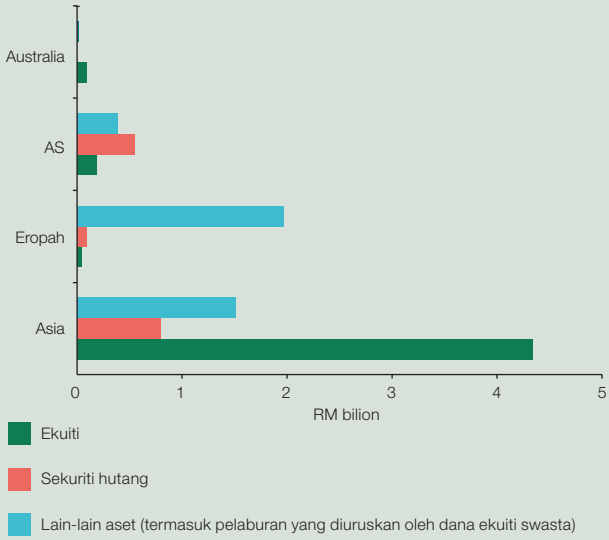

Sumber: Bank Negara Malaysia

Operasi kumpulan perbankan domestik di luar negeri

Operasi DBG di luar negeri secara amnya terus mengekalkan keberuntungan dan kedudukan kewangan yang kukuh. Meskipun perolehan yang lebih lemah sejajar dengan pertumbuhan serantau yang lebih perlahan, operasi luar negeri menyumbang antara 4.3% hingga 25% (S3 2015: antara 10% hingga 25%) daripada jumlah keuntungan kumpulan bagi setiap DBG. Paras permodalan kekal tinggi pada akhir bulan September 2016, dalam julat 10.9% hingga 19.3% (S3 2015: julat 9.2% hingga 19.8%). Kedudukan ini disokong oleh pengaturan pengawasan dan pengurusan risiko seluruh kumpulan yang bertambah kukuh, termasuk ujian tekanan yang lebih menyeluruh. Semua ini berperanan penting dalam mengehadkan penyebaran risiko kepada sistem perbankan Malaysia. Operasi DBG di luar negeri terus tertumpu sebahagian besarnya pada aktiviti pemberian pinjaman secara tradisional yang dibiayai sejumlah besarnya oleh deposit mata wang tempatan (Rajah 1.52). Hal ini mengurangkan risiko berkaitan dengan pendanaan merentas sempadan dan ketidakpadanan mata wang. Penampan mudah

Rajah 1.52

Sistem Perbankan: Struktur Pendanaan Operasi Luar Negeri Terpilih

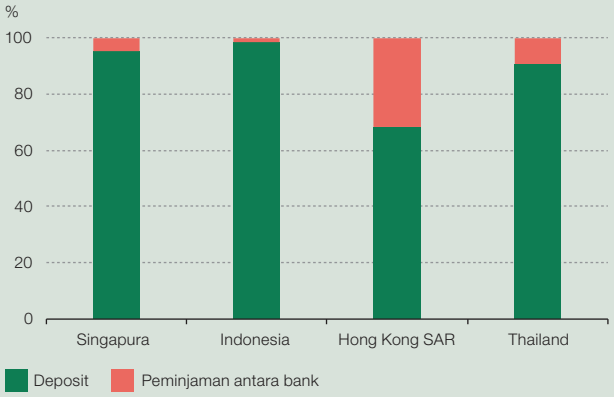

Nota: Data pada akhir S3 2016

Sumber: Bank Negara Malaysia

tunai kekal mencukupi, dengan nisbah perlindungan mudah tunai subsidiari utama DBG yang melebihi keperluan pengawalseliaan minimum negara berkenaan dengan selesa.

Pada tahun 2016, DBG terus mengembangkan operasinya di luar negeri dan mengukuhkan kehadiran serantau. Jumlah aset subsidiari dan cawangan DBG di luar negeri (aset luar negeri) meningkat pada kadar tahunan 7.2% kepada RM559.3 bilion pada akhir suku ketiga 2016. Peningkatan ini mencakupi bahagian yang lebih besar daripada jumlah aset DBG (24.3%; S3 2015: 23.5%). Pada peringkat institusi, bahagian aset di luar negeri adalah dalam julat 0.1%

Rajah 1.53

Sistem Perbankan: Komposisi Pinjaman Operasi Luar Negeri Terpilih

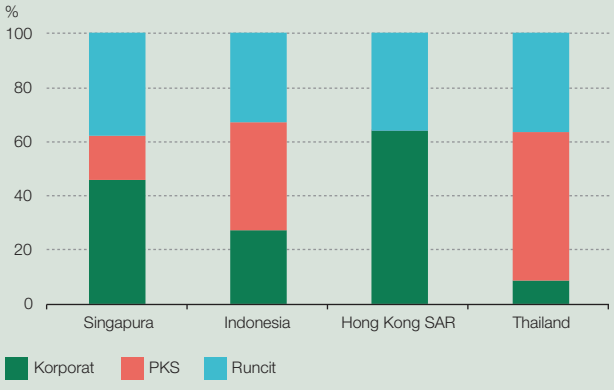

Nota: Data pada akhir S3 2016

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.54

Sistem Perbankan: Komposisi Pinjaman Runcit Operasi Luar Negeri Terpilih

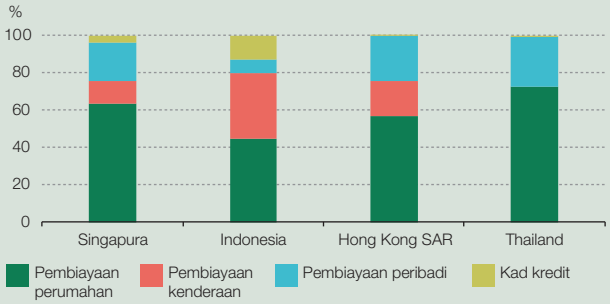

Nota: Data pada akhir S3 2016

Sumber: Bank Negara Malaysia

hingga 37.8% daripada jumlah aset bagi setiap DBG. Walaupun pertumbuhan pinjaman menguncup 2.2% dalam tempoh itu, pinjaman yang sebahagian besarnya dikeluarkan kepada segmen runcit dan PKS terus mencakupi sebahagian besar (60.4%) daripada jumlah aset luar negeri. Lebih separuh daripada pinjaman runcit merupakan pinjaman bercagar (untuk pembelian rumah dan kereta) (Rajah 1.53 dan Rajah 1.54). Dedahan ini sebahagian besarnya kekal tertumpu di Singapura (47%) dan Indonesia (23%), negara yang mempunyai kehadiran penting bagi beberapa DBG (Rajah 1.55).

Kualiti keseluruhan aset luar negeri secara amnya kekal utuh walaupun wujud tekanan terhadap beberapa sektor tertentu sepanjang tahun. Seperti yang dijangkakan,

Rajah 1.55

Sistem Perbankan: Komposisi Aset Operasi Luar Negeri DBG

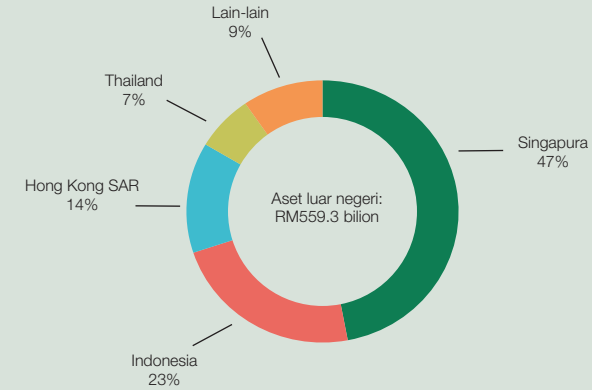

Nota: Data pada akhir S3 2016

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.56

Sistem Perbankan: Julat Penunjuk Kekukuhan Kewangan Utama Operasi Luar Negeri Terpilih

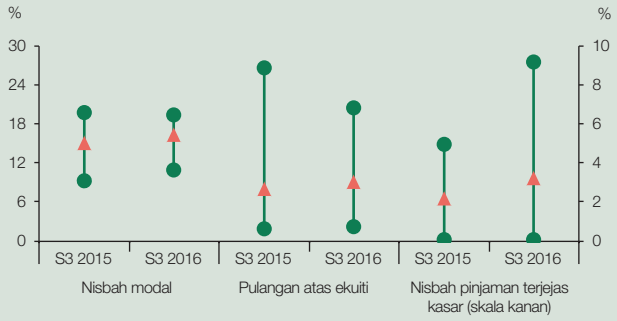

Sumber: Bank Negara Malaysia

peningkatan paras jejas nilai dicatat daripada dedahan kepada peminjam dan syarikat tertentu di Indonesia dan Singapura, yang lebih terjejas oleh penurunan harga minyak dan keadaan ekonomi yang lebih perlahan. Oleh itu, median nisbah pinjaman terjejas meningkat kepada 3.2% (S3 2015: 2.2%), dengan taburan merentas entiti secara individu yang lebih meluas (julat 0.1% hingga 9.2%; S3 2015: julat 0.1% hingga 5%) (Rajah 1.56). Secara agregat, dedahan operasi luar negeri kepada sektor berkaitan O&G (termasuk perkapalan) kekal kecil sebanyak 0.8% daripada jumlah aset luar negeri.

DBG telah mengambil langkah-langkah proaktif untuk mengurus kualiti kedudukan kewangan luar negeri, termasuk: (i) menstruktur semula pinjaman secara awalan bagi peminjam yang menghadapi masalah kewangan bersifat sementara; (ii) meningkatkan peruntukan bagi dedahan kepada perniagaan yang lebih terjejas; (iii) memperkukuh piawaian pengunderaitan; (iv) mempertingkat pemantauan risiko kredit yang lebih tinggi; dan (v) mengemas kini ujian tekanan secara berkala untuk mengurus prestasi modal dan perolehan secara proaktif. Seperti tahun-tahun sebelum ini, Bank terus kerap berbincang dan berinteraksi dengan pengawal selia negara tuan rumah melalui forum penyeliaan sedia ada dan mesyuarat dua hala. Platform yang telah lama wujud ini membolehkan perbincangan mendalam mengenai isu-isu penyeliaan antara Bank dengan pengawal selia negara tuan rumah. Platform ini juga memudahkan penyelarasan tindak balas penyeliaan terhadap isu-isu yang baru muncul. Di bawah rangka kerja penyeliaan bersepadu, Bank menjalankan pemeriksaan di premis entiti yang mempunyai operasi luar negeri yang penting sekurang-kurangnya setiap tahun. Ini disokong oleh laporan maklumat mengenai prestasi kewangan dan perkembangan dalam profil risiko operasi luar negeri DBG secara berkala kepada Bank. Pada peringkat serantau, rangka kerja pengurusan dan penyelesaian krisis merentas sempadan yang ditetapkan oleh Mesyuarat Eksekutif Bank-bank Pusat Asia Timur dan Pasifik (Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks, EMEAP) terus menyokong pengenalpastian risiko penularan yang berpunca daripada institusi kewangan bermasalah yang mempunyai operasi yang besar di rantau ini, dan mentakrifkan protokol untuk menyelaraskan tindak balas antara bank pusat dengan pihak berkuasa penyeliaan serantau untuk membendung risiko tersebut.

KESALINGHUBUNGAN INSTITUSI KEWANGAN BUKAN BANK DENGAN SISTEM KEWANGAN

Prospek pemindahan risiko dan kejutan daripada IKBB yang tidak dikawal selia oleh Bank kepada sistem kewangan kekal terhad. Walaupun IKBB sebagai satu kumpulan terus berkembang dari segi saiz (+6.3% dalam jumlah aset), profil risiko dan sifat kesalinghubungan dengan sistem kewangan domestik secara amnya masih tidak berubah. Saluran utama pemindahan risiko daripada IKBB kepada sistem kewangan masih melalui pelaburan dalam kelas aset yang sama dan pegangan ekuiti dalam institusi kewangan Malaysia (Rajah 1.57).

Pada akhir tahun 2016, agregat aset IKBB mencakupi kira-kira 39.4% (2015: 38.8%) daripada jumlah aset sistem kewangan (Rajah 1.58). Kumpulan wang simpanan dan pencen serta industri pengurusan dana mewakili majoriti (83%) daripada jumlah aset IKBB. Tujuh IKBB terbesar membentuk 68% daripada aset IKBB. Kebanyakan aktiviti pengantaraan kewangan IKBB adalah dalam bentuk pembiayaan dan pelaburan dalam instrumen hutang dan ekuiti yang lazim (Rajah 1.59). Pengantaraan kewangan IKBB mencakupi bahagian KDNK yang lebih rendah sebanyak 98.6% (2015: 101.9%), mencerminkan pertumbuhan yang lebih perlahan dalam dana pelaburan (2016: +4.3%; 2015: +6.0%) dan prestasi pasaran ekuiti yang lebih lemah. Bagi kebanyakan IKBB yang lebih besar, bahagian pelaburan dalam ekuiti secara amnya kekal stabil, mencakupi antara 29% hingga 72% daripada jumlah aset masing-masing. Bahagian pelaburan dalam sekuriti hutang juga kekal stabil, mencakupi antara

Rajah 1.57

Kesalinghubungan IKBB dengan Sistem Kewangan

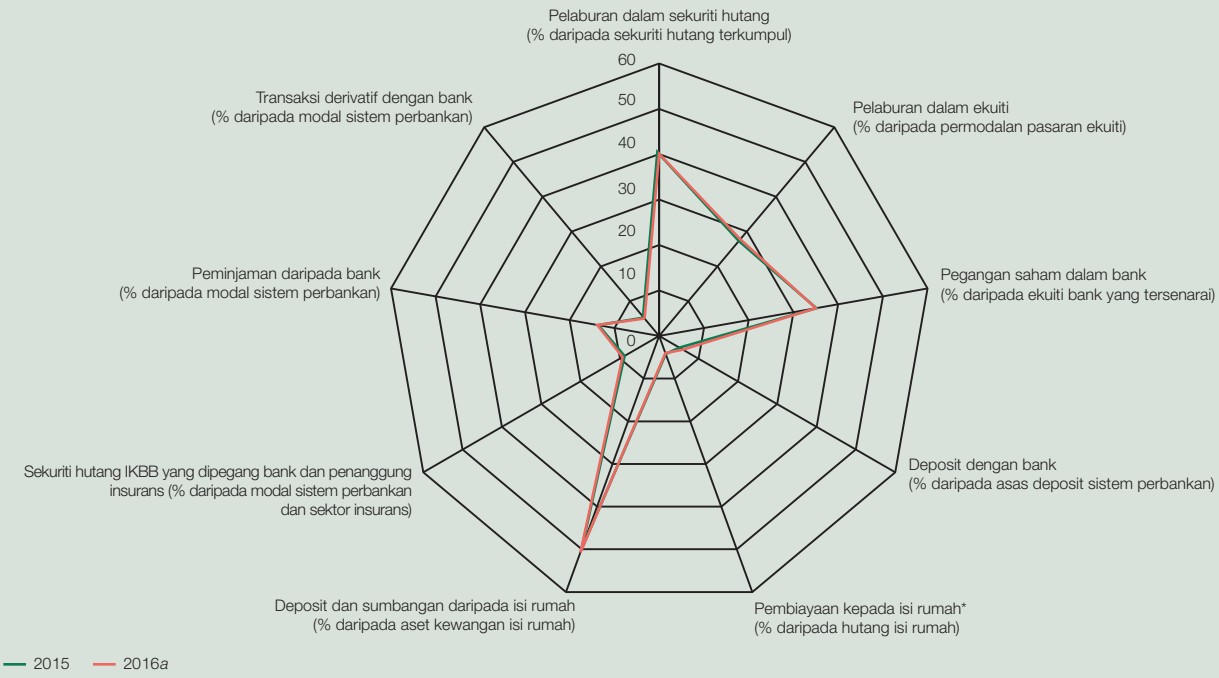

a Awalan
* Tidak termasuk pinjaman yang diberikan oleh IKBB yang dikawal selia oleh Bank Negara Malaysia dan Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam

Sumber: Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, Suruhanjaya Koperasi Malaysia, penyata kewangan yang diterbitkan dan anggaran dalaman.

Rajah 1.58

Saiz dan Komposisi Aset Sistem Kewangan

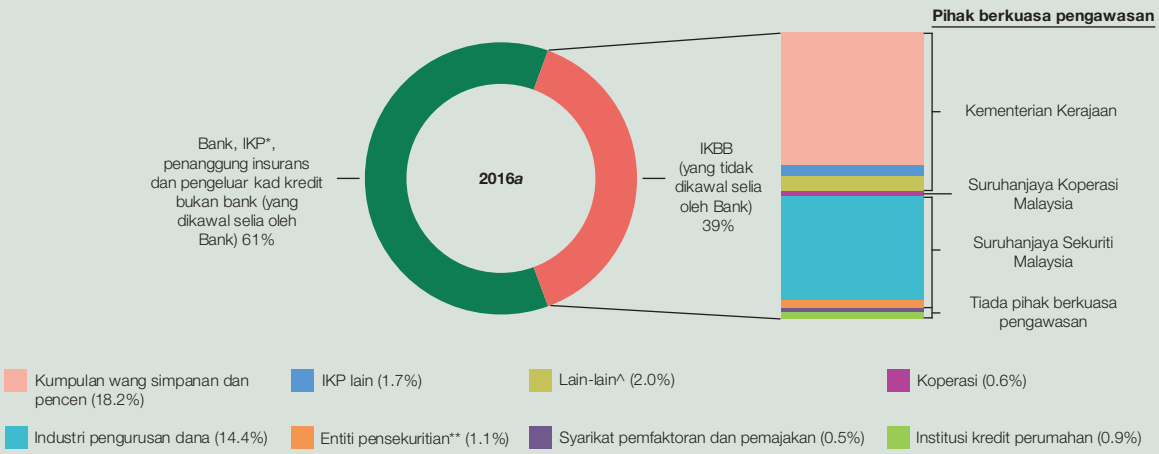

a Awalan
Nombor dalam kurungan merujuk peratus aset kepada aset sistem kewangan
^ Merujuk pemegang pajak gadai, pemberi pinjam wang, penyedia pembiayaan pendidikan bukan bank, penyedia pembiayaan sewa beli bukan bank, syarikat pemegang amanah milik kerajaan, dan pertubuhan keselamatan sosial
* Institusi Kewangan Pembangunan (IKP) yang dikawal selia oleh Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 - Bank Pembangunan Malaysia Berhad, SME Development Bank Malaysia, Export-import Bank of Malaysia Berhad (EXIM Bank), Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (sebuah koperasi), Bank Simpanan Nasional dan Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank)
** Merujuk sekuriti bersandarkan aset terkumpul dan saiz aset perbadanan gadai janji kebangsaan

Sumber: Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, Suruhanjaya Koperasi Malaysia, penyata kewangan yang diterbitkan dan anggaran dalaman

Rajah 1.59

Pengantaraan Kewangan Domestik oleh IKBB

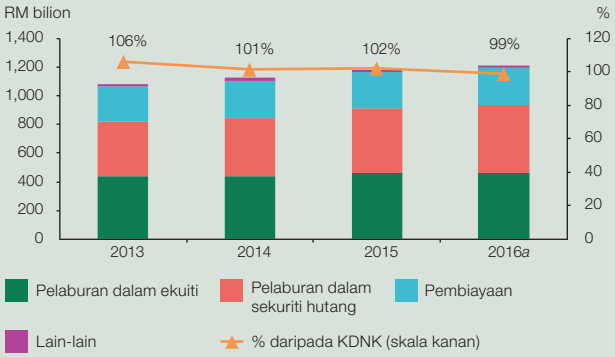

Nota: Pengantaraan kewangan terdiri daripada (i) pelaburan dalam ekuiti; (ii) pembiayaan; (iii) pelaburan dalam sekuriti hutang; (iv) pensekuritian; dan (v) jaminan atau penambahbaikan kredit. Pengantaraan kredit terdiri daripada (ii) - (v).

a Awalan

Sumber: Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, Suruhanjaya Koperasi Malaysia, penyata kewangan yang diterbitkan dan anggaran dalaman

4% hingga 41% daripada jumlah aset. Entiti-entiti ini terus memainkan peranan penting menyokong mudah tunai dalam pasaran kewangan domestik, termasuk apabila berlakunya tekanan jualan yang meningkat oleh pelabur bukan pemastautin. Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, IKBB secara beransur-ansur telah menambah pelaburannya dalam harta tanah, infrastruktur dan ekuiti swasta untuk meningkatkan hasil dan mempelbagaikan risiko pelaburan. Walau bagaimanapun, pelaburan tersebut secara relatif masih kecil, iaitu kurang 10% daripada jumlah aset IKBB individu, walaupun trend ini dijangka meningkat berikutan pengumuman oleh beberapa IKBB besar yang merancang untuk menambah pelaburan dalam kelas aset tersebut untuk tempoh beberapa tahun akan datang. Bahagian aset luar negeri juga secara amnya telah tidak berubah, mencakupi antara 7.3% hingga 28.4% daripada jumlah aset IKBB individu.

IKBB boleh menimbulkan risiko kepada kestabilan kewangan melalui kesan kepada harga kelas aset yang sama dipegang oleh institusi kewangan lain. Keadaan ini boleh berlaku akibat pelupusan pelaburan secara besar-besaran oleh IKBB yang mengalami tekanan kewangan. Risiko juga boleh dipindahkan kepada institusi kewangan melalui hubungan reputasi atau kewangan ekoran pegangan kepentingan ekuiti yang besar dalam institusi tersebut oleh IKBB. Pada masa ini, risiko sedemikian dinilai masih dalam keadaan yang amat terkawal. Keberuntungan keseluruhan IKBB kekal dalam keadaan persekitaran pelaburan luar negeri dan domestik yang mencabar. Pulangan atas aset bagi IKBB yang lebih besar mencakupi antara 3.9% hingga 6.1% (2015: antara 3.3% hingga 6.3%). Memandangkan liabiliti IKBB kebanyakannya dalam denominasi ringgit, susut nilai ringgit pada tahun 2016 memberikan kesan bersih positif ke atas IKBB yang lebih besar melalui keuntungan daripada penilaian aset luar negeri. Kemungkinan berlakunya tekanan kewangan yang berpunca daripada aktiviti transformasi tempoh matang yang dijalankan oleh IKBB juga kekal rendah. Baki tempoh matang purata bon korporat yang diterbitkan oleh IKBB ialah 9.9 tahun, hampir sepadan dengan tempoh pembiayaan purata yang diberikan (biasanya kurang 10 tahun). Pendanaan pasaran jangka pendek menggunakan kertas komersial berjumlah 2.4% daripada jumlah sekuriti hutang yang diterbitkan IKBB. Keadaan ini mengehadkan apa-apa kemungkinan berlakunya risiko pelanjutan dan pendanaan. Walau bagaimanapun, beberapa IKBB terdedah kepada risiko mudah tunai yang lebih tinggi disebabkan jumlah deposit yang besar yang digunakan untuk membiaya aset jangka panjang. IKBB ini terus mengambil langkah untuk mengukuhkan infrastruktur dan amalan pengurusan risiko secara beransur-ansur, seterusnya meningkatkan daya tahan IKBB ini terhadap kejutan mudah tunai. Secara agregat, IKBB mengekalkan paras aset mudah tunai (terdiri daripada tunai, penempatan deposit, dan sekuriti kerajaan) yang stabil, yang berjumlah antara 17% hingga 32% daripada jumlah aset (2015: antara 20% hingga 31%).

Agregat ekuiti yang dipegang oleh IKBB yang lebih besar dalam DBG kekal pada paras yang sama sebanyak 35% (2015: 35.1%) daripada jumlah permodalan pasaran DBG. Pendedahan risiko kredit langsung sistem kewangan kepada IKBB secara amnya juga kekal stabil. Pemberian pinjaman oleh bank kepada IKBB mencakupi 13.8% (2015: 13.7%) daripada jumlah modal sistem perbankan. Sementara itu, pemegangan sekuriti IKBB oleh bank dan penanggung insurans (termasuk pengendali takaful) adalah lebih tinggi sedikit pada 9.3% (2015: 8.8%) daripada jumlah modal. Pendedahan sistem perbankan kepada IKBB dalam bentuk swap kadar faedah dan mata wang asing kekal terhad pada kira-kira 5% daripada jumlah modal bank.

Rajah 1.60

Sistem Perbankan: Nisbah Jumlah Modal Pascakejutan dalam Senario Buruk

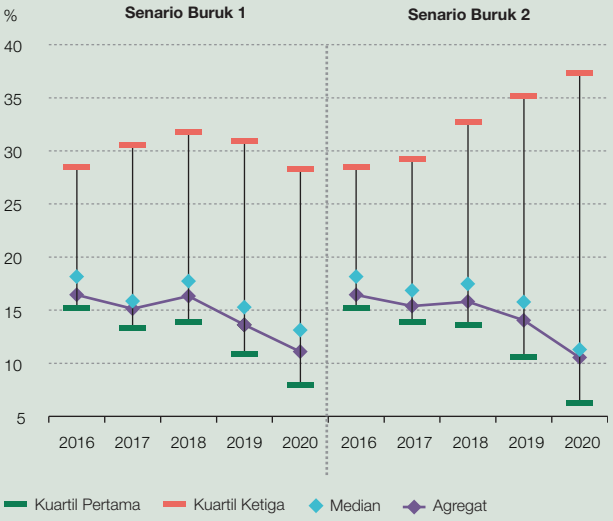

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.61

Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar Pascakejutan dalam Senario Buruk

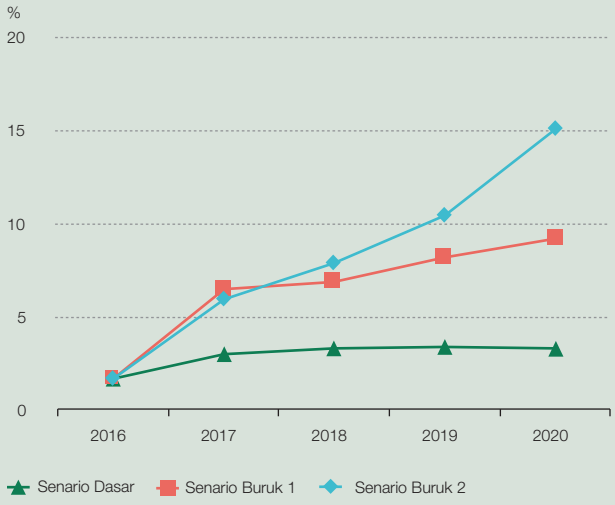

Sumber: Bank Negara Malaysia

UJIAN TEKANAN KESOLVENAN BERBILANG TAHUN BAGI BANK DAN PENANGGUNG INSURANS

Ujian tekanan mengesahkan keupayaan institusi kewangan untuk menyerap kejutan di bawah senario ujian tekanan yang teruk

Institusi kewangan menunjukkan daya tahan yang berterusan terhadap kekangan makroekonomi dan kewangan yang teruk. Berdasarkan ujian tekanan terkini yang dijalankan oleh Bank, nisbah jumlah modal agregat pascakejutan bagi sistem perbankan dianggarkan melebihi 11% di bawah senario buruk pertama (SB1), dan melebihi 10% di bawah senario buruk kedua (SB2) (Rajah 1.60).

Lebih 95% daripada kerugian berpunca daripada kejadian kredit yang sebahagian besarnya didorong oleh portfolio pinjaman isi rumah. Simulasi kemungkiran peminjam korporat tertentu dengan dedahan yang besar kepada sistem perbankan masing-masing merangkumi 6% dan 11% daripada jumlah kerugian kredit dalam SB1 dan SB2. Kerugian bersih kumulatif sepanjang empat tahun tempoh ujian tekanan masing-masing berjumlah 51% dan 85% daripada lebihan modal di bawah SB1 dan SB2.

Nisbah pinjaman terjejas kasar bagi sistem perbankan dianggarkan meningkat kepada 9% di bawah SB1 dan 15% di bawah SB2 (Rajah 1.61). Walaupun berdepan tekanan makroekonomi dan kewangan yang teruk, bank masih berada pada kedudukan yang baik untuk menyerap kerugian yang dianggarkan, dengan menggunakan penampan modal yang sedia ada tanpa modal tambahan.

Keputusan ujian untuk industri insurans adalah serupa. Agregat nisbah kecukupan modal (capital adequacy ratio, CAR) bagi penanggung insurans hayat dan am dianggarkan kekal melebihi tahap minimum pengawalseliaan sepanjang tempoh ujian tekanan di bawah kedua-dua senario. Oleh sebab penanggung insurans hayat memegang kebanyakan aset dalam portfolio dagangan, institusi tersebut paling terjejas oleh simulasi peristiwa risiko pasaran yang melibatkan penurunan harga aset yang ketara, terutamanya di bawah SB1. Di bawah senario ini, CAR bagi penanggung insurans hayat dianggarkan merosot daripada 243% kepada 190%. Simulasi pemulihan ekonomi yang cepat pada tahun-tahun berikutnya akan menyebabkan CAR pulih kepada 248% menjelang akhir tahun 2020. Permodalan agregat penanggung insurans am dianggarkan mampan pada paras melebihi 200% di bawah kedua-dua senario buruk, dengan impak utama berpunca daripada kejutan berkaitan tuntutan insurans motor yang tinggi.

Tinjauan Keseluruhan Senario Ujian Tekanan Kesolvenan Bagi Bank dan Penanggung Insurans

Ujian tekanan berbilang tahun berasaskan kesolvenan menggunakan satu siri peristiwa risiko yang jarang berlaku (risiko hujung atau 'tail risk') berdasarkan tiga landasan pertumbuhan KDNK domestik hipotetikal (satu senario dasar dan dua senario buruk) sepanjang tempoh empat tahun dari tahun 2017 hingga 2020. Kejutan serentak terhadap risiko hasil, kredit dan pasaran dikenakan pada pendapatan dan perbelanjaan operasi, pertumbuhan kunci kira-kira dan paras modal institusi kewangan. Ujian tekanan ini tidak mengambil kira apa-apa tindak balas pengimbangan kerugian oleh institusi kewangan atau dasar oleh pihak berkuasa tempatan. Senario buruk pula direka khusus untuk tujuan ujian tekanan, dan berkemungkinan rendah untuk berlaku, berdasarkan analisis fakta balas.

Jadual 1.5

Ujian Tekanan Kesolvenan: Andaian dan Parameter Kejutan Utama yang Digunakan untuk Senario Buruk yang Diandaikan

Andaian Utama	Senario Buruk 1 (SB1)	Senario Buruk 2 (SB2)
Unjuran kunci kira-kira dan pendapatan		
• Penurunan tahunan pertumbuhan pendapatan bank, dibezakan mengikut segmen (pendapatan faedah, pendapatan berasaskan fi dan pendapatan lain)	• Sehingga 33%	• Sehingga 25%
• Penurunan kumulatif pertumbuhan aset (untuk tempoh 4 tahun)	• 9%	• 20%
• Penurunan tahunan pendapatan premium penanggung insurans	• Sehingga 67%	• Sehingga 31%
Kejutan risiko kredit		
• Kejutan kebarangkalian mungkir (Probability of default, PD)		
◦ Pinjaman perniagaan	◦ 6% hingga 12%	◦ 6% hingga 14%
◦ Pinjaman isi rumah	◦ 1% hingga 17%	◦ 2% hingga 25%
• Kejutan kerugian akibat mungkir (Loss given default, LGD)		
◦ Pinjaman perniagaan	◦ 43% hingga 55%	◦ 42% hingga 59%
◦ Pinjaman isi rumah	◦ 23% hingga 100%	◦ 22% hingga 100%
• Kemungkiran syarikat terpilih dengan dedahan besar kepada sistem perbankan	• Syarikat di bawah senarai amatan (watch list) dan lebih mudah terjejas oleh keadaan makroekonomi dan kewangan yang tertekan	
Kejutan risiko pasaran		
• Peningkatan tahunan kadar hasil MGS	• Sehingga 51 mata asas	• Sehingga 80 mata asas
• Peningkatan tahunan kadar hasil bon korporat	• Sehingga 26 mata asas	• Sehingga 40 mata asas
• Penurunan tahunan FBM KLCI	• Sehingga 51%	• Sehingga 30%
• Penyusutan tahunan nilai ringgit berbanding dengan mata wang utama	• Sehingga 17% - 30%	• Sehingga 9% - 15%
Kejutan risiko pendanaan luar		
• Kebalikan (reversal) tuntutan oleh bukan pemastautin	• Sehingga 30% daripada peminjaman dan deposit antara bank	• Sehingga 15% daripada peminjaman dan deposit antara bank
Kejutan risiko insurans am		
• Peningkatan dalam nisbah tuntutan	• Sehingga 28%	• Sehingga 15%
• Peningkatan dalam liabiliti premium (kelas motor)	• Sehingga 1.5 kali peruntukan tambahan bagi sisihan yang ketara	• Sehingga 1 kali peruntukan tambahan bagi sisihan yang ketara

Senario buruk pertama (SB1) melibatkan kemelesetan ekonomi berbentuk V pada tahun 2017, diikuti oleh pemulihan dalam pertumbuhan ekonomi sebelum kembali ke tahap pertumbuhan potensi jangka panjang. Magnitud kemelesetan diperoleh berdasarkan 2.5 sisihan piawaian kadar pertumbuhan jangka panjang daripada senario dasar. Senario ini mengandaikan kelembapan ketara yang berlaku serentak di AS, RR China, EU, dan EME berikutan pelarasan dasar monetari kepada paras yang wajar di AS yang tidak teratur, pelarasan pasaran ekuiti yang mendadak di RR China, ketidaktentuan politik di EU, dan tekanan geopolitik yang meningkat dalam beberapa EME. Pemulihan ekonomi global diandaikan bermula dari tahun 2018, disokong oleh rangsangan monetari dan fiskal di AS dan RR China.

Senario buruk kedua (SB2) membuat simulasi landasan pertumbuhan ekonomi berbentuk L dengan penurunan yang sederhana pada awalnya. Ini diikuti oleh pemulihan ekonomi yang lemah dan berpanjangan, yang diwakili sisihan negatif kumulatif sebanyak enam sisihan piawaian bagi kadar pertumbuhan jangka panjang berbanding dengan senario dasar. Keadaan ini dicetuskan oleh: (i) dasar terhad oleh pentadbiran baharu AS; (ii) kelemahan berpanjangan di RR China selepas pembetulan dalam ketidakseimbangan dalam negeri dan tindak balas dasar yang tidak berkesan; dan (iii) pertikaian politik di EU. Kelemahan domestik yang merangkumi leveraj isi rumah yang tinggi dan kedudukan fiskal yang ketat, terus mengehadkan keupayaan ekonomi dalam negeri untuk menyerap kejutan luaran dan kewangan, justeru menyumbang kepada kelemahan ekonomi yang berlanjutan.

Penelitian Melangkaui Statistik Hutang Keseluruhan Isi Rumah

Oleh Siti Hanifah Borhan Nordin, Lim Sheng Ling dan Muhammad Khairul Muizz Abd Aziz

Ukuran lazim keberhutangan isi rumah yang sering digunakan untuk menunjukkan risiko hutang berlebihan yang melepasi nilai ambang tertentu ialah nisbah hutang isi rumah kepada keluaran dalam negeri kasar. Walau bagaimanapun, nisbah ini tidak menggambarkan pemahaman yang menyeluruh mengenai kualiti hutang kerana kekurangan beberapa maklumat utama. Berdasarkan nisbah ini, kesimpulan tidak boleh dibuat secara langsung tentang keupayaan isi rumah membayar balik hutang kerana ia tidak mengambil kira simpanan dan kekayaan yang dimiliki peminjam. Nisbah ini juga tidak memberikan apa-apa maklumat tentang taburan hutang atau kelemahan kedudukan kewangan peminjam mengikut segmen pendapatan. Oleh itu, penggunaan nisbah ini tidak memadai untuk tujuan analisis dan perumusan dasar. Tambahan lagi, analisis menggunakan nisbah ini boleh menghasilkan kesimpulan yang salah. Oleh itu, penunjuk lain seperti nisbah khidmat hutang (debt service ratio, DSR)[1] dan margin kewangan perlu digunakan untuk penilaian yang lebih terperinci tentang potensi kelemahan isi rumah dan implikasinya terhadap kestabilan kewangan.

Sejak beberapa tahun lalu, Bank telah menerbitkan analisis yang lebih terperinci dalam Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran tentang taburan hutang isi rumah dan keupayaan membayar balik. Rencana ini membuat penilaian susulan dengan menggunakan penunjuk DSR dan margin kewangan yang diperoleh berdasarkan data daripada Pangkalan Data Keberhutangan Pendapatan Bersepadu (Integrated Income Indebtedness Database, IIID). IIID yang dibangunkan oleh Bank baru-baru ini memadankan pinjaman oleh individu dalam Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat, (Central Credit Reference Information System, CCRIS) dengan pendapatan mereka yang dilaporkan kepada Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia. Analisis ini meliputi hampir dua juta rekod individu, yang mewakili kira-kira 5% penduduk[2] dan 10% tenaga kerja di Malaysia, serta hutang berjumlah kira-kira RM200 bilion atau 20% daripada jumlah hutang isi rumah.

Analisis ini menambah baik lagi penilaian peringkat makro yang dibuat sebelum ini melalui tiga cara. Pertama, ia memberikan penilaian yang lebih terperinci tentang trend dan korelasi di dalam dan merentas kumpulan peminjam menggunakan data peringkat mikro yang luas. Kedua, ia mengaplikasikan konsep margin kewangan untuk mengukur dengan lebih tepat keupayaan peminjam individu membayar balik hutang pada nilai ambang pendapatan yang berbeza-beza. Ketiga, ia membolehkan korelasi antara paras DSR dengan tekanan kewangan isi rumah dikenal pasti dengan mudah. Dengan pemahaman ini, penilaian dapat dibuat dengan lebih tepat tentang kemungkinan kerugian kredit kepada pemberi pinjaman berikutan dedahan kepada sektor isi rumah. Kesimpulan utama analisis ini, yang dibentangkan di bawah, secara keseluruhannya adalah sejajar dengan penilaian Bank sebelum ini tentang kelemahan kewangan isi rumah.

Taburan Hutang Isi Rumah

Analisis ini tertumpu pada peminjaman yang dibuat oleh individu. Pada akhir tahun 2015, individu dalam kumpulan pendapatan 20 tertinggi[3] mencakupi bahagian terbesar hutang isi rumah (kira-kira 40%) (Rajah 1). Paras hutang purata peminjam dalam kumpulan ini adalah lebih dua kali berbanding dengan kumpulan peminjam yang lain (Rajah 2). Keupayaan membayar balik hutang kumpulan ini agak teguh seperti yang ditunjukkan oleh nisbah khidmat hutang yang lebih berhemat (Rajah 3). Berbanding dengan segmen pendapatan yang lain, sebahagian besar hutang ini adalah bercagar, dengan kira-kira 77% hutang ini adalah untuk pembelian harta tanah dan pelaburan yang prinsipalnya dijamin[4] dan seterusnya menyumbang kepada pengumpulan kekayaan individu (Rajah 4).

---

[1] Bańbuła et al (2015) dan Faruqui (2008).

[2] Sebagai perbandingan, *Household, Income and Labour Dynamics Survey* yang digunakan untuk kajian serupa di Australia mewakili kira-kira 0.1% populasi penduduk.

[3] Individu dikumpulkan berdasarkan pendapatan bulanan (Sumber: IIID).
Kumpulan pendapatan 20 terendah : Individu berpendapatan ≤ RM2,500 sebulan
Kumpulan pendapatan 20-40 : Individu berpendapatan RM2,501-RM3,500 sebulan
Kumpulan pendapatan 40-60 : Individu berpendapatan RM3,501-RM5,000 sebulan
Kumpulan pendapatan 60-80 : Individu berpendapatan RM5,001-RM8,000 sebulan
Kumpulan pendapatan 20 tertinggi : Individu berpendapatan ≥ RM8,000 sebulan

[4] Terutamanya terdiri daripada dana yang diuruskan oleh Amanah Saham Nasional Berhad.

Rajah 1

Pendapatan Isi Rumah dan Pengagihan Hutang Mengikut Pendapatan

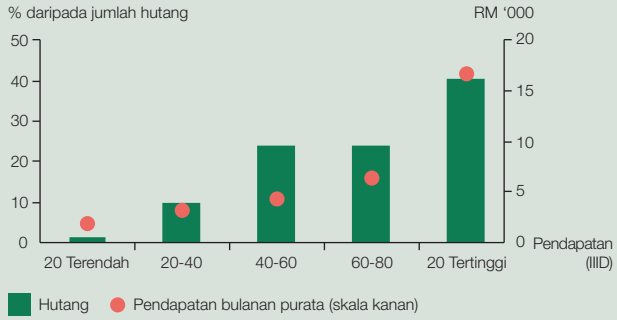

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2

Hutang bagi Setiap Peminjam Mengikut Kumpulan Pendapatan

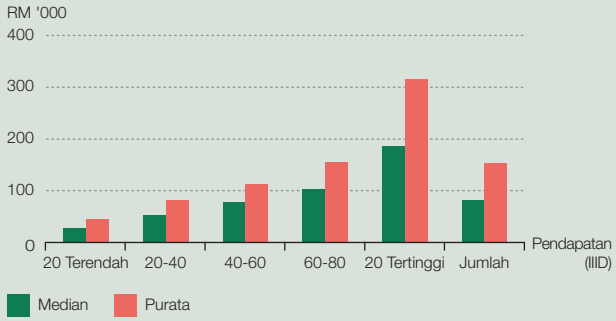

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 3

Nisbah Khidmat Hutang Mengikut Kumpulan Pendapatan

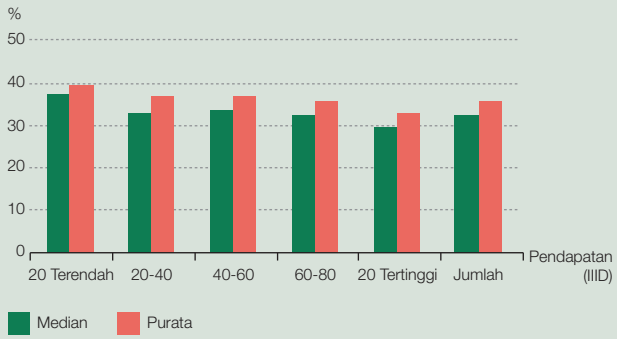

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 4

Hutang Mengikut Tujuan Pinjaman Mengikut Kumpulan Pendapatan

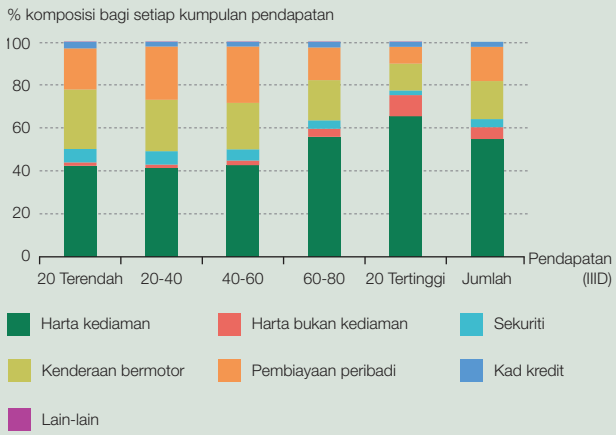

Sumber: Bank Negara Malaysia

Selaras dengan data yang diterbitkan dalam Laporan terdahulu, peminjam dalam segmen pendapatan yang lebih mudah terjejas, iaitu individu dalam kumpulan pendapatan 40 terendah di dalam analisis ini, mencakupi hanya 11.4% daripada jumlah hutang. Peminjam dalam kumpulan ini lebih berkemungkinan mengalami kesukaran membayar hutang mereka sekiranya berlaku kejutan pembayaran, memandangkan penampan kewangan yang tidak mencukupi. Keadaan ini diimbangi sedikit sebanyak oleh jumlah hutang yang dibiayai di bawah skim kadar terapung atau boleh ubah yang lebih rendah berbanding dengan kumpulan pendapatan lain (Rajah 5). Walau bagaimanapun, lebih separuh (53%) daripada peminjaman kumpulan ini masih sensitif terhadap perubahan kadar faedah yang boleh memberikan kesan yang tidak seimbang terhadap keupayaan membayar balik hutang, memandangkan tahap pendapatan mereka yang rendah.

Lebih kurang dua pertiga hutang isi rumah ditanggung oleh peminjam yang tinggal di pusat guna tenaga utama[5]. Kebanyakan peminjam ini berumur antara 30 hingga 40 tahun dalam kumpulan pendapatan 40-60. Seperti yang dijangka, sebahagian besar hutang ini digunakan untuk pembelian harta kediaman. Ini diikuti dengan hutang bagi pembelian kenderaan dan kegunaan peribadi, selaras dengan keperluan mobiliti yang lebih tinggi dan peningkatan perbelanjaan bagi mereka yang baru berkeluarga dan membuat pilihan gaya hidup di bandar.

[5] Selangor, Johor, Kuala Lumpur dan Pulau Pinang.

Rajah 5

Hutang Mengikut Jenis Kadar Faedah Mengikut Kumpulan Pendapatan

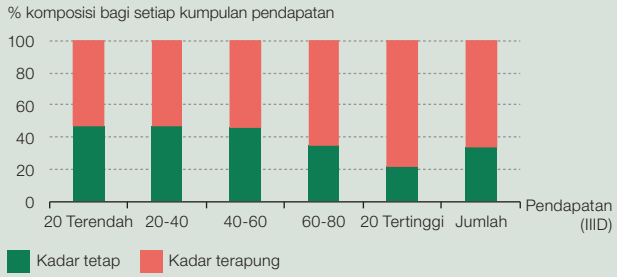

Sumber: Bank Negara Malaysia

Berikutan pelaksanaan langkah-langkah pembiayaan yang bertanggungjawab oleh Bank pada tahun 2012, bahagian pembiayaan peminjam dalam kumpulan pendapatan 40-60 telah meningkat sedikit. Perubahan ini adalah ekoran langkah pemberi kredit memperketat piawaian pinjaman bagi kumpulan pendapatan terendah. Aspek ini juga telah menjadi tumpuan penyeliaan yang lebih giat oleh Bank sejak beberapa tahun kebelakangan ini. Berdasarkan profil hutang peminjam dalam kumpulan ini, seperti dinyatakan di atas, institusi pemberi pinjaman perlu memberikan perhatian yang rapi bagi memastikan penilaian kemampuan membayar balik hutang yang mantap berterusan.

Penilaian Keupayaan Membayar Balik Hutang Menggunakan Ukuran Margin Kewangan dan Korelasinya dengan DSR[6]

Analisis peminjam individu yang mempunyai margin kewangan negatif dapat memberikan pemahaman yang lebih mendalam[7]. Margin kewangan peminjam ditakrifkan sebagai pendapatan setelah ditolak potongan wajib, pembayaran balik hutang dan perbelanjaan untuk keperluan asas[8] (Gambar Rajah 1). Peminjam lebih berkemungkinan menghadapi masalah kewangan – terutamanya apabila berlaku kejutan pendapatan dan perbelanjaan yang tidak dijangka – jika mereka mempunyai margin kewangan negatif. Oleh itu, peminjam dalam kumpulan ini perlu diberikan lebih perhatian. Metrik hutang berisiko (debt-at-risk, DAR) digunakan untuk mengukur

Gambar Rajah 1

Mengukur Risiko Kredit Menggunakan Pendekatan Margin Kewangan

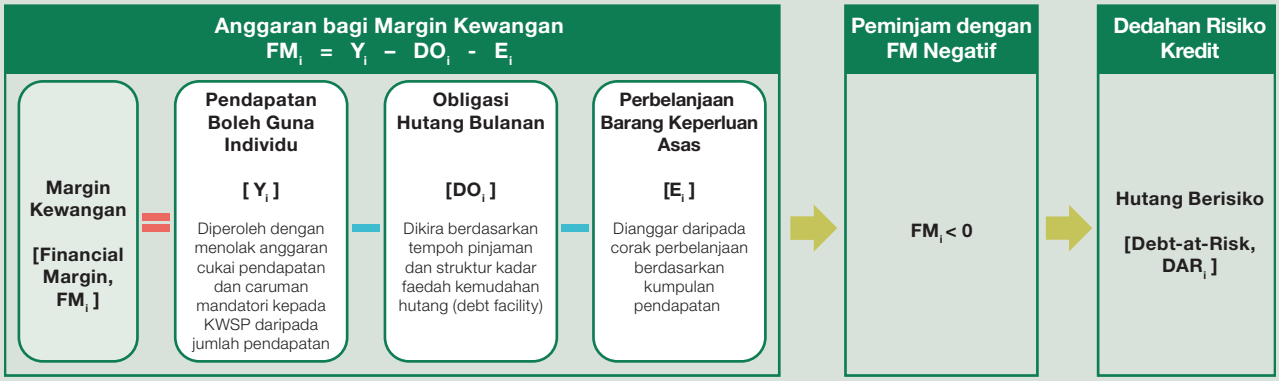

i peminjam individu

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

6 Nisbah jumlah obligasi bulanan pembayaran balik hutang bank dan bukan bank kepada pendapatan bulanan (ditolak potongan wajib).
7 Bilston et al (2015) dan Albacete dan Fessler (2010).
8 Bagi kajian ini, keperluan asas ditakrifkan sebagai: (i) makanan dan minuman bukan alkohol; (ii) sewa dan penyelenggaraan perumahan; (iii) air, elektrik, gas dan bahan api lain; (iv) pengangkutan; (v) pendidikan; dan (vi) penjagaan kesihatan.

potensi sumber risiko ini yang ditakrifkan sebagai jumlah dedahan risiko kredit kepada peminjam dengan margin kewangan negatif, selepas mengambil kira nilai cagaran. Dalam analisis ini, potongan 40% dikenakan ke atas nilai cagaran bagi pinjaman perumahan, manakala bagi pinjaman lain, kerugian akibat mungkir diandaikan sebanyak 100%. Walau bagaimanapun, anggaran DAR dalam analisis ini berkemungkinan terlebih anggar. Ini adalah kerana metodologi yang digunakan untuk mengira margin kewangan peminjam tidak mengambil kira simpanan dan aset kewangan mudah tunai yang boleh diguna untuk melaraskan pendapatan dan perbelanjaan. Metodologi ini sejajar dengan metodologi yang digunakan dalam analisis kepekaan dan ujian tekanan yang dijalankan oleh Bank, yang biasanya mengandaikan tidak ada penampan atau campur tangan dasar.

Pada peringkat agregat, sebanyak 15.4% daripada jumlah peminjam dalam analisis ini mempunyai margin kewangan negatif (Rajah 6). Seperti yang dijangka, kumpulan pendapatan 40 terendah mencakupi bahagian tertinggi peminjam yang mempunyai margin kewangan negatif (sebanyak 21% daripada peminjam dalam kumpulan pendapatan tersebut) dengan anggaran amaun DAR kira-kira 3% daripada jumlah hutang isi rumah. DAR meningkat kepada kira-kira 8% daripada jumlah hutang sekiranya kumpulan pendapatan 40-60 diambil kira.

Rajah 6

Peminjam dengan Margin Kewangan Negatif Mengikut Kumpulan Pendapatan

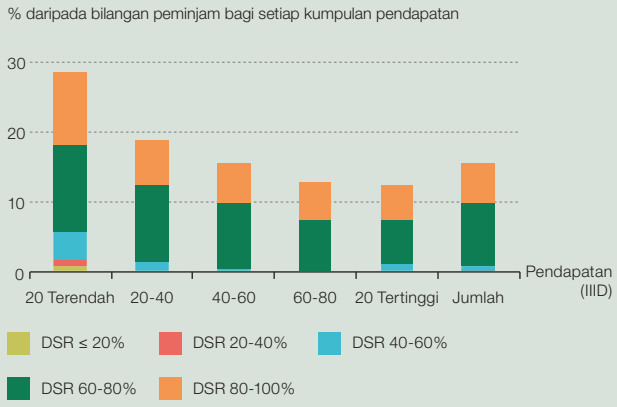

Sumber: Bank Negara Malaysia

Bagi kumpulan pendapatan 60-80 dan 20 tertinggi, bahagian peminjam yang mempunyai margin kewangan negatif menurun dengan ketara kepada kira-kira 13% daripada peminjam dalam kumpulan pendapatan tersebut (Rajah 6). Seperti yang dinyatakan sebelum ini, sebahagian besar hutang bagi kumpulan peminjam tersebut ialah hutang bercagar, sekali gus mengurangkan kesan margin kewangan negatif ke atas kualiti aset bank dengan ketara. Hasil Kaji Selidik Rangkuman dan Keupayaan Kewangan (Financial Inclusion and Capability Survey) yang dijalankan oleh Bank pada tahun 2015 juga menunjukkan bahawa peminjam dalam kumpulan pendapatan lebih tinggi berkemungkinan besar mempunyai tahap simpanan dan kekayaan dalam bentuk lain yang lebih tinggi yang boleh digunakan untuk membayar hutang. Hasil kajian ini disokong oleh nisbah delinkuensi dan nisbah pinjaman terjejas bagi peminjam dalam kumpulan ini yang jauh lebih rendah berbanding dengan purata industri (Rajah 7 dan Rajah 8).

Analisis ini seterusnya menunjukkan bahawa peminjam dalam semua kumpulan pendapatan berkemungkinan besar berada dalam keadaan margin kewangan negatif jika DSR mereka melebihi 60%. Bagi peminjam yang lebih mudah terjejas dalam kumpulan pendapatan 40 terendah, margin kewangan negatif dapat dilihat walaupun pada paras DSR yang lebih rendah. Peminjam yang mempunyai DSR melebihi 60% mencakupi kira-kira 18% daripada jumlah peminjam merentas semua kumpulan pendapatan (Rajah 9). Sebanyak 40% daripada jumlah tersebut berada dalam kumpulan pendapatan 60-80 dan 20 tertinggi. Berdasarkan profil semasa hutang isi rumah, angka ini menunjukkan bahawa kemungkinan kerugian meningkat dengan ketara mengatasi tahap semasa adalah terhad. Ini adalah seperti yang ditunjukkan oleh DAR bagi kumpulan pendapatan 40 terendah.

Rajah 7

Pinjaman Delinkuen Kasar

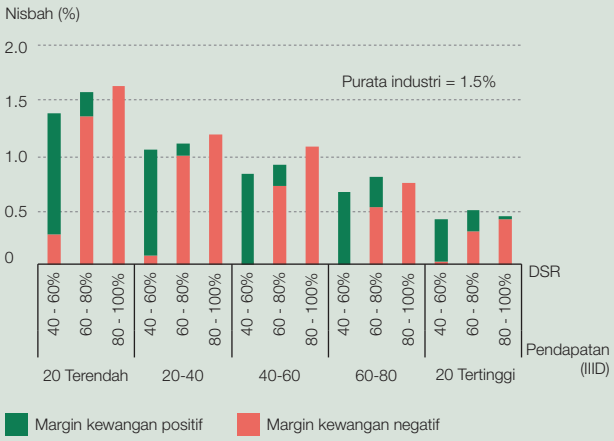

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 8

Pinjaman Terjejas Kasar

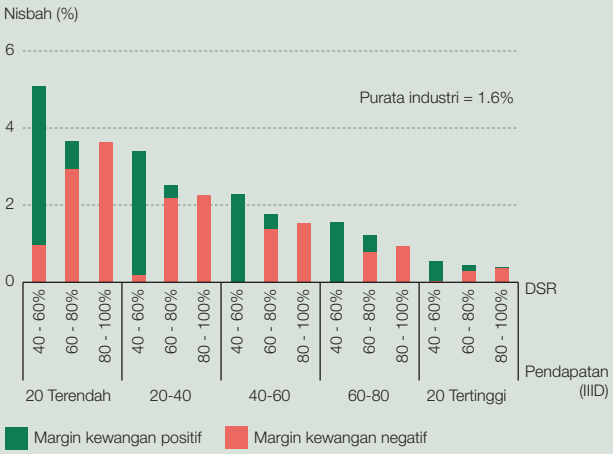

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 9

Nisbah Khidmat Hutang bagi Peminjam Mengikut Kumpulan Pendapatan

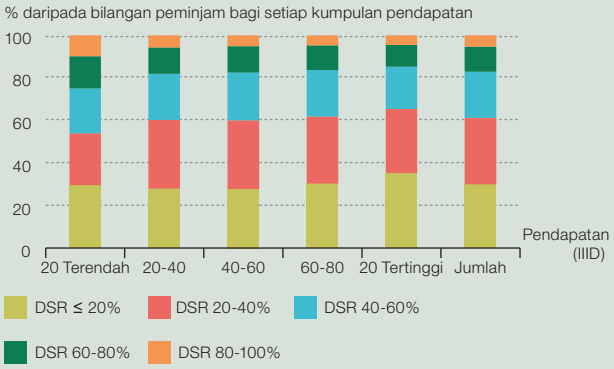

Sumber: Bank Negara Malaysia

Implikasi Dasar

Secara amnya, dasar pemberian pinjaman institusi bank dan bukan bank lazimnya menghendaki keseluruhan obligasi khidmat bayar balik hutang peminjam tidak melebihi 60% daripada pendapatan pada masa hutang mula ditanggung. Analisis yang dibentangkan di sini mengesahkan bahawa dasar tersebut memainkan peranan penting untuk mengurangkan risiko sektor isi rumah. Walau bagaimanapun, perubahan yang ketara dalam profil hutang isi rumah, terutamanya dari segi taburan hutang isi rumah merentas kumpulan pendapatan dan paras DSR, boleh mengubah keadaan ini dan seterusnya melemahkan daya tahan isi rumah, dan berpotensi untuk menjejaskan kestabilan kewangan dan makroekonomi. Hal ini menekankan perlunya sikap untuk terus berwaspada dalam amalan pemberian pinjaman, di samping membantu isi rumah untuk mengurus hutang secara efektif melalui program pendidikan dan bantuan pengurusan hutang yang berterusan. Analisis ini juga menunjukkan bahawa isi rumah yang lebih berisiko termasuk mereka yang berada dalam kumpulan pendapatan 40-60 serta mempunyai demografi yang lebih muda dan menetap di pusat guna tenaga utama. Langkah seperti penambahbaikan pengangkutan awam dapat mengurangkan keperluan meminjam bagi pembelian kenderaan,

di samping meningkatkan peluang untuk memperoleh pendapatan. Langkah ini penting untuk menyokong sikap berwaspada yang berterusan dalam amalan pembiayaan yang bertanggungjawab oleh institusi pemberi pinjaman.

Kajian susulan tentang hubungan antara DSR dengan kebarangkalian kemungkiran mungkin boleh memberikan panduan tentang paras indikatif bagi nilai ambang paras DSR yang berhemat bagi kumpulan pendapatan yang berbeza. Kajian susulan ini boleh menyumbang kepada amalan pengunderaitan kredit, pengurusan risiko dan peruntukan kerugian pinjaman oleh institusi kewangan. Kajian ini juga membolehkan pembezaan profil risiko kredit peminjam yang lebih nyata berdasarkan paras DSR merentas kumpulan umur dan pendapatan, lokasi geografi dan jenis kemudahan pembiayaan. Dengan menerapkan pengawalan yang seimbang, Bank boleh mengurangkan potensi kesan yang tidak diingini (seperti pengurangan akses kepada pembiayaan untuk peminjam yang layak) daripada pelaksanaan dasar kehematan makronya. Selain itu, kajian susulan boleh memperincikan perancangan dan penentukuran senario serta parameter ujian tekanan bagi menilai keupayaan penyerapan kejutan oleh peminjam dan pemberi pinjaman.

Rujukan

Albacete, N dan P Fessler (2010): 'Stress Testing Austrian Households', Oesterreichische Nationalbank Financial Stability Report 19, hlm 72 – 91.

Bańbuła, P, A Kotuła, J Przeworska dan P Strzelecki (2015): 'Which Households Are Really Financially Distressed – How Micro Data Could Inform Macroprudential Policy', Kertas yang dibentangkan di Irving Fisher Committee Workshop berkenaan "Combining Micro And Macro Statistical Data For Financial Stability Analysis. Experiences, Opportunities and Challenges," Warsaw, Poland, 14-15 Disember 2015, IFC Bulletin, no 41.

Bilston, T, R Johnson dan M Read (2015): 'Stress Testing the Australian Household Sector Using the Hilda Survey', Reserve Bank of Australia Research Discussion Paper 2015-01.

Faruqui, U (2008): 'Indebtedness and The Household Financial Health: An Examination of the Canadian Debt Service Ratio Distribution', Bank of Canada Staff Working Papers – 46.

Jabatan Perangkaan Malaysia (2014): 'Laporan Penyiasatan Perbelanjaan Isi Rumah'.

Jabatan Perangkaan Malaysia (2014): 'Laporan Penyiasatan Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas'.

Perubahan Dinamik Pengurusan Pendanaan dan Mudah Tunai Bank

Oleh Fann Shar Linn dan Vincent Ang

Landskap kewangan Malaysia telah melalui transformasi beberapa dekad yang lalu yang dicirikan oleh pasaran yang lebih mendalam dan aktif, ekonomi yang lebih terbuka dan peserta pasaran yang semakin canggih. Secara kolektif, perubahan ini telah meninggalkan kesan yang ketara terhadap struktur pendanaan bank, ciri mudah tunai pasaran dan pendekatan yang diamalkan oleh bank dalam mengurus risiko yang berkaitan. Berikutan pengurusan risiko mudah tunai yang kini lebih dinamik, penunjuk yang lazim digunakan untuk menentukan kestabilan pendanaan berbanding dengan pertumbuhan aset perlu dikaji semula. Rencana ini meninjau isu ini dan langkah-langkah yang telah diambil oleh bank secara progresif untuk menyesuaikan amalan pengurusan risiko mudah tunai dengan persekitaran pasaran yang kian berubah.

Sehingga awal tahun 2000-an, sumber utama pendanaan bank ialah deposit pelanggan (daripada segmen borong dan runcit). Menjelang alaf baharu, deposit pelanggan mencakupi 82% daripada jumlah liabiliti pendanaan dalam sistem perbankan. Keadaan ini sebahagiannya mencerminkan kadar simpanan yang tinggi pada masa itu, yang berpurata 36.6% daripada jumlah pendapatan negara kasar (PNK) sepanjang tahun 1990-an (2016: 28.8% daripada PNK). Pilihan pelaburan, terutamanya untuk pendeposit runcit, juga secara relatifnya terhad. Antara tahun 2000 hingga 2005, saiz purata pasaran amanah saham/pengurusan aset ialah 13.8% daripada jumlah aset kewangan mudah tunai, berbanding dengan 23.5% pada akhir tahun 2016. Selain itu, aset perbankan pada masa itu lebih besar dan sukar untuk dicairkan, sebahagian besarnya (34% daripada jumlah aset) terdiri daripada pinjaman korporat dengan tempoh tunggu hasil yang panjang.

Keadaan ini jauh berbeza dengan ciri struktur aset dan liabiliti bank pada masa ini, yang mengalami perubahan ketara berikutan tiga perkembangan penting dalam sistem kewangan. Pertama, pasaran modal Malaysia telah berkembang pesat dari segi jumlah dan kedalaman. Perkembangan ini telah membolehkan institusi kewangan dan pelabur mempelbagaikan strategi portfolio pendanaan dan pelaburan mereka, menerusi pengembangan sumber pendanaan dari pasaran bon dan ekuiti (Rajah 1 dan Rajah 2). Antara tahun 2010 hingga 2016, pasaran bon korporat di Malaysia berkembang pada kadar tahunan 9%. Pada tempoh yang sama, pasaran ekuiti berkembang 11% setahun dari segi permodalan pasaran. Kedua, integrasi ekonomi dan kewangan yang lebih pesat telah

Rajah 1

Sistem Perbankan: Komposisi Sumber Pendanaan

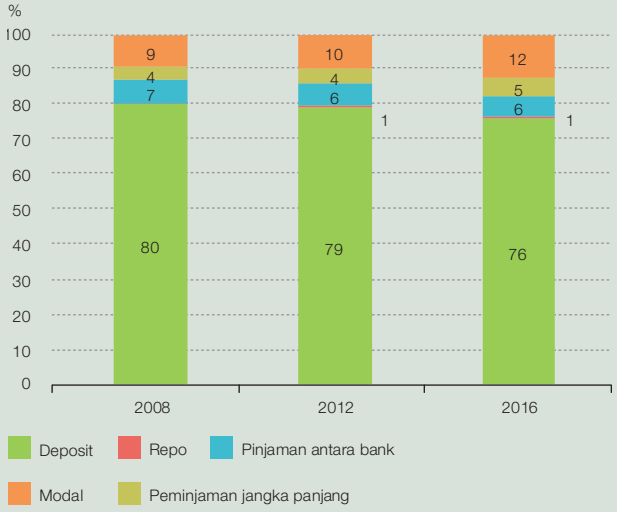

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2

Sistem Perbankan: Modal dan Peminjaman Jangka Panjang

Sumber: Bank Negara Malaysia

memperkukuh kehadiran bank-bank Malaysia di rantau ini sejajar dengan peningkatan hubungan perdagangan antara negara Asia. Aset bank Malaysia di luar negara berkembang pada kadar tahunan terkompaun sebanyak 16% bagi tempoh 2012 hingga 2016. Aliran pelaburan langsung asing dan integrasi kewangan yang berterusan juga telah meluaskan peranan dan fungsi bank di dalam dan di luar negara. Perkembangan ini telah memberikan fleksibiliti yang lebih tinggi kepada bank untuk mengurus risiko mudah tunai, disokong oleh inovasi dalam produk kewangan dan pengurusan risiko. Akhir sekali, semua perubahan ini berlatarkan pengguna kewangan yang mempunyai nilai kekayaan yang tinggi dan lebih canggih, dan berupaya membuat pilihan kewangan optimum menerusi peningkatan penawaran produk kewangan dan ekonomi yang semakin bersifat digital. Semua ini, di samping simpanan yang lebih rendah dan aktivisme pengguna yang lebih tinggi, telah mengurangkan kestabilan deposit pelanggan berbanding dengan sumber dana lain dan menyumbang kepada peralihan secara beransur-ansur ke arah sumber pendanaan yang lebih meluas untuk bank-bank.

Penunjuk Risiko Mudah Tunai

Keberkesanan nisbah pinjaman kepada deposit (loan-to-deposit ratio, LDR) sebagai penunjuk risiko mudah tunai bergantung pada keadaan apabila (i) deposit adalah nyata lebih stabil; dan (ii) sebahagian besar aset bank terdiri daripada pinjaman yang besar dan tidak mudah cair. LDR yang tinggi boleh menandakan kemungkinan bank telah mengambil lebih banyak risiko mudah tunai dengan mengembangkan portfolio pinjaman lebih pantas daripada keupayaan mendapatkan pendanaan pinjaman melalui deposit. Namun begitu, LDR kini memberikan gambaran risiko mudah tunai dalam konteks yang amat terhad. Khususnya, LDR tidak menggambarkan peningkatan kepelbagaian sumber dan tempoh pendanaan sejajar dengan pertumbuhan pinjaman. Dalam hal ini, LDR akan menunjukkan anggaran yang berlebihan berhubung dengan risiko mudah tunai.

Andaian asas LDR, iaitu deposit merupakan bentuk pendanaan yang stabil, tidak lagi benar untuk semua jenis pendeposit memandangkan mereka kini lebih canggih, sensitif kepada kadar hasil dan mempunyai pilihan pelaburan yang lebih meluas sejak kebelakangan ini. Kemajuan teknologi juga telah memainkan peranan penting dalam mempercepat mobiliti dana deposit, terutamanya menerusi pengurangan kos pemindahan dana, serta akses kepada maklumat berkaitan produk yang lebih baik dan lebih segera untuk pengguna kewangan yang mempengaruhi keputusan simpanan dan pelaburan mereka. Rangka kerja dan nisbah risiko mudah tunai yang lebih terkini membolehkan penilaian yang lebih teliti dibuat dengan mengambil kira kepelbagaian ciri dalam kalangan pendeposit, yang akan dibincangkan selanjutnya dalam rencana ini.

Dari segi aset, LDR tidak mengambil kira kepelbagaian jenis pinjaman, sekuriti dan pelaburan lain yang merupakan ciri biasa kunci kira-kira kebanyakan bank pada masa ini. Meskipun pinjaman masih merupakan komponen aset yang besar, kebolehan untuk mengambil kira dan menilai mudah tunai pinjaman dan aset lain adalah penting. Kewujudan pasaran sekunder yang disokong oleh perkembangan pasaran pensekuritian membolehkan bank-bank mengukuhkan kedudukan mudah tunai mereka melalui pelarasan pada komponen aset, berbanding dengan kebergantungan pada komponen liabiliti yang diandaikan oleh LDR. Kebergantungan pada pinjaman sebagai satu-satunya proksi keperluan pendanaan boleh mengurangkan keberkesanan LDR sebagai pengukur risiko mudah tunai, termasuk terkurang anggaran (underestimation) risiko yang disebabkan oleh obligasi luar kunci kira-kira.

Menyedari perlunya pendekatan yang lebih menyeluruh dan terperinci, Bank telah memperkenalkan Rangka Kerja Mudah Tunai (Liquidity Framework, LF) pada tahun 1998. LF menghendaki bank-bank mengunjurkan aliran tunai mereka sehingga setahun dengan menentukan kematangan kontraktual dan kematangan kelakuan aset, liabiliti dan item luar kunci kira-kira. Ini dapat memberikan gambaran yang lebih menyeluruh mengenai transformasi tempoh matang yang dijalankan oleh sesebuah bank dan memberikan amaran sekiranya wujud jurang tempoh matang yang besar. Bagi memastikan bank mempunyai penampan pendanaan yang mencukupi andai kata berlakunya tekanan mudah tunai dalam tempoh yang singkat, rangka kerja ini menguatkuasakan keperluan lebihan mudah tunai bersih minimum sebanyak 3% untuk tempoh matang sehingga 1 minggu, dan 5% untuk kelompok tempoh matang satu minggu hingga satu bulan. Selain itu, LF mentakrifkan ‘aset mudah tunai’ sebagai aset yang dianggap memiliki kualiti yang mencukupi untuk dijual tanpa menyebabkan kerugian besar dari segi nilai, meskipun dalam keadaan tekanan.

Nisbah Perlindungan Mudah Tunai (Liquidity Coverage Ratio, LCR) merupakan satu komponen dalam pembaharuan pengawalseliaan Basel III yang berlandaskan konsep asas LF. Piawaian LCR, yang telah dikuatkuasakan di Malaysia sejak bulan Jun 2015, memastikan bank mempunyai aset mudah tunai berkualiti tinggi (high-quality liquid assets, HQLA) yang mencukupi untuk memenuhi keperluan mudah tunai dalam persekitaran tekanan yang teruk selama 30 hari. Andaian yang digunakan untuk senario ini dimodelkan berdasarkan pemerhatian terhadap krisis kewangan global pada tahun 2008. LCR mengambil kira lebih banyak faktor yang boleh menjejaskan kestabilan pendanaan, berbanding dengan LF. Antaranya termasuk jenis rakan niaga, tempoh urus niaga, dan ciri penebusan produk tertentu. Seperti yang ditunjukkan dalam Rajah 3, peningkatan kestabilan deposit adalah lebih berhubung kait dengan peningkatan dalam LCR berbanding dengan LDR. Sebaliknya, HQLA, yang mempunyai ciri-ciri yang sama seperti aset mudah tunai di bawah LF, dibahagikan kepada tiga kategori mengikut mutu dan potensi nilai mudah tunai dalam keadaan tekanan. Aset dikategorikan berdasarkan ciri seperti penarafan kredit, kemudahan dan kepastian penilaian serta saiz dan jumlah pasaran aset yang tertentu.

LCR akan menjadi penunjuk mudah tunai yang penting apabila pasaran semakin biasa dengan asas-asas konsep LCR. Walau bagaimanapun, perlu diambil perhatian bahawa amalan penzahiran yang tidak konsisten merentas negara menjejaskan kebolehbandingan (comparability) LCR, lalu mengehadkan penggunaan LCR secara meluas oleh peserta pasaran dan agensi penarafan. Meskipun isu ini dijangka tidak lagi wujud pada masa hadapan, Bank menyedari akan perlunya nisbah yang mudah dan diyakini. Oleh itu, Bank telah menerbitkan nisbah pinjaman kepada dana (loan-to-fund, LTF) dan nisbah pinjaman kepada dana dan ekuiti (loan-to-fund-and-equity, LTFE)

Rajah 3

Perbandingan Antara LDR dengan LCR: Kepekaan kepada Kestabilan Deposit

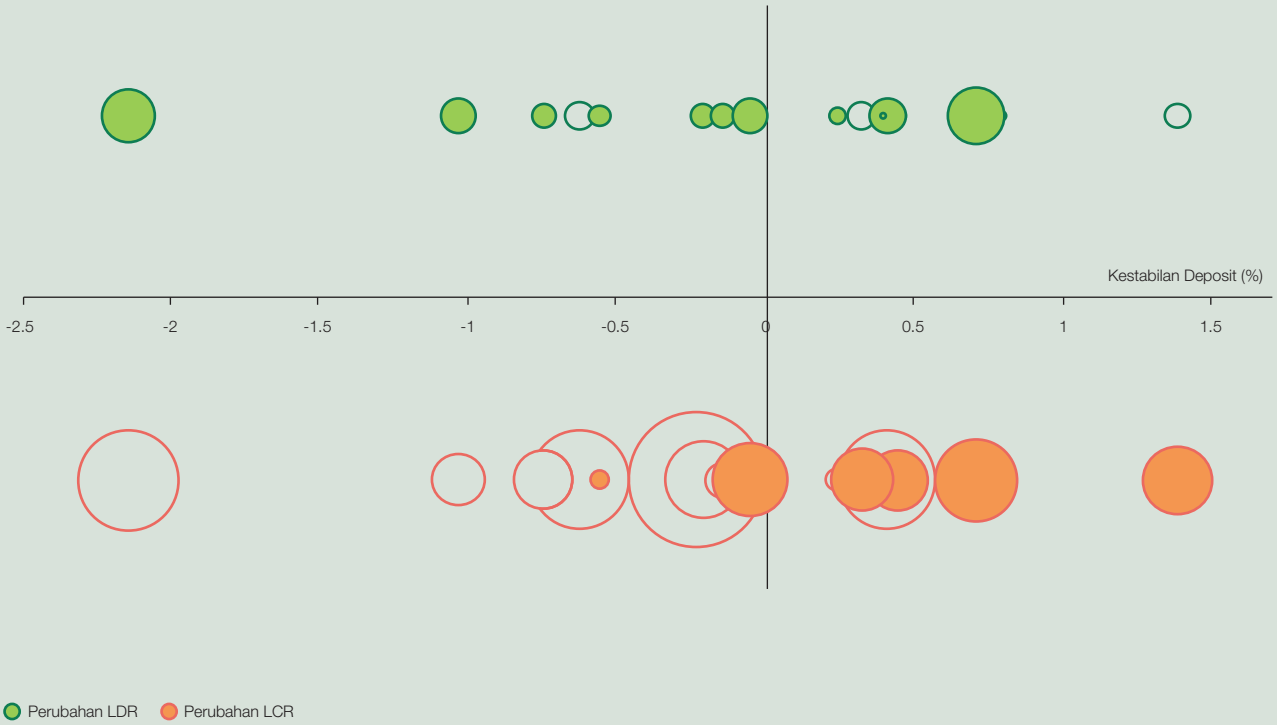

Nota: Sampel yang digunakan untuk rajah di atas merupakan 20 bank yang terbesar di Malaysia mengikut saiz deposit, yang setiap satu bank diwakili oleh satu bulatan. Bulatan yang berlorek mewakili peningkatan nilai LDR atau LCR, manakala bulatan yang kosong mewakili penurunan nilai LDR atau LCR. Saiz setiap bulatan mewakili saiz perubahan nisbah-nisbah tersebut antara bulan Disember 2015 dan bulan Disember 2016. "Kestabilan Deposit (%)" ialah perbezaan dalam pergerakan bulanan purata bagi jumlah deposit antara tahun 2015 dan tahun 2016. Pergerakan selari paksi-x dari arah kiri ke kanan mewakili kestabilan deposit yang semakin meningkat.
Rajah ini menunjukkan bahawa kestabilan deposit mempunyai korelasi yang lebih rapat dengan LCR berbanding dengan LDR. Ini ditunjukkan oleh perbezaan tumpuan bulatan hijau dan jingga: Bulatan hijau (berlorek) lebih tersebar di seluruh spektrum paksi-x, menunjukkan hubungan yang lemah antara LDR dengan kestabilan deposit. Bulatan jingga (berlorek) pula tertumpu pada bahagian kanan paksi-x, maka menunjukkan korelasi yang lebih tinggi antara peningkatan LCR dengan peningkatan kestabilan deposit.

Sumber: Bank Negara Malaysia

pada tahun 2015 untuk memberikan gambaran yang lebih tepat berhubung dengan perubahan penting struktur pendanaan bank pada tahun-tahun kebelakangan ini yang telah menyebabkan LDR tidak lagi tepat. Nisbah-nisbah ini, yang disiarkan dalam Perkembangan Monetari dan Kewangan yang diterbitkan oleh Bank setiap bulan, menambah baik LDR sebagai ukuran mudah tunai dengan mencerminkan sumber pendanaan bank yang lebih luas. Nisbah-nisbah ini boleh dikira dengan mudah menerusi maklumat kewangan yang sedia ada mengenai sesebuah bank. LTF turut mengambil kira terbitan hutang manakala LTFE mengembangkannya lagi dengan memasukkan ekuiti.

Pada masa hadapan, Bank merancang untuk memperkenalkan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (Net Stable Funding Ratio, NSFR), iaitu pelengkap kepada LCR di bawah pembaharuan Basel III berkaitan dengan mudah tunai. Sama seperti LF, NSFR memberikan unjuran profil tempoh matang untuk satu tahun bagi aset dan liabiliti dalam keadaan perniagaan yang biasa. NSFR menambah baik LF dengan menganggarkan jumlah pendanaan stabil yang diperlukan oleh bank untuk membiayai pelbagai aset serta komponen luar kunci kira-kira, bergantung pada faktor seperti kualiti aset, tempoh urus niaga, jenis rakan kongsi, tempoh bebanan dan kemungkinan memenuhi obligasi bukan kontraktual (non-contractual).

Apabila pasaran semakin faham dan biasa dengan penunjuk risiko mudah tunai yang lebih baik seperti LCR dan NSFR, ia akan mewujudkan rangka kerja yang lebih mantap untuk memberikan maklumat berhubung dengan risiko mudah tunai. Bank akan terus menambah baik data yang diterbitkan secara berkala bagi mengambil kira perkembangan ini untuk memaklumkan pasaran mengenai mudah tunai dengan lebih tepat dan menyeluruh.

Amalan Pengurusan Risiko Mudah Tunai

Penggunaan penunjuk risiko mudah tunai perlu difahami dalam konteks amalan pengurusan risiko mudah tunai sesebuah bank. Ini merupakan matlamat utama penambahbaikan keperluan penzahiran pengurusan risiko mudah tunai yang merupakan sebahagian daripada maklumat penting yang perlu dimasukkan dalam penyata kewangan bank.

Pemerhatian yang lebih teliti ke atas amalan bank-bank di Malaysia mendapati bahawa mereka telah mengukuhkan prosedur dalaman, amalan dan sistem masing-masing sejak beberapa tahun lalu sebagai sebahagian daripada usaha yang lebih menyeluruh untuk meningkatkan daya tahan institusi terhadap risiko mudah tunai. Ini termasuk penambahbaikan dalam bidang tadbir urus, ujian tekanan, rancangan pendanaan kontingensi (contingency funding plan, CFP) dan penentuan harga pemindahan dana (funds transfer pricing, FTP).

Dari segi tadbir urus, lembaga pengarah dan pengurusan kanan bank telah mengambil pendekatan yang lebih berpandangan jauh dan komprehensif bagi mengurus risiko mudah tunai. Antaranya termasuk penentuan kesanggupan mengambil risiko dan strategi mudah tunai yang mengambil kira isu mudah tunai yang baharu, kesalinghubungan risiko mudah tunai dengan risiko bidang lain (contohnya, kredit, pasaran dan reputasi) serta kesan tindakan bank tersebut yang mungkin ada pada risiko sistemik yang lebih meluas. Perkara ini telah menambah baik pengubahsuaian dan sensitiviti kesanggupan mengambil risiko dalaman, seterusnya meningkatkan kebolehan bank untuk bertindak balas terhadap perkembangan pasaran yang teruk.

Berbanding dengan dekad sebelum ini, FTP kini menjadi amalan lazim di seluruh industri. Amalan ini banyak menyumbang kepada integrasi pengurusan risiko mudah tunai dalam operasi harian bank. Berdasarkan pemerhatian melalui penyeliaan, bank-bank yang lebih besar khususnya telah mencapai kemajuan yang ketara dalam menambah baik keperincian dan kepekaan metodologi penentuan harga. Amalan terbaik FTP mengambil kira penentuan harga mudah tunai yang dibeza-bezakan mengikut pelbagai ukuran kestabilan pendanaan dan kualiti aset. Secara keseluruhan, amalan sebegini telah membolehkan bank-bank melaksanakan sistem insentif yang lebih baik dengan memberikan ganjaran kepada unit perniagaan yang berupaya mendapatkan pendanaan stabil dan mengenakan caj yang sewajarnya terhadap mereka yang menjana aset yang sukar dicairkan.

Ujian tekanan mudah tunai dalaman juga telah menunjukkan penambahbaikan yang ketara berbanding dengan analisis sensitiviti asas pada masa lalu. Bank-bank semakin canggih dalam pendekatan mereka untuk mengenal pasti risiko mudah tunai yang mungkin berlaku, terutamanya risiko yang unik kepada operasi perbankan tertentu. Lazimnya, kejadian begini jarang-jarang berlaku tetapi boleh menyebabkan kesan yang teruk. Ujian tekanan yang dijalankan oleh bank kini dibentuk berdasarkan pelbagai andaian yang menggabungkan kejadian yang khusus kepada bank tertentu, gangguan teruk dalam pasaran bank tersebut beroperasi dan dalam pasaran lain yang berkait, serta kesan kejutan pusingan kedua. Bank-bank juga telah menambah baik penggunaan hasil ujian tekanan, terutamanya dalam membentuk langkah-langkah sokongan, seperti rancangan pendanaan kontingensi, dasar risiko dan had kuantitatif untuk menangani kelemahan yang dikenal pasti.

Bukan Sekadar Nisbah dan Keperluan Minimum

Pergantungan yang keterlaluan pada penunjuk yang mudah seperti LDR berkemungkinan besar boleh menimbulkan tingkah laku atau reaksi pasaran yang boleh menjejaskan kestabilan, terutamanya apabila penunjuk tersebut gagal memberikan maklumat tepat mengenai kedudukan kewangan dan strategi pendanaan bank yang kian berubah. Hal ini dapat diperhatikan pada akhir tahun 2015, apabila tumpuan yang terlebih pada LDR menjadi faktor utama yang menyumbang kepada persaingan untuk mendapatkan deposit yang akhirnya mengakibatkan spread antara kadar dasar semalaman (overnight policy rate, OPR) dengan kadar KLIBOR menyimpang jauh daripada paras purata sejarah. Dalam persekitaran pasaran yang sangat dinamik, pengurusan risiko mudah tunai memerlukan dasar risiko dalaman yang jelas, hubungan yang erat dan berfungsi antara pelbagai fungsi perniagaan dan kawalan serta pelaburan yang mencukupi dalam sistem data dan kecekapan teknikal. Melalui pencapaian yang menyeluruh ini, berserta pematuhan pengawalseliaan yang berkesan, bank-bank akan memastikan daya tahan mereka untuk menghadapi cabaran daripada kitaran perniagaan yang berbeza pada masa akan datang.